

Fa una dècada, o potser una mica més. Va néixer un col·lectiu, o una suma de col·lectius. Amb unes altres formes de fer política, o amb unes altres maneres de viure el barri. El somni d'un espai comú, o potser fent espai per als somnis comuns...

Deu anys, o potser més, traçant xarxa, intervenint a nivell local, obrint espais i temps d'autonomia col·lectiva, bevent de les resistències passades, donant a llum a pròximes experiències d'alliberament. Deu anys, o potser més, traient la política al carrer, reapropiant-nos de les places, imaginant el barri que desitja la gent que el viu i el treballa i el gaudeix i el pateix; defensant el barri de qui el mal administra. Deu anys, o potser més, practicant el recolzament mutu, la solidaritat entre persones i projectes, dibuixant l'altre mapa de Sants. Més de deu anys resistint al poder, inventant-ne alternatives.

**Deu anys, com a mínim,
revolucionant el barri...**

Més d'una dècada revolucionant el Barri

Assemblea de Barri de Sants

Més d'una dècada revolucionant el barri

Assemblea de Barri de Sants

Més d'una dècada revolucionant el Barri

Assemblea de Barri de Sants

Agraïm a totes aquelles persones i col·lectius que han col·laborat en l'elaboració del llibre aportant textos, imatges o suport moral.

I sobretot a aquelles que han protagonitzat les lluites que hi surten reflectides.
En especial a aquells companys i companyes del barri que ens han deixat com el **Pere**, la **Mercè** i el **Marc** o totes aquelles que tancades rere els murs d'aquest sistema capitalista segueixen essent entre nosaltres i especialment als nostres amics i companyes **Zigor, Diego, Laura, Dídac, Marina, Franki...** No esteu soles!

**També volem dedicar aquest llibre a la nova canalla que neix i que creix ingènua i aliena a les inclemències del sistema.
El futur és vostre!**

Edita

Assemblea de Barri de Sants

Disseny, coordinació i compaginació **Ivan Rubio** (dissenys-manolin.blogspot.com)

Text d'autor "Assemblea de Barri de Sants, més d'una dècada revolucionant el barri" **Ivan Miró**

Textos d'espais i col·lectius **autoria col·lectiva**

Correcció: **Irene Jaume Gambín**

Fotografia d'encàrrec: **Albert Garcia Gallego**

Fotografia d'arxiu: **La Burxa, La Directa, Albert Garcia, Toni, Marc Llach i altres arxius personals**

Cartells del fons del **Centre de Documentació de La Ciutat Invisible**

Aquesta ha sigut una obra de participació col·lectiva en què han sigut moltes les persones que han fet recerca gràfica o altres tasques de suport.

1a edició **25 de maig de 2008**

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS

Impressió **Creacions Gràfiques Canigó**

Edició digital a **Barrisants.org**

INDEX

Assemblea de Barri de Sants

MÉS D'UNA DÈCADA REVOLUCIONANT EL BARRI...

9

EN UN INICI,

LES OKUPACIONS...

15

ACTE PRIMER:

LA NECESSITAT I LES GANES D'ESTAR JUNTES

19

ACTE SEGON:

CONFLUENT SENSIBILITATS, I GENERACIONS

27

ACTE TERCER:

ESBOSSOS D'ORGANITZACIÓ, LA POLÍTICA ÉS AL CARRER

37

ACTE QUART:

REFLUX DE LA PROTESTA DE MASSES, LES LLUITES CONTINUEN

47

ACTE CINQUÈ:

VIDA QUOTIDIANA, ORGANITZACIÓ, CONFLICTE

53

L'altra mapa de Sants

TEIXINT EL NOSTRE BARRI, TEIXIM EL NOSTRE DESTÍ...

57

ESPAIS

SOCIALS, POLÍTICS I CULTURALS

59

Centre Social Autogestionat Can Vies

67

Centre Social de Sants

73

Casal Independentista de Sants "Jaume Compte"

79

Espai Obert

85

Ateneu Llibertari

89

Cal Borinot

93

Centre de Documentació "La ciutat invisible"

95

Centre Social Okupat La Farga

97

ESPAIS

ECONOMIA COMPROMESA

105

Futurs possibles

Assemblea de Barri de Sants

MÉS D'UNA DÈCADA REVOLUCIONANT EL BARRI...

Fa una dècada, o potser una mica més. Va néixer un col·lectiu, o una suma de col·lectius. Amb unes altres formes de fer política, o amb unes altres maneres de viure el barri. El somni d'un espai comú, o potser fent espai per als somnis comuns...

Deu anys, o potser més, traçant xarxa, intervenint a nivell local, obrint espais i temps d'autonomia col·lectiva, bevent de les resistències passades, donant a llum a pròximes experiències d'alliberament. Deu anys, o potser més, traient la política al carrer, reapropiant-nos de les places, imaginant el barri que desitja la gent que el viu i el treballa i el gaudeix i el pateix; defensant el barri de qui el mal administra. Deu anys, o potser més, practicant el recolzament mutu, la solidaritat entre persones i projectes, dibuixant l'altre mapa de Sants. Més de deu anys resistint al poder, inventant-ne alternatives. Deu anys, com a mínim,

revolucionant el barri...

EN UN INICI, LES OKUPACIONS...

L'Assemblea de Barri de Sants va néixer, en efecte, fa més de deu anys, íntimament vinculada als centres socials autogestionats i okupats que vertebraven el moviment juvenil de Sants.

Primer amb **l'Hamsa** (1996-2004), després amb **Can Vies** (1997), i amb algunes cases okupades que, sense ser formalment centres socials, jugaren un paper d'agregació col·lectiva com **La Morada** (1997-1998), l'okupació dotava de referents físics i convivencials a noves formes de fer política que emergien amb ganes d'incidir en la vida dels nostres barris. Cal dir que anteriorment havien existit altres okupacions, com l'Ateneu Llibertari de Sants, més conegut pel nom del carrer on s'ubicava, **Ateneu Alternatiu i Llibertari Cros 10** (1987-1990), i el **Casal Popular La Garnatxa**, al carrer Papin (1994-1996), però fou a partir de l'okupació de l'Hamsa i de l'activitat política que es generà a l'entorn d'aquesta que es començà a parlar d'*assemblea de barri*.

Eren els anys en què el Partido Popular havia guanyat les eleccions (1996), i això significava la pujada al govern de l'Estat d'un imaginari polític que combinava, i combina encara avui, una triada de visions profundament antidemocràtiques. Autoritaris en l'exercici de la política, conservadors pel que fa a qüestions morals i de vida quotidiana i neoliberals respecte l'economia, les polítiques antisocials del PP foren un dels revulsius que incentivaren un cicle de lluites que s'allargaria ben bé una dècada.

Alhora, eren els temps en què es feien evidents les diverses crisis de les esquerres socials, no ja les que havien dinamitzat les lluites en el període de la transició, sinó les que durant els anys 80 havien maldat per no quedar sepultades per l'omnipresent estat-democràcia (moviments anti-OTAN...).

Partits d'extrema esquerra o sindicats patien en la seva pròpia pell el desgast del rodet *felipista*, amb el descrèdit de "l'esquerra" com a agent de canvi positiu. També es trobaven deslegitimats per les derrotes globals dels seus referents, fossin uns per la caiguda de l'infame mur de Berlín o altres arrossegant el fracàs de les esquerres centreamericanes. I finalment tots, debilitats per les pròpies transformacions que la reestructuració capitalista havia operat en la composició de les classes socials, amb un atur que havia

Façana de Cros 10 quan s'apropava el desallotjament. 1987

Un dels primers cartells de l'Assemblea d'Okupes de Barna. 1994

Cartell convocant una assemblea al CSA Hamsa per prendre part de les "Marxes europees contra l'Atur" a nivell de barri. 1996

Mural dels inicis de l'okupació de l'Hamsa. 1996

Cartell de presentació del projecte musical "Continuem Avançant". 1997

per a la dissidència del barri, i propicià la presa de contacte entre incipients rebel·lies -encara subterrànies- de la ciutat. Allà, per exemple, s'hi feren assemblees per a preparar la **Campanya contra l'Europa del capital** del 1995, o el pas de les **Marxes europees contra l'Atur** per Sants. S'hi desenvolupà una tímida vida cultural alternativa, amb passis de pel·lícules de cinema crític, tallers de poesia feminista o de malabars. Des de La Garnatxa també es recolzà la primera **Festa Major Alternativa de Sants**, organitzada per **La Mandràgora** (col·lectiu lúdico-reivindicatiu impulsat per l'aleshores actívisim nucli de Sants dels **Col·lectius de Joves Comunistes**, que participà en les primeres edicions del **Festival Antifeixista i Antiracista** a Cotxeres de Sants), i altres experiències locals com el fanzine **Koito Doñana** o grups de música de l'escena hardcore i alternativa de Sants (**Ràbia Positiva**, **Mojo Animal Sextet**, **Innocents**, **Young Ones**, etc).

De La Garnatxa, finalment, sorgí la iniciativa d'okupar un espai més gran, que permetés augmentar l'impacte social del projecte així com dotar de suficient espai per albergar les diferents sensibilitats que habitaven -no sense conflictes- l'espai. I així s'ocupà, el 23 de març de 1996, l'antiga fàbrica metal·lúrgica Hierros y Aceros Moldeados, S.A.: l'espai on bategaria durant nou anys el **Centre Social Autogestionat i Okupat Hamsa**.

Amb unes dimensions gegantines, amb milers de quilòmetres quadrats de superfície, les diferents naus abandonades del carrer Miquel Bleach eren un dels erms postindustrial que aleshores poblaven la ciutat. Un paisatge dantesco del passat maquinista, decadent i químic. Una arquitectura dels residus i les runes que, segurament, exemplificava el trànsit del model econòmic en curs: de la Barcelona industrial i obrera, a la metròpoli terciaritzada i precària. I en aquell transcurs, mentre els espais antigament fabrils romaniens abandonats i encara no havien deixat pas a les noves productivitats immobiliàries, aparegué un dels centres socials més importants de la ciutat per tal d'omplir el buit urbanístic de conflicte social.

L'Hamsa suposà un llarg període de rehabilitació dels tres espais finalment okupats: la nau, l'edifici d'oficines que faria d'habitatge, i els tallers que es convertiren en el Casal. L'obertura de les Cafetes promogué que es multipliquessin les iniciatives culturals com el **Col·lectiu de difusió musical Radio Raheem** (edició del CD **Continuem Avançant...**) i les propostes socials i polítiques de tota mena. El Casal fou seu de desenes de coordinacions de les lluites autònomes i anticapitalistes emergents. Els concerts, les jornades artístiques d'**ArtApart**, els cabarets, els tallers (teatre, dibuix, flamenc...), facilitaren que milers de persones s'aproximessin a una experiència que es constituïa al marge de les Institucions —de fet, en conflicte amb elles. L'Hamsa, conjuntament amb molts altres centres socials (Les Naus, El Palomar, etc.), dinamitzà críticament una ciutat que encara no havia de-

senvolupat el model econòmic-cultural de *macbes* i *cccbés*. Fou un dels escenaris importants on prengué cos el naixement d'un nou cicle de lluites socials que no només innovaria en les formes tradicionals d'entendre l'acció col·lectiva, sinó que vist en perspectiva, contribuiria a modificar escenaris institucionals com la fi dels governs conservadors tant a Catalunya com a l'Estat espanyol.

Passat un any de l'okupació de l'Hamsa, altres grups del barri, alguns d'ells provinents d'instituts o vinculats a les Joventuts Comunistes i als i les **Joves Independentistes Revolucionaris/es**, plantejaren una nova okupació. Després d'alguns intents frustrats, s'ocupà l'antiga seu dels treballadors de Transports Metropolitans de Barcelona, i en aquell espai es creà el **Centre Social Autogestionat Can Vies**. El nou projecte en un inici va ser una mica com la germana petita del gran centre social metropolità que era l'Hamsa, doncs Can Vies tingué un enfocament més local i silenciós, discret però constant. L'espai, que també faria funcions d'habitatge -en espais separats del CSA-, se l'anirien fent seu colles de gent d'instituts —com les del Joan Pelegrí- i des d'allà es forjarien nous col·lectius com la **Coordinadora d'Estudiants de Sants**.

A partir d'aleshores, la creació d'espais alliberats mitjançant la desobediència ja no va ser una pràctica aliena al barri. El novembre de 1997, un grup de noies okupà una casa per a fer-ne un habitatge: La Morada. En aquella casa, de duració curta però intensa, es projectà -amb altres dones del barri- el que esdevindria **Les Tenses**, un col·lectiu de feministes autònomes, que iniciaren un treball antisexista tant en el propi moviment ("per què cal parlar del sexisme en els espais alliberats", arxiu antisexista,...) com al carrer. Les Tenses formaren part d'aquell impuls que remogué l'estancament que aleshores vivia el feminisme proponent dels setanta -o bé institucionalitzat o bé desgastat-, i participaren en noves coordinadores feministes de Barcelona, contribuïren a l'edició barcelonina de la revista *Mujeres preokupando*, etc.

Les okupacions es multiplicaven al barri... i s'inaugurava la primera onada de desallotjaments. La Morada, **La Gatada**, **La Totxana** eren esventrades per unitats d'antivalots de la Policia Nacional. Es detenien desenes d'activistes, s'organitzaven manifestacions de resposta, apareixia la Brigada d'Informació apuntant-nos amb les seves pistoles al carrer d'Harzenbusch, i planaven les amenaces judicials sobre Can Vies i l'Hamsa. "Però no ens vam arronsar i vam omplir els murs de ràbia i els carrers dels colors dels manifestants i de la calor de les barricades", s'afirmaria anys després (La Burxa núm. 100, octubre 2006). Aquell clima repressiu, i sobretot la determinació col·lectiva de capgirar-ho, fou el responsable que sorgissin noves iniciatives. Unes comunicatives, com **La Burxa** el març del 1998, una eina aleshores pensada per a contrarestar la criminalització promoguda pels mitjans de comunicació oficials; i altres sociopolítiques, com l'impuls de la pròpia assemblea de barri.

Okupació de Can Vies. 1997

Acció contra l'abús en el preu de les compreses dintre de les jornades "Trenquem el Silenci". 1999

Cartell de la manifestació contra els desallotjaments que va generar la "Setmana Tràgica". 1998

ACTE PRIMER:

LA NECESSITAT I LES GANES D'ESTAR JUNTES

Els grups de gent que dinamitzaven i participaven en l'Hamsa, Can Vies o La Morada (amb les tímides aproximacions de gent del **Casal Independentista de Sants**) entengueren la necessitat d'un espai polític comú on compartir les experiències que s'estaven vivint -sovint acceleradament- en la nova realitat política del barri. Un espai que, sobretot, fos eina de coordinació per a defensar els sempre "en-perill-de-desallotjament" espais okupats. Tanmateix, aquell nou espai responia a una raó més bàsica, i potser la fonamental: les ganes d'estar juntes, i sentir-se part d'un nosaltres comú.

Així, durant l'hivern que encavalcava l'any 1997 i el 98, nasqué, sense gaires pretensions, allò que es denominà "assemblea de barri". Encara que hi hauria alguns debats sobre la forma de com estructurar-la (assemblea plural *versus* col·lectiu definit ideològicament), el propi transcórrer dels dies i els esdeveniments fou el vent que modelà naturalment el nou espai polític, d'ús bàsicament domèstic i sense moltes ambicions d'intervenir públicament com a entitat formal. A partir d'aleshores, es convertí en la institució imaginada i en minúscula que apareixia i desapareixia segons les necessitats. Era allà on s'acudia a buscar recer quan el nerviosisme s'apoderava de tots davant d'una de les tantes onades de desallotjaments, i aleshores la biblioteca de l'Hamsa -tercer pis del casal- es convertia, altra vegada, en la casa comuna.

En aquells anys, les activitats que ocupaven el temps dels integrants de l'assemblea de barri eren les tasques relacionades amb la pròpia gestió dels centres socials, així com les activitats i xerrades que s'hi desenvolupaven. L'assemblea de barri, en tot cas, servia per a coordinar campanyes i mobilitzacions més específicament vinculades a les dinàmiques d'acció-reacció de les okupacions —solidaritat amb projectes amenaçats d'altres barris, judicis- o accions coordinades des de l'**Assemblea d'Okupes de Barcelona**, com la substitució de la bandera espanyola de l'Ajuntament de Barcelona per la bandera negra del moviment, entre moltes altres. Més enllà, i complementàriament, diferents línies de treball començaren també a enriquir el bagatge polític de l'assemblea de barri.

La biblioteca del CSA Hamsa, on s'hi realitzaren les primeres "assemblees de barri". 1997

Acció a l'Ajuntament de Barcelona en què es substituï la bandera espanyola per una gran bandera negra amb el símbol okupa. 1998

La Burxa núm. 0 engegà una nova forma de relacionar-se amb el barri a través de la contrainformació. 1998

Acció en què es va ocupar l'ETT Adecco i que acabà amb detinguts. 1997

Engaxina de la convocatòria del primer de maig de "Resistència Anticapitalista". 2000

El primer fou la pròpia Burxa que esdevingué projecte del que aleshores s'anomenà *contrainformació*, i que d'una tasca inicialment defensiva passà a constituir el vehicle per a la necessitat expressiva de socialitzar i compartir una visió del barri i del món, així com una eina per a obrir nous escenaris on trobar complicitats amb altres sectors del teixit associatiu de Sants. Així, en el número zero de la Burxa, s'informava tant de les experiències okupades del barri com de les mobilitzacions del veïnat de Badal i la Bordeta pel cobriment del tram del Cinturó de Ronda entre Constitució i Cerdà, lluita guanyada anys després. La Burxa, inicialment cent fotocòpies doblegades per la meitat on era complicat fins i tot llegir alguns paràgrafs per la mala edició, anà creixent. Passà per impremta i augmentà la tirada fins a l'actual projecte de comunicació popular, que té el mèrit d'haver arribat mensualment als seus lectors durant deu anys, editant milers d'exemplars cada quatre setmanes i amb una difusió gratuïta.

Una segona activitat que duagué a terme l'assemblea de barri fou la vinculada a les lluites de la precarietat laboral, com les **Campanyes contra les Empreses de Treball Temporal (ETT)**. Organitzades al barri a partir d'**assemblees de joves contra la precarietat**, se socialitzaren a partir de cercaviles i ocupacions d'ETT com la del carrer Nicaragua, que acabà amb nou persones detingudes. Les jornades de lluita contra les ETT foren un repertori d'acció que esquitxà els barris i comarques catalanes durant els anys 1996 i 1997, i aconseguiren obrir un debat social al voltant de la nocivitat d'aquells nous prestamistes de treballadors. Si bé no s'aboliren, objectiu principal d'aquelles lluites, l'expressió arreu del malestar en forçà la regulació i obligà a equiparar-ne els convenis amb els llocs de treball convencionals (que tampoc costà massa, doncs els llocs "convencionals" de treball cada vegada semblaven més als de les ETT). Altres iniciatives posteriors, com l'**Assemblea contra l'Atur i la Precarietat de Sants** (1998), intentaren —coordinades amb altres barris i nuclis metropolitans— fomentar, sense massa èxit, l'autoorganització en les noves generacions de la flexibilitat. Això són, aquelles inserides en un mercat de treball gestionat per nous paradigmes: la incertesa de la relació laboral (temporalitat), els salaris insuficients, les poques garanties assistencials o la manca de drets sindicals. I diem sense massa èxit perquè factors com la constant rotació laboral, l'atomització, l'absència sindical en els llocs de treball precaris, la por a l'atur, o la manca de transmissió d'anteriors cultures obreres combatives, minimitzaren la incidència d'aquelles experiències en el món del treball. Una debilitat que promogué que, fins i tot, els mateixos activistes que en altres esferes de la vida es mostraven combatius, en el món del treball assalariat —per dir-ho col·loquialment— tendissin a menjar-se-les cruës. Tanmateix, aquell malestar sí que es veuria representat per les successives convocatòries de **Resistència Anticapitalista** els primers de maig dels anys 97, 98, 99..., on la gent dels col·lectius autònoms de Sants hi participaren activament, o bé amb setmanes d'accions com **Trenquem el silenci**, el juny del 1999,

on desenes de col·lectius anticapitalistes de barris es coordinaren per a fer reappropriacions de supermercats, "homenatges" als sindicats majoritaris, cercaviles contra la llei d'estrangeria i accions contra el Saló de l'Automòbil o els mitjans de comunicació de la dreta mediàtica, entre d'altres.

Totes aquestes noves realitats havien estat analitzades a les **jornades de convivència, debat i reflexió del Grau de l'Olla**, l'abril de 1999, on les persones que formaven l'assemblea de barri marxaren a una masia del Ripollès a parlar de contrainformació, lluita antipatriarcal, lluites laborals i alternatives de treball autogestionari, així com per a valorar estratègies de lluita i models de coordinació com **Lucha Autónoma** de Madrid. En aquells dies, s'afirmava "*que estem veient la necessitat d'articular un espai social que, si bé neix amb les okupacions, ara pretén anar més enllà, com la relació amb les associacions de veïns més combatives, per exemple*" (Dossier Jornades Grau de l'Olla, abril de 1999)

L'activitat que visibilitzà, molt activament, aquesta cohesió de l'assemblea de barri fou l'organització de la Festa Major Alternativa, amb el salt qualitatiu que suposà fer la tercera edició, a Can Mantega: "**Sants lliure i tropical**" (1998). Unes festes en les que es lluità —i s'aconseguí per la via directa i il·legal, sense permisos municipals— un espai més gran que no fos la rampa de Cotxeres, amb la intenció de "*recuperar el carrer com a centre de la vida popular, com espai de relacions socials i no només de relacions automobilístiques i mercantils*", i també "*com a instrument per a potenciar l'autonomia de totes les iniciatives alternatives que durant tot l'any*" sorgien a Sants (La Burxa núm. 5, agost de 1998).

Les successives Festes alternatives suposaren una oportunitat distesa per a traçar complicitats entre les lluites del barri. A l'estiu de 1999, ja al Pàrking de Plaça de Sants, l'acte central de les festes —a banda dels concerts— fou una assemblea entorn l'especulació. Es convidà a intervenir a membres del **Centre Social de Sants** i de la **Comissió de Veïns/es de la Bordeta** i s'hi analitzaren qüestions que anaven des de l'especulació del sòl i l'habitatge fins a projectes urbanístics com els de Can Batlló. Es cercà un nexa comú entre el "*moviment social generat entorn els centres socials okupats i les diferents lluites veïnals per la millora de l'entorn urbà*", i es ressaltaren les coincidències entre ambdós moviments que, amb unes maneres assembleàries de fer, "*sentaven les bases per a una participació sociopolítica diferent a la desitjada per l'Administració*" (La Burxa núm. 17, agost de 1999). D'allà sorgiren manifestos comuns sobre la recuperació de solars per a ús social, que s'enviaren al Districte, així com l'establiment de col·laboracions estables a La Burxa. També va ser el primer any que la Festa Major Alternativa convocava actes en favor del **Correllengua**, i s'analitzà en una xerrada l'estat de la llengua en tots els Països Catalans. Complicitats, doncs, forjades a ritme d'ska, batucades i correfocs.

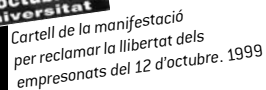
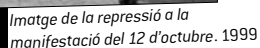
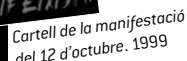
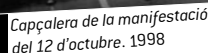
Primer cartell de l'ABS convocant una assemblea a La Fresca per parlar de les festes alternatives i de la campanya per la despenalització de l'okupació. 1999

Cartell de les primeres Festes Alternatives que es realitzaren al pàrquing de plaça de Sants i que seria l'espai on es realitzarien fins l'any 2005. 1999

Assemblea entorn l'especulació realitzada durant les Festes Alternatives. 1999

Cartell de la Plataforma pel Soterrament
de les vies denunciant el calaix de
formigó per cobrir les vies. 2002

Cartell de les jornades
"Poder i moviments socials". 2000

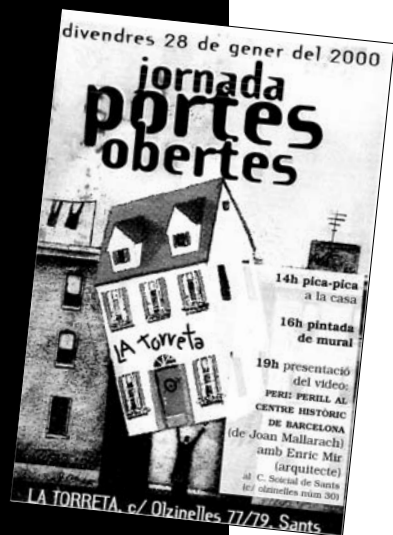

Dinar del primer aniversari de La Fresca. 1999

Enganxina contra el desallotjament de la Mala Herba, desallotjada el mateix dia que Les Bruixes i Cros 11. 2002

Cartell de portes obertes a La Torre. 2000

Paral·lelament, amb Can Vies com a marc, es cercà la trobada entre joves i grans. Es realitzaren, al llarg de dos mesos, les jornades **Poder i Moviments socials**, on setmanalment diferents convidats analitzaven l'evolució de la societat des de la transició, buscant que a cada debat els temes fossin presentats per una persona de la generació dels 90 i una altra activa en els 70. Des d'aquesta perspectiva, van ser abordades les lluites autònomes dels 70, la reestructuració de l'economia capitalista, les ruptures generacionals en el feminisme, o els canvis en les migracions, entre molts altres temes. Les jornades foren importants perquè potenciaren la formació teòrica al barri i reteixiren el fil històric trencat. Aconseguiren, en definitiva, “*crear un espai de debat, formació i comunicació entre les diferents generacions dels moviments socials*” (La Burxa núm. 23, febrer del 2000). Per altra banda, altres okupacions naixien al barri –que se sumaven a la **Fresca** del carrer Fisas, del 98- com la **Torre**, al carrer Olzinelles, i altres eren amenaçades: arribava el judici a la **Malaherba**, la centenària masia okupada del carrer Sugranyes, que posteriorment seria enderrocada en un acte més del menyspreu immobiliari i institucional cap al patrimoni històric de Sants. També arribaven les condemnes per l'okupació de **Can Blanco**, al carrer del mateix nom. El 2000 fou un any, en general, prou intens per la mobilització del col·lectius que es movien entorn les okupacions. Un ambient recollit per la multitudinària manifestació, convocada a nivell estatal, d'**Stop especulació** del 15 d'abril.

Des d'altres espais també hi havia una certa efervescència. En aquell any 2000, el Casal Independentista de Sants Jaume Compte celebrava el desè aniversari d'un projecte plural que, combinant la vessant política i cultural, té com objectiu socialitzar a nivell local les lluites de l'esquerra independentista. També naixien noves iniciatives de perspectiva global que innovaven la realitat de la participació de base i local, com la **Consulta social sobre el deute Extern**, que al barri es reunia al Centre Social de Sants i que aprofità les eleccions del març del 2000 per a col·locar urnes als col·legis electorals demanant l'abolició del deute dels països empobrits. O s'editaven projectes com “**Difon la lluita, difon la idea**”, vídeo produït per **Kinski**, **Alosa**, i Les Tenses, que retratava en 35 minuts les realitats alternatives del barri, en un moment en què la cultura audiovisual als moviments, i a la societat, estava a les beceroles.

El Districte, per la seva banda, seguia amb la miopia política que l'ha caracteritzat sempre i desmantellava definitivament els equipaments juvenils de la casa del Mig, a l'Espanya Industrial, per tal de posar-hi les seves “cosetes”. Una vintena d'entitats es trobaven al carrer i creaven la plataforma **La Nostra Casa del Mig** per tal d'evitar seguir patint les conseqüències de les retallades pressupostàries de l'Administra-

ció en matèria social, en aquest cas de l'àrea de joventut del Districte. Uns altres afectats per la gestió privatitzadora de l'Administració foren els 800 treballadors de Correus que es reuniren en assemblea a l'Hamsa i que, des d'allà, convocaren vagues en defensa d'un servei públic, universal, barat i de qualitat.

A nivell de carrer, l'emergència dels nous espais socials també es traduïa en mobilitzacions i Sants tornava a situar-s'hi a l'epicentre. L'exèrcit espanyol pretenia desfilar per l'avinguda de la Diagonal, amb tan evidents connotacions de l'entrada a Barcelona de l'exèrcit franquista de 1939, que finalment la resposta social l'arraconà a l'avinguda Rius i Taulet. Una massiva manifestació –prop de 50.000 persones- havia dificultat el desplegament triomfal del militarisme, i s'aconseguí reunir gran part de la societat civil, convocada entorn la **Plataforma per la Pau**, en un festival a la Ciutadella. Al barri hi hagué una acampada a la Plaça Espanya (desallotjada en l'Operació Tambor), donada la proximitat amb el nou emplaçament, i també es feu una altra manifestació, convocada per la **Coordinadora Ni Exèrcit ni Rei**, formada pels moviments socials alternatius i l'esquerra independentista, que intentà arribar a Montjuïc i que acabà amb dures càrregues policials a l'alçada de Joan Güell, Vallespir i Tarragona. Durant aquelles setmanes, el barri havia estat assetjat minuciosament pels cossos policials - 50 persones identificades, retencions a Comissaries-, amb una presència ostentosa de secretes i helicòpters sobrevolant el barri per a detectar, des de les alçades, els “antimonàrquics”.

Pel que fa a l'hibridació generacional del barri, ens hem de remetre al fil conductor encetat per les mobilitzacions contra el actes feixistes a Sants. Una nova experiència començava a caminar: la **Plataforma Cívica per un 12 d'octubre en Llibertat**. Diferents entitats veïnals, gent de centres socials okupats, col·lectius d'immigrants, pares i mares de detinguts en l'edició de 1999, entre molts altres col·lectius no només de Sants, presentaven una iniciativa que pretenia impedir la realització de l'acte feixista. Es volia ocupar, el 12 d'octubre del 2000, la plaça dels Països Catalans, en un acte popular que fomentés la igualtat de drets i el respecte a la diversitat. Tot plegat amb perspectives de treballar plegats, en la lluita antifeixista, gent de sensibilitats polítiques diverses, i amb una caràcter intergeneracional. La Trobada va ser un èxit de participació i, juntament amb la manifestació de 6.000 persones, aconseguí posar fi a més de 17 anys de concentracions feixistes al cor del barri, traslladant-les a Montjuïc (fet que provocà que, en els anys següents, les mobilitzacions seguisin amb nous actes de la Plataforma Antifeixista intentant boicotejar l'acte).

Cartell contra el desallotjament de Can Blanco. 1998

Capçalera de la manifestació “Ni exèrcit ni rei”. 2000

Capçalera de la manifestació del 12 d'octubre amb el lema “Feixisme mai més! Ni a sants, ni a Montjuïc, ni enlloc”. 2000

Cartell de suport als immigrants en lluita contra la llei d'estrangeria. 2001

Cartell genèric relatiu a la Cimera del Banc Mundial que es va aconseguir aturar. 2001

Finalment, aquell intensíssim any 2000 també fou l'escenari de l'aparició del *moviment global*, que amb els antecedents de les revoltes de Seattle de 1999, buscà estendre la revolta contra el neoliberalisme a la cimera que el Fons Monetari Internacional i el Banc Mundial realitzaren a Praga. En aquells dies de setembre, la ciutat txeca visqué manifestacions de desenes de milers de persones. Activistes arribats de tots els punts del planeta aconseguiren, amb múltiples estratègies de desobediència, fer trontollar la cimera i llençar un fort debat internacional sobre les intolerables desigualtats econòmiques i socials generades per la globalització capitalista. Aquell procés impactà fortament en el nostre entorn immediat. A Barcelona també es feren mobilitzacions i es creà el **Moviment de Resistència Global (MRG)**, en un nou context importantíssim pels moviments socials catalans, doncs promogué una nova participació política de base, innovà profundament els repertoris de protesta, i enriquí la diversitat d'alternatives a les relacions socials capitalistes. Col·lectius del barri també es mobilitzaren en el context de Praga 2000. A Can Vies es reunia la comissió de la manifestació central de Barcelona, a l'Hamsa es feien les primeres reunions de l'MRG, i la seva secció local convocà manifestacions contra les multinacionals de carretera de Sants (McDonalds, Telefónica,...). I a tall d'anècdota: un membre de l'MRG de Sants, de camí a la cimera de Praga, fou declarat “*persona non grata*” a la frontera txeca. Com a contrapartida, l'Assemblea de Barri feu pública la declaració de persona non grata al cònsol txec, advertint-lo de la prohibició popular de posar els peus a Sants.

El 2001 s'inicià amb un tipus de lluita que, per la novetat del fenomen, era tota una novetat al barri: **immigrants sense papers es tancaven** a la par-ròquia de Sant Medir, en vaga de fam, en protesta per l'entrada en vigor de la nova llei d'estrangeria. Aquesta llei, aprovada pel Partido Popular i Convergència i Unió, estava sent resposta per la lluita de centenars de sense papers a les esglésies de la ciutat, així com per manifestacions que arribaren a congregar 8.000 persones exigint la regularització dels sense papers. Amb un inici a Santa Maria del Pi, les tancades arribaren als barris i a Sants despertà un fort corrent de solidaritat: moltes persones col·laboraren en la tancada, aportant diners, roba i infraestructures diverses per al benestar dels vaguistes i l'èxit de la lluita.

El cicle de lluites socials ascendent, a nivell de Catalunya, tingué encara més episodis. A Barcelona, la marxa de més de 30.000 persones contra el Plan Hidrológico Nacional, convocades per la **Plataforma en Defensa de l'Ebre**, aconseguí evitar un transvasament pensat per a seguir alimentant una cultura malbaratadora de l'aigua (urbanitzacions, camps de golf,...) i que hagués deprimir encara més les Terres de l'Ebre (lo riu es vida!). A un altre nivell, s'okupava durant tot un dia la plaça Catalunya per a exposar la

feina quotidiana dels centres socials autogestionats de barris i comarques. I, sobretot, arribava, precedida per campanyes plurals i intenses (amb el granet de sorra aportat per la **Campanya Sants Contra el Banc Mundial**), la multitudinària manifestació del 24 de juny del 2001 contra la cimera del Banc Mundial a Barcelona, que passaria a la història no només per haver aconseguit desconvocar la cimera, sinó per la posada en escena de la doctrina Valdecasas: aquella subdelegada del govern d'inafausta memòria, amant de les polítiques repressives i l'ús intensiu de la brigada sisena de la policia nacional –els policies secretes dedicats als moviments socials- com a agent torpedinador de tota activitat social alternativa i rebel. D'aquells mesos del 2001, en quedaren impactes forts. Alegria per algunes victòries que s'aconseguien, desorientació pels nous –i vells- subjectes polítics emergents en el cicle global, i ràbia i dolor per l'empresonament, en motiu de l'aplicació de la llei antiterrorista, d'algunes companyes i companys estimats de Terrassa i Barcelona. (Va ser, precisament, en un concert organitzat a Cotxeres de Sants en solidaritat amb els empresonats, del 3 de març del 2001, que l'extrema dreta col·locava una artefacte explosiu que per sort els esclatava a les mans).

Aquell període, efectivament, es caracteritzà per una ofensiva autoritària capitanejada pel govern del Partido Popular, a qui la majoria absoluta de les eleccions del 2000 li feia innecessari mantenir les formalitats democràtiques. Un enduriment repressiu a molts nivells, que comportà la reactivació de la societat organitzada. Vist en perspectiva, fou una etapa de forta intensitat pels moviments socials, tant al barri com al conjunt del país, i a nivell mundial suposà un pic ascendent que semblava posar en qüestió la “fi de la història” decretada amb la caiguda del mur de Berlín: la proclamada hegemonia definitiva del model capitalista. No obstant, si bé les contradiccions del “millor dels móns possibles” serien fetes front, creativament, per moviments socials emancipadors d'arreu del planeta, l'esdeveniment que evidenciaria que les democràcies de mercat formaven part d'una màquina de guerra brutal foren els atemptats de l'11 de setembre del 2001 a Nova York. A partir d'aquí les regles del joc internacional es deixarien de discursos bonics i la lògica de la guerra s'imposaria, altra vegada, arreu del planeta.

En tot cas, i pel que ens afecta. Com impactà a Sants tota l'efervescència social de la que parlàvem? Com es materialitzà el formigueig, en el nostre entorn més immediat, en els nostres projectes?

Un primer element a destacar és la creació de l'**Associació Cultural Arran**, al carrer Premià, que fou una experiència innovadora i rellevant de cara a les formes de fer del teixit social de Sants. L'Arran obrí un espai de confluència transversal i quotidiana per a molts sectors socials del barri, que allà

Cartell de denúncia del clima repressiu aixecat durant la manifestació contra la Cimera del Banc Mundial arran dels aldarulls generats per agents de la Brigada Provincial d'Informació núm 6 de la Policia Nacional. 2001

Cartell paròdia de la criminalització patida sovint pel col·lectiu okupa sota una imatge provocadora de l'atemptat de l'11-S a NY. 2001

Enganxina promocional de l'Associació Cultural Arran. 2001

Número especial de *La Burxa* que presentava el nou format tabloide que suposà un salt qualitatiu que ha acompanyat fins l'actualitat. Des d'aquest primer número de la nova època han anat canviant les persones que tiren del carro del projecte, alhora que s'ha anat actualitzant la maqueta fins al nou model que celebra els 10 anys a la seva capçalera. 2001

Capçalera del *Correllengua* organitzat per la Coordinadora d'Associacions per la Llengua.

es (re)descobriren i conspiraren, alimentaren projectes i aliances, somnis i realitats. Format per un bar, una distribuïdora alternativa i un centre de documentació social, l'Arran obrí portes a inicis del 2001, i girà completament la realitat alternativa de Sants. No només connectà diferents expressions locals en una compartida “cultura de resistència”, sinó que demostrà que des de la gent que crea moviments socials alternatius es podien encarar, amb èxit, tot tipus de projectes.

Una segona qüestió important en la nova etapa que havien obert les lluites socials fou l'impuls a la comunicació social que suposà la refundació de la *Burxa*. Al desembre del 2001, es treia el número especial que presentava en societat el nou projecte. Després de 46 mesos de l'edició en format A4, es passava a editar la publicació en rotativa, en format A3, s'augmentava la tirada fins a 5.000 exemplars mensuals, i es comptava amb noves col·laboracions i recolzaments. Des del teixit associatiu (**Coordinadora d'Associacions per la Llengua**, Casal Independentista, Centre Social de Sants,...) fins als comerços propers del barri es recolzà el nou projecte, un salt qualitatiu i quantitatiu que animava al veïnat a “*deixar de ser espectadors, i passar a crear col·lectivament un altre tipus de relat on sigui possible la transformació social*” (*La Burxa*, número especial, desembre del 2001).

Finalment, la tercera dinàmica a posar de relleu d'aquell període és la pròpia transformació de l'assemblea de barri. De fet, la seva conversió en l'*Assemblea de Barri de Sants*, en majúscules no tant per constituir una nova legalitat, sinó per l'obertura de la seva composició, per una certa formalització dels aspectes organitzatius i per l'ampliació del reconeixement de la col·lectivitat. Com es forjà aquesta transformació? Al juliol del 2000, s'afirmava:

“La unitat territorial “barri” és un intent de reterritorialitzar la difusió a que ens sotmet la metròpoli capitalista. La despersonalització, l'aïllament, la solitud, i la falta de referents col·lectius poden ser superats si construïm identitats properes a les persones, identitats indefectiblement lligades a la lluita popular. El barri és un entorn que possibilita les relacions socials, molta gent es coneix i és més senzill articular i aprofundir la comunicació del teixit social antagonista. Els contrapoders organitzatius de barri han de recollir la pluralitat d'experiències de lluita de base (col·lectius, assemblees, associacions...) reflectint la diversitat d'interessos i maneres diferents amb què avui s'expressa el conflicte social. [...] Hem de tendir a consolidar un espai de decisió i comunicació col·lectiva (assemblea popular de barri, consell, coordinadora de col·lectius i persones, etc) on intercanviar les experiències

de lluita de les persones crítiques d'un barri i on impulsar, quan sigui necessari, iniciatives de més gran abast. És imprescindible crear referents compartits de les lluites socials en un àmbit territorial petit i assequible com és un barri, un espai on hi vagin els col·lectius, on hi vagin persones a informar-se, a proposar, a participar. Crear espais de decisió i comunicació comuns que transcendeixin les lluites específiques, àrees de democràcia directa col·lectiva, tendint així cap a un marc el més ampli possible de discussió i decisió política que esdevingui contrapoder a les institucions locals, buidant-les de poder i de legitimitat, construint en definitiva organització social alternativa i horitzontal” (Cap a la creació de contrapoders col·lectius, juliol 2000)

La (re)fundació de l'ABS respirava l'ambient descrit en les paraules anteriors, i possiblement arrencà l'endemà del 12 d'octubre de 1999. Va ser un procés lent, lentíssim, que sumaria factors com la pròpia convivència al barri gracies a nous espais transversals, així com per l'acceleració i amplitud de les mobilitzacions que permeteren que les trobades es produïssin a peu de manifestació i entre pancartes.

¿Potser en alguna de les manifestacions dels sense papers, *algú* del Centre Social de Sants feu de pont entre *alguna* que havia estat de l'**Ateneu Llibertari de Sants** (1977-1981) i *algú* altre de la generació de les okupacions dels noranta? ¿Potser a l'Arran sorgiren algunes converses -motivades pels esdeveniments recents com la Plataforma Cívica o els **10 de Setembre unitaris** promoguts pel Casal, experiències enriquidores d'agregació col·lectiva que anaven mes enllà d'un mateix- sobre un possible Consell de Barri? ¿Potser en alguns sopars dels i les companyes llibertàries dels anys 70? Potser sí, potser també. En tot cas, les complicitats s'anaven trenant i es feien actes tan potents com, precisament, la trobada a l'Hamsa de desenes d'antics membres de l'Ateneu Llibertari amb la gent jove vinculada les okupacions de Sants, per tal d'explicar-se mútuament que havia estat d'uns i què n'era dels altres.

La proposta del *Consell de barri* (estiu-tardor 2001) fou, per tant, la primera aproximació de tractar d'obrir un debat al voltant dels espais comuns de coordinació i decisió política assembleària a Sants. Partia de constatar que les reiterades confluències entre lluites locals i de base serien més profitoses si es produïen amb un marc comú estable, que s'anés autovaloritzant en el procés i no que es perdessin energies començant de zero després de cada “campanya”, com passava sovint aleshores. Aquesta permanència seria positiva per a esdevenir un referent davant la gent del barri, així com de cara a augmentar la potència política de tots els projectes ja existents, ja que amb la coordinació trobarien sinergies i aprenentatges mutus.

Cartell de la tercera edició del 10 de setembre unitari a la Plaça d'Osca. 2002

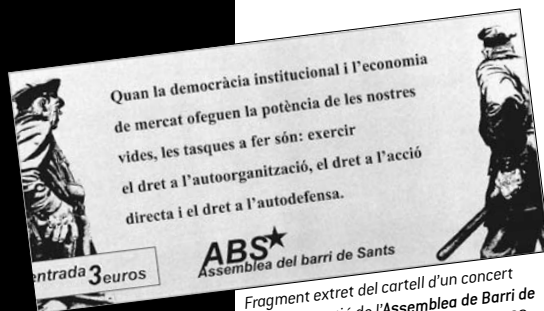

Cartell de l'Assemblea-vermut “El Veïnat de Sants pel Barri que volem”. 2002

Imatge de l'assemblea a dalt esmentada que finalment degut a l'amenaça meteorològica es va realitzar davant l'Hamsa. 2002

Fragment extret del cartell d'un concert per l'autogestió de l'Assemblea de Barri de Sants que es va fer al CSOA Hamsa. 2002

Triptic de presentació de la nova Assemblea de Barri de Sants en què es convocava a tot un cicle de xerrades que va durar fins al juny del 2004. 2003

Una potència política necessària, es deia, per a plantar cara a “l’hegemonia i prepotència dels governs de dretes, l’actitud homogeneïtzant dels mitjans de comunicació de masses, l’ofensiva del capitalisme global, la criminalització i repressió dels sectors més activistes” (El Consell de Barri, Proposta de construcció de la unitat popular al barri de Sants, setembre del 2001). Però també per a sobrepassar el bloquejos polítics de l’esquerra institucional, al govern de la ciutat: “Els reptes socials que més ens angoixen –encariment de l’habitatge, destrucció de la identitat del barri a mans de les immobiliàries, precarietat laboral, racisme...- estan sent bandejats per les Institucions locals, quan no són aquestes còmplices o fins i tot agents de les polítiques regressives. Cal articular, per tant, alternatives més sòlides d’autodefensa social quan la participació institucionalitzada ja no ens mereix confiança” (Consell de Barri, ibíd.).

Aquella invitació al debat va ser recollida sobretot per un grup de persones vinculades a l’antic Ateneu Llibertari de Sants, que expressaren sentir “la necessitat de reconstruir el Moviment Popular de Sants, evidentment des d’una perspectiva assembleària, antiautoritària i anticapitalista”, i que feren una sèries de propostes organitzatives. (Aportacions al procés de creació del Consell de barri, octubre 2001)

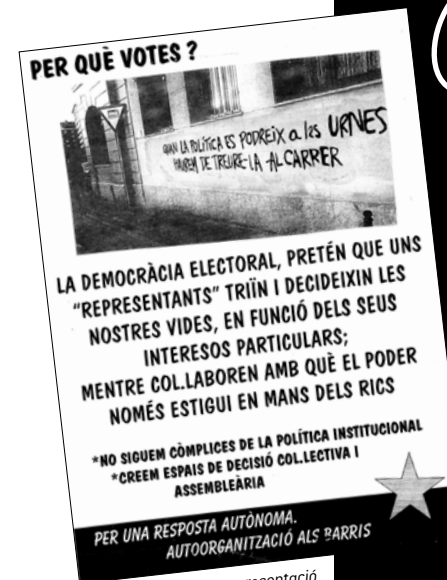
I just quan s’encetaven les discussions per a imaginar junts la forma que hauria de tenir l’arxipèlag de les lluites social de Sants, vingué Europa... i ens reptà.

ACTE TERCER: ESBOSSOS D’ORGANITZACIÓ, LA POLÍTICA ÉS AL CARRER

“Si la política es podreix a les urnes, haurem de treure-la al carrer!”. Esgrafiada per l’esprai en més d’una paret del barri, aquesta reflexió expressava -a mitjans dels anys noranta- una determinació: la crisi de representació que patien els subjectes polítics tradicionals (partits, sindicats,...), amb el consegüent ofegament polític de la participació social, hauria de ser subvertida des de l’autoorganització i expressada per l’acció directa, és a dir, la reapropiació autogestionada d’una política que semblava congelada per l’Estat.

Aquest convenciment, al llarg dels primers anys del 2000, fou compartit per amplis espectres de la societat catalana i dinamitzà un protagonisme social que semblava esvaït des de la transició. Ja no eren focus aïllats de dissidència i conspiració els que somniaven, com a inicis dels noranta, activar resistències al capitalisme, sinó que centenars de milers persones podien sortir als carrers de Barcelona “contra l’Europa del capital i la guerra”.

Efectivament, els processos regionals d’integració econòmica com la Unió Europea s’acceleraven i intensificaven, i entraven en vigor mesures -la moneda única europea, l’euro- que contribuirien a duplicar els esforços de les classes populars per a (sobre)viure, sobretot per l’endimoniada combinació d’encariments dels preus i restriccions salarials. Així, la globalització capitalista de l’economia, que fins aleshores semblava una qüestió abstracta en mans de les igualment inaprensibles institucions internacionals (Organització Mundial del Comerç, etc), arribava bufant vents d’incertesa, frec a frec amb la vida quotidiana de la gent.

Cartell que posava en dubte la representació otorgada pel model democràtic de partits dins d’una campanya que cridava a l’abstenció activa i a l’autoorganització als barris. 1999

Auca de com afecten la vida quotidiana les polítiques neoliberals que es van tractar a la cimera de caps d'estat europeus. 2002

Fotografia des del campanar de Sant Medir de la manifestació que es va fer al barri dins la campanya "Sants contra l'Europa del capital. Construïm alternatives". 2002

La Cimera a Barcelona del Consell Europeu, el 14, 15 i 16 de març del 2002, fou una trobada important dels centres de decisió polítics i econòmics europeus en la seva tasca d'imposició del neoliberalisme. Estava pensada per a seguir promovent el desmantellament de l'estat del benestar (*welfare*). Un procés dissenyat, en primer lloc, per tal que el gran capital privat s'apropiï d'àrees creixents de la riquesa produïda socialment. I en segon lloc, per tal de sotmetre i salaritzar en condicions més ominoses a la població (*workfare*). A Barcelona, per tant, es parlà de qüestions estratègiques per a garantir l'acumulació capitalista i el seu domini polític: interconnexió de xarxes de transport, liberalització dels mercats de l'electricitat i el gas, integració dels mercats financers, flexibilització del mercat de treball i, de fons, l'augment de les polítiques seguretàries, o el control de les poblacions davant del risc d'ingovernabilitat que suposava el salt endavant del capitalisme.

De part dels moviments, la Cimera de Barcelona s'afrontava amb els antecedents immediats de Gènova, on els carabinieri havien rebentat militarment les protestes contra el G8, ocupant seus de mitjans de comunicació independents, generalitzant la pràctica de les pallisses i disparant a foc real. La mort de Carlo Giuliani suposà un abans i un després en el moviment global. Fou una advertència de com el poder gestiona, a partir d'aleshores, els moviments socials europeus -doncs a la resta del món els Carlo Giuliani ja eren infinits, quotidians i invisibles. Però malgrat l'estratègia de tensió atada per la Subdelegació de Govern -Valdecasas *rides again*- i els mitjans de comunicació del poder, la societat autoorganitzada no estigué disposada a interioritzar la cultura de la por, i la Cimera de Barcelona fou resposta reafirmant les paraules del poeta: *"Som milions, i el planeta no és vostre"*.

Des de l'Assemblea de Barri també es contribuï, modestament, a la visualització de la protesta social anticapitalista més gran de les darreres dècades al nostre país. Des de Sants, també es cridà contra l'Europa del capital: amb manifestacions, conferències i paradetes, penjant pancartes a Sant Medir. Amb representacions teatrals al carrer, descarregant muntanyes d'excrements al McDonalds, pintant carrils bici a carretera de Sants. Obrint 24 hores al dia un punt d'informació al Centre Social de Sants, facilitant l'acollida de visitants al Poliesportiu del passatge Toledo. Assumint tasques i barres al concert del Sot del Migdia de Montjuïc, participant en la Comissió Anti-repressiva de la manifestació i en les comissions de comunicació (el diari Altaveu...). I, sobretot, fent un anàlisi de com afectava l'impuls neoliberal al nostre entorn immediat: precarització de les nostres feines, dificultat en l'accés a l'habitatge, ocupació policial dels nostres carrers, i assetjament per un model capitalista de ciutat i les seves requalificacions immobiliàries, trens d'alta velocitat i grans superfícies comercials. Des del barri, a banda de contribuir a les resistències al model neoliberal, en aquelles dates també

es feu una crida a construir-ne alternatives. Es parlà d'impulsar una nova economia social, d'accedir a una educació basada en el coneixement, la reflexió, l'organització i l'acció, de garantir l'accés als serveis energètics, i de controlar col·lectivament la qualitat i el preu del que mengem, entre d'altres. Crear conflicte per a resistir al capitalisme, i organitzar-nos per a incidir en la nostra vida quotidiana. (**Sants contra l'Europa del capital. Construïm Alternatives**. Març del 2002).

I en això estàvem, en l'organització. Tal i com s'afirmava a la Burxa *"la campanya contra la cimera ha servit per a impulsar l'Assemblea de Barri"* (La Burxa, abril del 2002). Per tant, immediatament després de la cimera, es passà a recollir l'experiència col·lectiva per tal de reinventar aquella eina comuna de coordinació en construcció permanent. Segurament, els debats que es feren al llarg del maig, al Centre Social de Sants, foren els que implicaren, per primera vegada, una presa de posició pública per part del teixit social alternatiu respecte una nova organització social comunitària. Quines afinitats la constitueixen? Quines formes de participació s'hi estableixen? Quines pràctiques es potenciaven? Com havia de funcionar l'Assemblea de Barri?

D'aquells bagatges pràctics, i d'aquelles reflexions sobre l'experiència, sorgí un model que funcionà durant uns anys, amb els plenaris mensuals com a punt de trobada fix de totes les membres –amb participació individual-, amb diverses comissions de treball (coordinació, economia, eix central-urbanisme, antirepressiva, contra la violència de gènere, i festes majors), amb llistes de correu electrònic compartides, i cartelleres als diferents espais socials del barri (Can Vies, Arran, CSS, Casal Independentista i Hamsa). I en sorgí la següent declaració:

"L'Assemblea de Barri de Sants és un espai de confluència dels moviments socials del barri. Aplega persones vinculades a grups, col·lectius, associacions i també a les que no estan organitzades en cap altre àmbit i que busquin la transformació social. Acull un ventall molt ampli de sensibilitats, amb voluntat de ser un referent de lluita al barri [...]. El que podem oferir des de l'Assemblea de Barri és un model de vertebració i actuació a nivell local. Intentem proposar un espai unitari que aplegui diferents formes de resistència, un instrument de treball, de lluita i suport mutu, que ofereixi noves formes de participació popular[...]"

Amb aquests esbossos d'organització, amb nova gent que es sumava al treball local després de la campanya contra la UE, es seguien entomant nous reptes al carrer. Arribà, davant la reforma Aznar del mercat de treball, la **vaga general del 20 de juny del 2002**, i després d'alguns debats de si secundar-la

Cartell de la campanya "Sants contra l'Europa del capital. Construïm Alternatives". 2002

Primer logo de l'Assemblea de Barri de Sants. 2003

Enganxina que es va aferrar als establiments que no seguien la vaga general del 20 de juny. 2002

Imatge d'una carretera de Sants deserta durant el transcurs de la vaga general del 20 de juny. 2002

doncs estava convocada per uns sindicats que, durant anys, havien estat còmplices de la precarització de les relacions laborals, s'assumí amb entusiasme. I, de fet, es pot dir que la vaga a Sants fou treballada, a peu de carrer (piquets, accions,...), per l'entorn de l'Assemblea de barri, i també es participà activament en les jornades de lluita i en la manifestació alternativa als sindicats majoritaris que aplegà a milers de persones. Gràcies a la lluita de molts i moltes, la reforma es tirà enrere.

Dies abans de l'èxit de la vaga general, al barri no només s'aplicava el leit motiv de "la política, al carrer", sinó que es posava en pràctica —per la via directa— un altre repertori de confrontació: "el carrer, a la política". Així, el **13 de juny del 2002**, després d'una manifestació pel soterrament de les vies, que arrencà a la plaça de Sants i que anà incorporant cada vegada més veïnat, s'ocupà l'Audiència Pública del Districte, per a subvertir totalment aquell escenari de pseudodemocràcia participativa. Allà, d'esquena als polítics, es realitzà una assemblea de dues-centes persones per a analitzar els problemes del barri. El comunicat que posteriorment emeté el Centre Social de Sants és d'obligada reproducció:

"Ateses les informacions esbiaixades que determinats cercles propers a l'Ajuntament han anat divulgant, des del CSS volem explicar el nostre punt de vista sobre els fets ocorreguts ahir dia 13 de juny a la seu del Districte de Sants-Montjuïc. Determinats col·lectius veïnals (Soterrament de les Vies, Can Batlló, Assemblea de Can Vies, entre d'altres) vam decidir unir les nostres veus per a anar a exposar les nostres queixes conjuntament a l'anomenada Comissió d'estat del Districte. La irrupció dels veïns a la sala d'acte va generar un inexplicable nerviosisme a la taula. Després d'un breu parèntesi es va proposar a la presidenta de la taula, la Marina Subirats, que se seguís prenent nota de totes les paraules i que aquestes es desenvolupessin amb normalitat. La imperícia de la moderació de la reunió va desembocar en una inversemblant proposta des de la taula de cedir primer la paraula als darrers arribats, cosa que va provocar l'enuig de les persones i col·lectius que havien arribat abans i l'amag d'abandó de la sala d'una part d'aquests. Aquesta situació de disbauxa va acabar amb una ordre de la presidència a crits de dissolució de l'acte, amb l'apagada de la llum, la desconexió dels micros i la desaparició de la major part dels regidors per una petita porta lateral. L'estupor dels presents va donar pas a una proposta de convertir l'acte en assemblea popular i fer les intervencions que els veïns havíem anat a fer. Un cop negociada la connexió d'un micro, va començar l'assemblea popular amb intervencions de col·lectius de Font de la Guatlla denunciant l'agressió especulativa al barri, de veïns de Plaça Cerdà denunciant la construcció de pisos sobre solars d'equipaments, de veïns de la Plaça de la Marina denunciant la construcció d'un mer-

cat damunt una zona verda, de veïns de la Bordeta denunciant la falta de projectes municipals al barri, de joves denunciant l'especulació i les amenaces de desallotjaments de cases i centres socials okupats, de veïns denunciant la inseguretat que l'urbanisme cul de sac arquitectònic afavoreix, de veïns que reclamen el soterrament i no la cobertura de les vies de Sants, etc. L'assemblea, que va dur-se a terme amb un escurpolós respecte democràtic per totes les opinions va prendre els següents acords: promoure una festa/acció reivindicativa a la Placeta de les Vies el proper 30 de juny amb gegants, diables, castellers, timbals, etc, adherir-se a la manifestació de la Plataforma contra l'Especulació el proper 27 de juny, i buscar un model de coordinació de les lluites de barri. Finalment, va prendre's l'acord d'enviar un resum pel coneixement dels resultats de l'assemblea a l'Ajuntament, donada la seva tocata i fuga. L'assemblea popular va acabar trenta minuts abans de l'acord pactat amb l'únic representant present del govern municipal, a qui li agraïm la seva actitud en la connexió de la llum i el micro. Sap greu que l'actitud autoritària i poc eficient de la taula portés a allunyar-se una mica més a la gent dels polítics que diuen representar-la. Ens consta que la presidenta va anunciar en roda de premsa posterior a l'acte del control policial en properes reunions de participació ciutadana. És el seu model, menys llibertat, i més policia".

Evidentment, amb aquella jornada gloriosa s'acabà la retòrica institucional de la participació ciutadana a Sants, i partir d'aleshores les furgonetes dels antiavalots de la policia municipal (els UPAS) vetllarien pel correcte funcionament de la democràcia [institucional].

L'altra democràcia, l'escripta en minúscules i des de la base, seguia caminant. El Casal Independentista inaugurava nova seu al carrer Premià, per tal d'obrir-se més al barri i iniciava les **revetlles populars de Sant Joan** a la plaça d'Osca, que se sumarien a un calendari festiu local ja capitanejat per la consolidada Calçotada Popular de Sants, amb més de vint edicions. El **Grup de Joves de Sants Agon** es presentava en societat, cap a finals del 2002, en unes jornades a la plaça de la Farga, reclamant espais públics per als joves, gratuïts i autogestionats. **Creación Positiva**, entitat de treball comunitari entorn la lluita contra el VIH/SIDA, des d'una perspectiva de gènere, arribava a Sants coincidint amb l'organització del Dia internacional contra la violència de gènere al barri, diada impulsada a nivell local per les Tenses, les **Diabòliques** i l'**Escletxa**, el punt d'informació sobre violència masclista del Centre Social de Sants. La comissió de Veïns de la Bordeta convocava assemblees veïnals a Sant Medir, per tal de promoure la participació i decisió popular respecte l'urbanisme del barri. I nous centres socials, com el **Tajo** del carrer Gavà, ocupat al maig del 2001, seguia amb les activitats malgrat l'amenaça de desallotjament que li queia per aquelles dates.

El veïnat en assemblea a la sala de plens del districte "okupada" durant unes hores. 2002

Cartell de les "Jornades sobre precarietat del jovent a Sants" organitzada per Agon. 2002

Cartell de la segona edició de la revetlla de Sant Joan a la plaça d'Osca. 2002

Cartell de les Jornades "Passió i Revolta" organitzades per Construint en què es va fer un repàs a diferents lluites dels anys 60-70. 2002

Acció a la seu del districte en què es va despenjar una gran pancarta contra el "Calaix de la vergonya". 2003

Capçalera de la manifestació "Defensem els barris contra l'especulació". 2003

La pròpia Assemblea de Barri de Sants iniciava una sèrie de documents sobre "El barri que volem", analitzant les intervencions urbanístiques promogudes per l'Ajuntament, obrint foc amb l'article "Atenció, perill, s'acosten les excavadores!" que denunciava, entre d'altres projectes, el PERI d'Hostafrancs per expropiar veïns, enderrocar l'Hamsa i construir a la zona un gran parc d'habitatge privat. Es començà a parlar d'un fenomen que s'olorava pròxim: l'elitització dels barris, l'expulsió de veïnat de rendes baixes per l'arribada de nous habitants amb més poder adquisitiu: la destrucció del teixit comunitari i urbà propi de Sants. El Districte, per mans de Pere Alcober, havia presentat recentment el nou pla de l'Estació de Sants, que preveia triplicar l'edificabilitat de l'estació fins a 47.000 m2 quadrats destinats a centres comercials i hotels. El col·lectiu **Construint** ho analitzava amb les següents paraules:

"Avui és evident el procés polític, econòmic i urbanístic en joc damunt el territori que habitem: la gran metròpoli barcelonina, centre de serveis, noves tecnologies i punta de llança de la societat de la informació. Els antics terrenys industrials, la geografia d'habitatge obrer, ha de deixar pas a vies ràpides que permetin la connectivitat intermetropolitana. El barri guanya centralitat amb l'expansió de la metròpoli, i perd riquesa humana i productiva per a esdevenir una àrea morta de serveis. Les conseqüències són l'expansió de l'estació de Sants per un Tren de Gran Velocitat que no necessitem, la destrucció de cases antigues per a fer-hi vies ràpides i edificis elitistes, i la invasió de centres comercials..." (Construint, "Contra l'elitització dels nostres barris", La Burxa núm. 60, febrer del 2003).

Aquestes dinàmiques no eren, òbviament, privatives de Sants, sinó que el problema de l'especulació s'intensificava amb duresa per tots els barris de la ciutat. Fruit d'aquesta proliferació de conflictes urbanístics, es creava la **Plataforma Veïnal contra l'Especulació**, que recollia diferents resistències veïnals a la política urbanística municipal, i pretenia potenciar el dret a decidir en l'entorn immediat envers "un model de ciutat que no es basi en conceptes utilitaristes, econòmics i especulatius, sinó que es fonamenti en els principis de justícia social, equitat i respecte als veïns i veïnes que viuen i treballen als barris" (La Burxa núm. 62, abril 2003). A la Plataforma hi participaren, durant els anys que estigué en funcionament, desenes de col·lectius afectats del llarg de la ciutat: del Poble Nou amb el 22@, del barri de la Ribera, del Forat de la Vergonya, del Raval, de la plaça Cerdà, de la Ciutat Judicial, Trinitat Vella i molts més, cadascun amb diferents graus d'implicació i radicalitat. L'Assemblea de Barri de Sants també hi fou present, i d'aquesta col·laboració en sortí la manifestació "**Defensem els barris contra l'especulació**", el 27 de març del 2003. Durant el seu recorregut es

marcà, amb pintura, el trajecte de l'especulació a Sants –des de la plaça Joan Peiró fins a al que hauria de ser la Ciutat Judicial, a la Gran Via- i donà a conèixer les lluites antiespeculatives de la ciutat pels nostres carrers.

Aquelles mobilitzacions, no obstant, van ser eclipsades per unes altres més multitudinàries que s'estaven gestant aquells dies a la ciutat. Amb una dimensió planetària, tindrien a veure no tant (o potser sí?) amb la guerra que els promotors immobiliaris infringeixen a les poblacions locals, sinó amb les guerres imperialistes de control geoestratègic dels recursos. Així, el 15 de febrer es realitzava a Barcelona, sota convocatòria d'**Aturem la Guerra**, la manifestació més nombrosa que s'havia produït mai a la ciutat, i s'iniciava un impressionant període de mobilitzacions antibel·licistes per tal d'aturar la invasió d'Iraq. El barri visqué aquells dies, igual que tot el país, una forta onada de politització. Es succeïen les concentracions espontànies de veïns, es tallaven els carrers (alumnes de Joan Pelegrí davant del Districte, i en molts d'altres punts del barri) i sobretot s'iniciava un fenomen de protesta que faria vibrar els barris: les cassolades que, des dels balcons o a peu de carrer, nit rera nit, dibuixaven una nova geografia de la protesta social. Com en altres poblacions, a Sants també es feu, finalment, una Consulta Popular amb urnes a diferents punts, i 16.000 persones expressaren el seu rebuig a la guerra. Cal dir que aquelles mobilitzacions foren una arma de doble fil. Per una banda constituïren l'apogeu de la protesta social a Barcelona, amb centenars de milers de persones mobilitzant-se i participant en actes quotidians de barris i ciutats catalanes, i amb intervencions que recordaven l'abast quotidià de la guerra com els **Espais Alliberats contra la Guerra**. Però, per altra banda, suposaren un canvi qualitatiu en la naturalesa de la mobilització social. Així com en els darrers anys havia estat l'autoorganització la metodologia principal de la configuració de les lluites, en els ritmes i temps de les mobilitzacions contra la guerra d'Iraq ja hi intervingueren decisivament altres actors: mitjans de comunicació i partits polítics d'esquerres. Aquest canvi tindria conseqüències importants.

El 2003, en definitiva, fou un dels anys més actius pel que fa a la presa de carrer de moviments socials transformadors i, de fet, suposà el punt àlgid d'un cicle de lluites. Però més enllà del soroll de la protesta, al barri s'anaven teixint aliances, projectes, organització comunitària.

Pel que fa a les aliances. A Cotxeres de Sants es reunia, el 22 de juny del 2003, l'**Encontre** d'entitats, associacions, centres socials i col·lectius, un procés que pretenia comunicar diferents experiències polítiques de treball local, i que convocà a Sants una setantena de col·lectius de tot el territori. Pel que fa a projectes d'autonomia social, alguns s'anaven consolidant: **Germinal**, la cooperativa de consum carrer Rossend Arús,

Pancarta de l'Assemblea de Barri de Sants en una cercavila contra la Guerra a l'Iraq. 2003

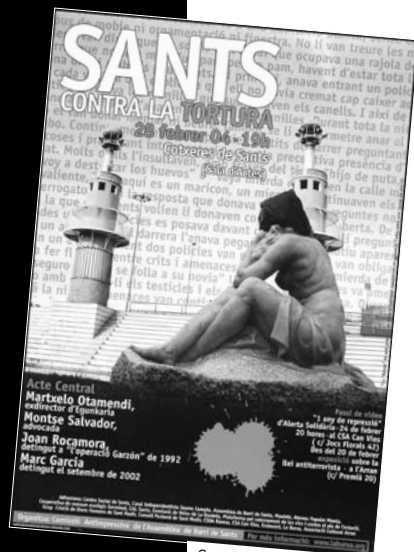

Imatge d'una de les cassolades que nit rera nit es repetiren contra la invasió a l'Iraq. 2003

Cartell de l'Encontre que es realitzà a les Cotxeres de Sants. 2003

celebrava 10 anys de productes ecològics i comerç just. Una experiència d'autogestió pionera, amb un funcionament per socis i sense cap persona contractada, que amb la pràctica diària del consum ecològic i el contacte directe amb els productors, s'aniria estenent en els anys a venir. Altres projectes, en canvi, s'iniciaven per poc temps, com l'**Ateneu Mawla**, impulsat pels **Maulets** de Sants. I pel que fa a organització comunitària: l'ABS decidia fer una campanya d'obertura al barri, i presentava a finals d'any uns materials editats en format tríptic, on s'explicava qui formava part del projecte, què es pretenia, i exposava les afinitats bàsiques que la constituïen. *“L'assemblea com a forma d'organització, els plantejaments anticapitalistes, el suport mutu antirepressiu i la voluntat de connectar amb l'entorn local”*. També es presentava un cicle de debats públics mensuals entorn diferents temàtiques. Al Gener del 2004, sobre l'impacte del TGV. Al febrer, amb la campanya de “Sants contra la Tortura”, coordinada per la **Comissió antirepressiva de l'ABS**. Al març, sobre gènere, salut i sexualitat. A l'abril, activitats entorn el problema de l'habitatge, realitzant una enquesta audiovisual al barri i projectant-la després. Al maig, sobre precarietat laboral. I al juny, sobre la mercantilització de l'oci. Amb aquestes activitats, l'ABS pretengué obrir un procés de reflexió sobre la realitat del barri per tal d'enriquir, a més, el propi projecte, en una *“recerca i definició de models alternatius de societat pel futur, així com accions en el present que visualitzin on volem anar i creïn el que podríem anomenar zones alliberades, que frenin i qüestionin el creixement del capitalisme”*. Doncs, tal i com s'afirmava al tríptic, l'Assemblea de Barri s'entenia *“com una escola d'aprenentatge de noves formes de gestionar la societat del futur i de la recuperació de la responsabilitat individual, en contraposició a la delegació a la qual ens sotmet la democràcia parlamentària”* (Assemblea de Barri de Sants, tríptic, hivern 2003-2004).

Però a banda de les aliances, els projectes i l'organització, per aquelles dades també es produïa conflicte. A finals del 2003 sortí la sentència de desallotjament de l'HAMSA, en el marc d'una onada repressiva que afectaria la Kasa de la Muntanya o les Naus, de Gràcia. L'ABS, com tot el teixit social antagonista de la ciutat, s'hi posicionà en contra, sortí en defensa de les okupacions, i qüestionà el Pla Especial de Reforma Interior d'Hostafrancs que era la justificació urbanística del desallotjament: *"La pròpia acció directa de la gent, construint un centre social autogestionat com és l'Hamsa, ha hagut de solventar les deficiències de la planificació social de l'espai urbà i, esdevenint una crítica pràctica d'un PERI que no contempla equipaments, ha estat desenvolupant precisament un veritable equipament públic. Ni estatal ni mercantil, per tant públic. Que aquest espai públic no estatal sigui ara desallotjat per un PERI que no contempla equipaments de cap mena és*

una ironia insuportable" (La Burxa 70, desembre 2003). En aquelles dates nadalenques, un miler de persones sortiren a defensar l'Hamsa pels carrers de Sants, i mesos més tard es farien accions com l'encadenament de les portes del Districte, al febrer del 2004, o bé la manifestació que aconseguiria evitar el desallotjament programat pel 29 de març. Altres okupacions del barri també eren amenaçades, com la **Breva**, per les pressions de l'Orfeó de Sants, propietari de l'edifici okupat del carrer Miquel Àngel, o altres com la **Quinkalla** del carrer Masnou, amb una nova forma de pressió il·legal dels propietaris: la contractació de matons per a intimidar i forçar un desallotjament extrajudicial.

Però el conflicte social que esclatà a un nivell general, i amb una força inusitada, fou la ràbia social contra el Partido Popular per les seves mentides respecte l'atemptat de l'11 de març del 2004. Un atemptat estretament vinculat a la participació espanyola en la guerra de l'Iraq i que, a part de costar vides de treballadors, li costà al PP perdre les següents eleccions generals, amb la pujada de Zapatero a la presidència del govern. Els dies que anaren de l'11 al 14 de març foren travessats per una multitudinària sacsejada social, que condensava molts dels aprenentatges d'aquell cicle de lluites que s'havia iniciat dient *"Si la política es podreix a les urnes, haurem de treure-la al carrer!"*. Paradoxalment, aquella força que fou capaç de destituir un govern, quedà atrapada en la política representativa i, de fet, amb la pujada de les esquerres al govern de l'estat, s'inicià un fort període de reflux per a aquell protagonisme social que havia pres el carrer, com a espai per al conflicte i d'afirmació de noves subjectivitats socials.

De cop, la reapropiació autogestionada de la política semblava que no més era bona de cara a erosionar governs de dretes i, en canvi, una vegada les esquerres copaven el poder, els moviments socials es convertien en molèsties innecessàries i, aprofitant l'avinentesa, criminalitzables. S'iniciava així una reculada en les mobilitzacions massives i s'obria un període de perplexitat pels col·lectius basats en l'autoorganització. Potser, en el nou temps de menor visibilitat, seria el moment de passar a construir alternatives?

ACTE QUART:

REFLUX DE LA PROTESTA DE MASSES, LES LLUITES CONTINUEN

El nou cicle institucional s'exemplificà amb l'adveniment del Fòrum 2004, anomenat de les Cultures. Aquest esdeveniment pretenia, en essència, patrimonialitzar la cultura dels moviments socials i de les mobilitzacions contra la guerra, en un marc determinat per les Institucions i per les empreses que el patrocinaven. Convertir, en definitiva, en una nova mercaderia els valors de la solidaritat, la pau, o la sostenibilitat ecològica. Com diria la Burxa, el Fòrum 2004 va ser, a banda de l'encobriment d'una operació urbanística descomunal, “una política econòmica més de la ciutat de Barcelona immersa en la competitivitat global de les ciutats” [La Burxa 74, maig 2004]. El Fòrum, paradigmàticament, ja no seria respost de la mateixa forma que el cicle de lluites anteriors, amb grans mobilitzacions ciutadanes, ja que part de la societat civil –la pròxima als partits d'esquerres, a les ONG progovernamentals, etc- donaria cobertura a un projecte que gairebé, malgrat tot, fracassaria per si sol. Però sí que esdevingué un laboratori del tipus de lluites que es produïrien en els següents anys. Sota el lax paraigües **d'Assemblea de Resistències al Fòrum**, desenes d'intervencions atacaren l'esdeveniment com un núvol de mosquits: des de la singularitat de cadascú i sense marcs comuns amb pretensions d'unificació, i no anà prou malament. No hi hagué onades de protestes, sinó degoteig d'accions directes i imaginatives, com l'assalt per via marítima del recinte, on diferents pateres i embarcacions autoconstruïdes –algunes del barri- evidenciaren el muntatge.

Cartell paròdia del Fòrum de les cultures recordant la pena multa a què van ser condemnats els detinguts del 12 d'octubre de 1999. 2004

Cartell de la 17a calçotada popular de Sants en què el tema central va ser la crítica al Fòrum de les cultures. 2004

Cartell de les "Jornades contra la precarietat" organitzades pel Casal Independentista, Endavant, Maulets i l'Assemblea de Joves de Sants. 2005

Acció en què es va ocupar la Pedrera instantos després de ser desallotjat el CSOA Hamsa. 2004

Aspecte de la nau del CSOA Hamsa mig enderrocada després del seu desallotjament. 2004

El nou cicle institucional tindria noves formes de governar el conflicte... sense resoldre'l. Sota la mascarada de ciutat sostenible, s'intensificava la precarització del treball i de la vida, que al barri seria analitzada, per exemple, per col·lectius com l'assemblea de Sants d'**Endavant** amb les seves jornades anuals a la plaça d'Oscà contra la precarietat. També al barri es constituïa, a inicis del 2004, en un acte ple a gom a gom al Casinet d'Hostafrancs, la **Xarxa contra els tancaments d'Empreses**, que coordinava plantilles afectades per les deslocalitzacions productives (tancament patronals de plantes per a reobrir-les en condicions de major explotació en països empobrits) com les de Samsung, Fisipe, i d'altres, i amb la participació de les corrents combatives del sindicalisme alternatiu. També al barri esclataven vagues contra la precarietat, com la dels treballadors que, a través d'Addecco, "prestaven serveis" als trens Altaria o Euromed a l'estació de Sants, o bé la de les plantilles de Nissan i Seat, de la Zona Franca, afectades per expedients de regulació. I es constituïen noves plataformes sindicals i socials com la de **Monitors d'educació en el lleure**, un sector totalment desregulat i sense proteccions laborals ni drets socials.

Aquesta precarietat laboral, així com les ganes de revertir-la, fomentaren també les **Jornades sobre Cooperativisme** que es feren a Can Vies al març del 2004, que sentaren les bases de posteriors experiències de treball autogestionari al barri.

La precarietat, tanmateix, anava més enllà de la feina, i també veïen la llum casos de xantatge immobiliari a la gent gran del barri sense recursos, com el cas de la Nieves Fernández, una veïna del carrer 26 de Gener, que amb una pensió miserable i problemes de salut, fou desnonada després de patir durant mesos pressions mafioses de la immobiliària, en mig del sentiment d'impotència dels col·lectius de Sants que, si bé denunciaren el cas, no pogueren evitar-ne el desnonament. També es produïa violència immobiliària vers el teixit social i cultural del barri, com el cas de la Coral Floresta, a qui els seu 125 anys d'història no pogueren evitar mesos de tall de llum, pràctiques mafioses, destrucció de material i finalment el desallotjament de l'entitat, tot això a mans d'empreses vinculades al PSC. Amb aquests bagatges, des de Sants es participaria en la manifestació que pretengué recuperar el primer de maig des de, precisament, les lluites contra la precarització de la vida, i que aplegà a 8.000 persones sota la crida del **MayDay**, manifestació que per primera vegada unia a col·lectius diversos com sindicats de base, immigrants, gent precària del món de la cultura, o col·lectius vinculats a centres socials okupats. Malgrat la importància d'aquella manifestació, que era la primera iniciativa social de carrer que advertia que les lluites socials prosseguien malgrat el canvi de cicle polític, a nivell mediàtic fou totalment minimitzada ja que per a la nova agenda institucional el temps dels moviments socials ja havia passat.

En aquest context de menor repercussió de les lluites populars, sobretot a nivell mediàtic i de complicitat del sistema de partits i dels seus apèndixs socials, havia arribat el **desallotjament de l'Hamsa**, el 4 d'agost del 2004. A dos quarts de quatre de la matinada, un comando especial de la Policia Nacional entrava escalant al centre social i despertava —emmanillava— a la gent que hi dormia, mentre a fora hi feien guàrdia 18 furgonetes d'antiavalots amb 200 agents policials. Feia 128 dies que s'havia dictat la resolució judicial de desallotjament: els mateixos dies que desenes de persones hi resistien a l'interior. Hores després que es posés fi a aquells 8 anys d'història social, grups d'activistes ocupaven la Pedrera del Passeig de Gràcia en protesta pel desallotjament; i durant la setmana es reocupava l'Hamsa, ja semien-derrocada, o es feien manifestacions pel barri que expressaren la ràbia acumulada. Setmanes després, un grup de persones atacava amb còctels molotov la comissaria de la policia a Sants. Arrel d'aquella acció, es practicaren detencions —i tortures— a companys que més tard serien absolts. Altres accions contra el desallotjament generaren polèmiques en el si del teixit social de Sants, com el boicot del Pregó de les Festes de Sants, que causà cert malestar al barri i que fou aprofitat pel Districte i l'Ajuntament per a criminalitzar les Festes Alternatives. Malgrat el "conflicte del Pregó", que més que un atac als veïns pretenia reprovar la regidora Imma Moraleda (ABS, Carta a la gent de s'estima la festa Major, La Burxa núm. 78, octubre 2004), la Festa Major Alternativa del 2004 fou un èxit important, ja amb dos escenaris principals (a la plaça de Sants i a la plaça Osca) i amb una assistència de milers de persones.

Sovint, quan els partits d'esquerrres copen les institucions, llencen el conegut anatema de "tot el que hi hagi a l'esquerra de l'esquerra, problema d'ordre públic". I precisament va ser arrel de l'operació policial del 4 d'octubre del 2004, amb els tres detinguts i empresonats acusats d'atacar la Comissaria de Sants, que s'evidencià quina era l'abast d'una gestió policial emparada pel Tripartit d'Esquerrres. En els atestats d'aquelles detencions, se'ls colà —a hores d'ara no se sap encara si es tractà d'un error— quatre fulls amb més de 30 fitxes d'activistes socials, la majoria dels quals no havien tingut mai ni antecedents policials. D'on havien sortit aquelles dades, aquelles fotografies? Quina era l'extensió de l'arxiu? Per tal de respondre a aquella nova gesta de la Brigada d'Informació i al seu *savoir faire* farcit d'il·legalitats i cops barroers, les persones afectades —moltíssimes del barri— constituïren, amb una fina ironia, el col·lectiu **Els Nominats**, doncs tal i com afirmava una d'elles "el fet de sortir en aquesta llista és com tenir un número perquè et toqui la propera onada repressiva" (la Burxa, núm. 79, novembre del 2004). Aquesta experiència, a més, dinamitzà el que posteriorment s'anomenà **Tomb Antirepressiu**, una iniciativa de coordinació que agermanaria barris i pobles catalans al crit de "on hi ha lluita hi ha repressió, on hi ha repressió hi ha solidaritat".

L'aparador d'un Technocasa pintat arran del desallotjament del CSOA Hamsa. 2004

Capçalera de la manifestació de rebuig al desallotjament del CSOA Hamsa. 2004

Cartell de l'acte públic que es va fer a Sant Medir per la "Llibertat dels 2 Joves presos de l'Hospitalet". 2004

Cartell de denúncia dels arxius il·legals de la sisena Brigada Provincial d'Informació de la Policia Nacional. 2004

Cartell de les "Jornades contra els centres d'internament" a plaça de Sants. 2005

Cartell de la manifestació del "Dia Europeu contra els centres d'internament". 2005

La tancada d'immigrants en vaga de fam al CSA Can Vies. 2005

El 2005, però, nasqué sense que la repressió aminorés les ganes de lluitar. Per si li faltaven dissidències per monitoritzar, a l'Administració li aparegué una aliança perillosa: la dels treballadors sense papers i altres col·lectius assemblearis de base. En motiu de l'entrada en vigor del nou reglament d'immigració, fruit de les lluites dels sense papers del 2001 però clarament insuficient, ja que estava dissenyat per a cobrir exclusivament les necessitats del mercat de treball, l'**Assemblea per la Regularització Sense Condicions** (ARSC) encetà un treball intens a molts barris de l'àrea metropolitana de Barcelona. L'objectiu era crear ponts entre els nouvinguts i la resta de població per tal de trencar la separació promoguda per la Llei d'Estrangeria, així com per obrir nous canals de lluita per a desbordar una regularització només pensada pels interessos empresarials i no en funció dels interessos dels sense papers (excloïa a menors o a les dones que feien el treball domèstic de la pròpia família). A Sants, l'ARSC trobà la complicitat de la gent de l'Assemblea de Barri, i a partir d'una xerrada que es va fer al Centre Social de Sants, es veié la necessitat d'obrir, mentre durés el procés de regularització, un **Punt d'Informació sobre Estrangeria**. Així, un grup de gent del barri, assessorat per una advocada i per l'experiència de la gent de l'ARSC, obrí durant més de mig any, cada dilluns a l'**Espai Obert** del Poble Sec i al CSS cada dijous, un punt de trobada on els veïns sense papers podien rebre assessorament sobre els continguts del reglament, els tràmits de la regularització, així com també sobre aspectes relacionats amb les reclamacions de targetes, el reagrupament familiar, processos d'expulsió, situacions d'arrelament, contractes, etc.

El Punt d'Informació sobre estrangeria fou una experiència important, ja que mostrà les possibilitats –i també els límits- d'una intervenció política que no es queda només en la denúncia i l'agitació, sinó que pot oferir alternatives reals, espais on posar en pràctica el recolzament mutu i l'apropament entre col·lectius. Els límits, possiblement, foren la dificultat de mantenir projectes com aquests des del treball militant, així com el risc d'acabar practicant un tipus d'assistencialisme alternatiu –potser necessari, per altra banda, per les mancances de l'Administració. En tot cas, i per aquests motius, des de l'ABS també es volgué acompanyar el projecte amb altres tasques i es convocà, el 20 de març del 2005, una jornada a la plaça de Sants contra els **Centres d'Internament per a Estrangers** (CIE). Aquestes presons per a immigrants, símbols de la gestió repressiva dels fluxos migratoris, foren denunciades com a espais d'excepció on les llibertats democràtiques són suspeses, i on els retinguts poden passar fins a 40 dies pel sol fet d'haver comés una falta administrativa: no tenir papers. Amb aquesta combinació de recolzament legal i informatiu i la crítica a la repressió de la llibertat de moviment, s'arribà al 2 d'abril, jornada europea d'accions contra els centres d'internament. Pel matí es

feren accions al CIE de la Verneda, i per la tarda 3.000 persones iniciaren una manifestació que acabà amb tancaments i vagues de fam de centenars de sense papers en diferents espais de la ciutat.

A diferència de les tancades en esglésies del 2001, el canvi de cicle institucional es feu notar, i en aquella ocasió moltes portes es tancaren. I hagueren de ser els espais autònoms al poder els que acollissin la lluita dels migrants: centres socials okupats i autogestionats, seus de sindicats alternatius, locals del moviment de barris, espais vinculats al moviment llibertari, cases de solidaritat, o ateneus de l'esquerra independentista. I el que podia haver significat un afebliment del moviment, doncs ocupant seus alternatives es creava menys conflicte de cara a negociar, es convertí en un reforçament per les noves aliances que es teixiren. Al barri, aquestes tancades de protesta es van fer al Poliesportiu de Sant Medir i a Can Vies, on una vuitantena de membres de la comunitat amazig, del Marroc, iniciaren un mes i mig de lluita que suposà molts aprenentatges, tant per uns –els vaguistes- com pels altres, la gent del CSA i la que recolzà la tancada: la creació de dignitat i comunitat a partir de la lluita.

Aquesta experiència del treball comú, d'aliança des de baix, també es practicà, per aquelles dates, amb la plantilla de **Miniwatt**, amb els seus llocs de treball amenaçats pel tancament patronal, i suscità una campanya de solidaritat que abraçà des del boicot als productes de Philips fins a un tall de trànsit amb neumàtics i foc a la Gran Via, a l'alçada de Moianès, que acabà amb una desena de detinguts.

La creixent minorització mediàtica dels moviments requeria de noves respostes. Així, a mitjans del 2005, sortia a la llum una nova iniciativa de comunicació popular des de i per al barri, el portal web **barrisants.org**. De funcionament autònom, vinculat a La Burxa i a l'ABS, el projecte es presentà com una nova *"eina al servei dels moviments socials de base que treballen a Sants"*, i naixia per a cobrir el buit informatiu de les lluites socials santsenques en l'espai virtual. D'aquesta forma, barrisants.org pretengué impulsar un mitjà que facilités la interactivitat, la immediatesa, la comunicació massiva, un nou espai transversal pensat per a trencar el pensament únic i l'hegemonia de la publicitat i les Institucions (La Burxa núm. 85 maig del 2005).

Un dels exemples més evidents de la creixent utilització d'allò alternatiu com a matèria primera per a la creació d'un clima de por social, fou el patit amb la **Festa Major Alternativa** de l'agost del 2005. En la matinada del dissabte 27, una parella de guardes de seguretat –que suposadament perseguïen uns graffiters del metro- entraren en el perímetre de la Festa, obrint-

Portada de La Burxa núm. 84 amb el titular de les tancades d'immigrants. 2005

Imatge de l'acció en solidaritat amb els treballadors de Miniwatt i que acabà amb una desena de detinguts. 2005

Pantalla d'inici del portal Barrisants.org

Els casquets de bala i una de les bales que va impactar a una paret durant la Festa Major Alternativa i la manifestació immediata que es va fer demanant al districte "Per què ens disparen al barri?". 2005

Cartell de la tancada veïnal a Sant Medir sota el lema "Salvem Sants tots els dies, Can Batlló, l'estació i les vies". 2005

Imatge de la manifestació-procesó amb torxes del "R.I.P per Sants". 2005

se camí a empentes en mig del concert i acompanyats d'un gos rottweiler, sense morrió, que causà diversos ferits. Hi hagué moments de confusió i tumult, i els guardes marxaren per a tornar poc després amb agents de la Policia Nacional a l'estació de Mercat Nou, on van llançar gasos lacrimògens i van disparar cinc trets, un dels quals va impactar en una columna de l'estació a l'alçada de 1'80 metres. L'endemà, les dues persones que van ser hospitalitzades com a conseqüència de les mossegades del gos, van ser detingudes i acusades de danys, lesions, desordres públics i atemptat a l'autoritat. Aquells desagradables incidents foren el tret de sortida perquè la dreta política i mediàtica fes una campanya d'erosió al govern municipal. A partir d'aquell estiu, la criminalització de les diferents festes alternatives de Barcelona (Gràcia, Vallcarca, Sants...) va ser una constant i s'aniria infla-mant amb la piconadora mediàtica neoconservadora entorn el discurs del "civisme" i els usos de l'espai públic. Una reedició de l'estratègia de sempre: generar pànics morals per a garantir la governabilitat.

L'incipient discurs criminalitzador del civisme, no obstant, estava sent res-post en una mena de batalla cultural de definir quins eren, veritablement, els mals de l'espai públic. Per part del moviments, la cosa estava claríssima. A l'octubre del 2005, centenars de persones es dirigien en manifestació cap al recinte firal de Montjuïc, on es celebrava la fira immobiliària més gran d'Europa, el Barcelona Meeting Point. Allà es denunciaren els plans urba-nístics que assolaven els barris de la ciutat, i es presentà un document important, que dibuixaria les bases programàtiques per a un nou cicle de lluites: la **Carta de Mesures contra la Violència Immobiliària i Urbanística**, elaborada i refrendada per nombrosos col·lectius de la ciutat. Al barri, el Meeting Point coincidia amb la campanya que els veïns del carrer Almeria havien engegat per aturar unes obres il·legals (l'edifici Almeria 9-11), i en aquell ambient de definició de quins eren els problemes socials rellevants i què eren cortines de fum, també s'hi gestaren campanyes com **R.I.P per Sants**, un funeral organitzat per la **Plataforma pel Soterrament de les Vies i contra el Pla de l'Estació** que recorregué el barri amb ploranes, tambors i processó, iniciativa que tingué com a antecedents immediats la tancada ve-ïnal a Sant Medir del juliol del 2005, **Salvem Sants tots els dies**, **Can Batlló, l'estació i les vies**, on membres del moviment veïnal dels barris de Sants es tancaren a l'església per la dignitat d'un barri amenaçat per "l'incivisme" de les promotores immobiliàries. La pugna, en tot cas, estava allà: passar de parlotejar de *violència urbana*, i denunciar la *violència urbanística*.

En aquesta confrontació, l'Ajuntament de Barcelona apretà fort, i el desem-bre del 2005 aprovà el paquet legal conegut com a Ordenances del Civi-sme, un conjunt de mesures que pretenia monitoritzar l'espai públic des del punt de vista de la seguretat, esclafant les manifestacions de la pobresa i la

dissidència. Aquesta nova legislació municipal coronava, de fet, la involució autoritària del govern local que, després d'instrumentalitzar les formes de vida i lluita barcelonines i crear el Model Barcelona (la festa, la creativitat, la vida al carrer) com a forma de màrketing urbà, i una vegada amb el Fòrum 2004 n'havia marcat els límits, ara passava a tancar la porta amb fermesa i instaurar una nova etapa de govern metropolità. Totes les formes de la re-apropriació social del carrer, que precisament havien dinamitzat el cicle de lluites sobre el qual el Tripartit havia arribat al poder, ara serien defenestra-des, perimetrades i clausurades. Des del barri es participà activament en l'oposició al creixent model neoconservador de ciutat, i amb Can Vies com a seu de l'**Associació de Víctimes del Civisme**, es traçaren complicitats amb gairebé tots els sectors afectats per la nova Ordenança. Skaters, grafiters, treballadores sexuals i activistes de diferents procedències crearen la cam-panya **El Carrer és de Tothom**, que promogué una de les manifestacions més vibrants d'aquella etapa, en un 17 de desembre on tots els col·lectius afectats pel tancament policial del carrer es manifestaren en una hibridació enriquidora, cadascú reconeixent-se en les pràctiques de l'altre i encetant nous camins d'expressió d'allò social.

En tot cas, el que és cert d'aquells anys que seguien la pujada del social-libera-lisme a totes les esferes del poder institucional (Ajuntament, Generalitat, Estat) és que suposà una transformació profunda de la protesta social. El reflux de les mobilitzacions massives era ja inqüestionable, costava promoure convocatò-ries, els mitjans de comunicació menyspreaven qualsevol proposta que no pro-vingués dels circuits econòmics i polítics del poder, i els col·lectius que havien promogut lluites socials durant tots aquells anys no acabaven d'entendre que els escenaris havien canviat i que, per tant, caldria canviar les estratègies de transformació social. Tanmateix, algunes pistes podien ser deduïdes.

En primer lloc, el fet que els sectors minoritzats amb el nous *tempos* polítics constituïssin aliances i hibridacions, i que fossin aquestes les que donaven una potència política major als processos, donava elements per a entendre que les pròximes lluites haurien de comptar amb una transversalitat impor-tant si volien tenir èxits. I en segon lloc, i ja a nivell local, anava cristal·litzant la idea que els processos de canvi havien d'assentar-se en bases sòlides en el territori per tal de garantir que amb els refluxos de les lluites socials no ens quedéssim amb la sensació de l'arena que s'escapa d'entre els dits.

Així, al llarg del 2005 i 2006, s'havia ampliat el que des del Casal Independentista s'anomenà l'*ecosistema* de Sants: "*els col·lectius que contribueixen a transfor-mar, dia a dia, sovint des de perspectives diferents però alhora complementàries, el nostre entorn més immediat*". [La Burxa núm. 91, desembre 2005]. S'havia obert **Cal Borinot**, local social dels Castellers de Sants al carrer Vallespir, el 5

Capçalera de la cercavila que es va fer pel barri en rebuig de l'ordenança de civisme. 2005

Cartell de la cassolada popular a plaça Sant Jaume convocada per les "Victimes del Civisme". 2005

Un any més tard de ser aprovada la normativa de civisme, 6 persones van ser multades per un valor de 7.050 euros quan preparaven un mural de suport al CSA Can Vies. A dalt mostren les multes davant del mural. 2006

Cartell que alertava del perill de desallotjament que pesava sobre La Quinkalla. 2006

Part frontal d'una octaveta de l'AJIS en els seus inicis quan s'anomenava AJIS (Assemblea de Joves Independentistes de Sants). 2005

Vista general de la sala gran del CSOA La Farga. 2006

de març del 2005, i que esdevindria un espai rellevant en la revitalització de la cultura popular i de carrer. Al maig, els i les companyes de l'**Assemblea de Joves de Sants** celebraven el seu primer aniversari. Al juny, s'inaugurava **La Ciutat Invisible**, cooperativa autogestionària dedicada a la socialització de pensaments i imaginaris crítics, al carrer Riego. El 9 de juliol havia obert portes la **Teteria Malea**, una altra cooperativa al mateix carrer, que juntament amb **PimPamFilms**, videoclub de cine independent obert al carrer Valladolid mesos abans, donaven un nous impuls al treball autogestionat al barri i alhora enriqueien la diversitat dels espais de trobada. A l'octubre neixia **Negres Tempestes**, col·lectiu de difusió llibertari i independentista. El desembre del 2005 obria el nou **Espai Obert**, ara al carrer Violant d'Hongria després de 7 anys d'intenses activitats al Poble Sec. També neixia, en l'espai de l'antiga associació cultural Arran, el **Terra d'Escudella**, projecte de restauració i gastronomia catalana, al desembre 2005. I en mesos posteriors, obriren portes **Entropia Activa**, al carrer Socors, i l'**Ateneu Llibertari de Sants**, al carrer Maria Victòria. I encara que s'havien produït desallotjaments —ara ja en mans dels Mossos— com el de la Quinkalla, s'okupava per exemple **Can Punxes** a Vallespir. 61, desobeint les noves ordenances del civisme, es feien experiències inèdites al barri, com el primer **Mercat d'Intercanvi de Sants**, al maig del 2006, on aprenent d'experiències d'altres barris i localitats, les cooperatives del barri i la gent que hi participà instal·laren més de 50 parades a la plaça Osca per tal "d'abolir els diners, com a mínim durant un dia" i experimentar alternatives a la societat del consum i del malbaratament, així com potenciar la creació de vincle social comunitari. I el juny del mateix any, l'**Espai Alliberat per la Cultura** okupava l'antiga sala de festes del carrer Olzinelles, el Bahía. La geografia social del barri s'havia enriquit, i encara es diversificaria i ampliaria més amb les inauguracions de **L'Hortet**, de Guadiana, o l'okupació del Centre Social Okupat **La Farga**, de Rossend Arús.

A nivell de ciutat, la tercera pista que indicava que les lluites socials tocaven de peus a terra era la materialització d'aquella crida que havia fet el **Taller de Violència Urbanística i Immobiliària** des de l'Espai Obert (Contra la política del totxo; passem a l'acció!) i que havia trobat ressò a partir de les espontànies sentades de la plaça Catalunya que, a cop de correus electrònics i missatges de mòbil, desembocarien en el moviment per l'habitatge digne **VdeVivienda**. Una vegada les grans mobilitzacions simbòliques semblaven cooptades pel nou cicle institucional, una nova forma de fer i comunicar política posava les contradiccions materials damunt la taula i aconseguia mobilitzar de nou a sectors socials -no únicament activistes- posant en el centre del debat polític un problema generalitzat: l'accés digne i assequible a l'habitatge. Així, al llarg de la segona meitat del 2006 i fins que s'aprovà el Pacte Nacional de l'Habitatge, el moviment per la casa protagonitzà una revifada de la mobilització

social. Ja fos amb les sentades al maig, o amb la manifestació del 30 de setembre del 2006, on 15.000 persones cridaren el lema provocador "No tindràs casa en la puta vida". O obligant a la suspensió de la cimera de ministres europeus d'habitatge a l'octubre o amb 25.000 persones en la manifestació del Nadal del 2006. Amb 20.000 persones al març del 2007 o amb la cassolada a Sant Jaume el dia abans de les eleccions del 27 de maig. Val a dir que des de l'Assemblea de Barri, malgrat participar en aquelles convocatòries, recolzant-les amb cartells propis al barri i aprendre de l'experiència de VdeVivienda i de l'**Assemblea per l'habitatge digne de Nou barris**, en actes com el del 27 de febrer del 2007, no s'anà a fons amb la qüestió ni s'aconseguí crear, tal i com s'havia plantejat en els debats de l'ABS, un moviment local per l'habitatge com sí ha passat en altres localitats.

En tot cas, tots aquests esdeveniments tingueren un impacte en la pròpia Assemblea de Barri. Malgrat la desaparició de les mobilitzacions mediàtiques, les lluites continuaven, traçaven aliances amb nous sectors i el territori es posava en el centre de la política, ja fos per a desenvolupar-hi una xarxa d'espais per a una vida quotidiana diferent, ja fos com a marc per a l'organització comunitària, ja fos com a escenari privilegiat del conflicte metropolità.

Bloc santsenc a la manifestació per l'habitatge que es realitzà pel centre. 2007

Cartells editats per l'Assemblea de Barri de Sants dins el marc de Solesnopodem denunciant diferents injustícies a què ens arrosseguen les polítiques regressives de la ciutat de Barcelona. 2007

ACTE CINQUÈ: VIDA QUOTIDIANA, ORGANITZACIÓ, CONFLICTE

Al novembre del 2006, l'Assemblea de Barri de Sants organitzà a l'Espai Obert unes jornades per a repensar i actualitzar el projecte. Per una banda, la realització de la **Festa Major Alternativa** a l'Estació de Sants havia estat una experiència impactant. Havia suposat la participació de més d'un centenar de persones en la seva organització, s'havia treballat colze a colze entre grups diferents i alguns amb poca relació, s'havia tingut un impacte fort al barri i suposava un desafiament seriós de cara al Districte. Aquells elements feien pensar en el potencial sociopolític de l'espai a l'entorn de l'ABS, i la pregunta era com canalitzar aquella energia cap a projectes més enllà de les festes. Per altra banda, aquelles festes havien suposat un sobre esforç d'un grup reduït de persones, s'havia hagut d'improvisar excessivament, i la gent participava en l'organització de l'esdeveniment però no assumia responsabilitats de coordinació. Ambdós fenòmens reflectien prou bé la pròpia dinàmica de l'ABS.

La trobada general va servir per a analitzar aquestes potències i mancances. Amb dinàmiques, grups de discussió i diferents metodologies per a fomentar la participació de totes i cadascuna de les persones assistents, es repassà la trajectòria de l'ABS, se'n revisà la forma de funcionament, s'analitzaren els problemes del barri així com la *"complicitat entre la creixent xarxa d'espais i col·lectius existents a Sants"* (La Burxa núm. 102, desembre del 2006). D'aquestes jornades en sortí un nou model organitzatiu, que pretenia pal·liar les limitacions de l'anterior (poc seguiment dels temes, poc debat de fons,...) i que estructurà organitzativament l'ABS en tres plans. La **permanent setmanal**, a Can Vies, on persones de cada col·lectiu -més o menys una desena- asseguraven rotativament la seva assistència durant mig any, i que s'encarregava del seguiment tècnic i de coordinació de les tasques en marxa. Les **assemblees mensuals**, el segon dijous de cada mes

Assemblea a l'Espai Obert en què es marquen les noves línies de funcionament de l'Assemblea de Barri de Sants. 2006

Cartell de L'altre mapa de Sants editat per l'ABS en què es pot veure tota la constel·lació d'espais lliures al barri de Sants. 2007

Cartell paròdia d'un cartell de l'Ajuntament en què promocionaven el calaix de la vergonya. 2007

al Centre Social de Sants, on es valorava els treballs en marxa, es repartien tasques i servia de punt de trobada, comunicació i informació de la trama alternativa de Sants. I els **plenaris trimestrals**, a l'Espai Obert, on durant tot un dia es discutien a fons estratègies i debats importants. A dia d'avui, aquest és el model que encara funciona, i malgrat algunes mancances, pot ser bo de cara a la projecció futura de l'ABS. I pel que fa les tasques a treballar col·lectivament (a banda de la festa Major), sortien, en primer lloc, les relacionades amb el conflicte entorn el territori: especulació, espai públic, habitatge. En segon, impulsar un procés col·lectiu per tal d'aturar la demanda i per tant el desallotjament de Can Vies. I en tercer lloc, la projecció social d'un imaginari que recollís, valorés i donés cohesió política a les trames de l'alternativitat quotidiana de Sants, així com impulsés l'aprofundiment de processos de municipalisme de base i autogestionaris al barri. De fet, el 2007 seria el desè aniversari de la pròpia ABS (difosos amb el lema "10 anys creant contrapoder", així com amb l'edició de **L'Altre Mapa de Sants**), un procés que, com dirien els zapatistes, va lent perquè vol anar lluny, i que constitueix passet a passet *"un exemple de com els i les veïnes del barri podem autoorganitzar-nos i construir alternatives"* (La Burxa, núm. 102, desembre del 2006).

El conflicte urbanístic, en efecte, va ser present al barri al llarg de tot el 2007. Ja al mateix novembre del 2006 es repetien, amb més intensitat que l'any anterior, les mobilitzacions contra el Barcelona Meeting Point, la fira immobiliària celebrada anualment a Montjuïc, que era resposta amb una manifestació de 2.000 persones com a colofó d'una setmana d'accions en contra l'especulació, en defensa del territori i pel dret a l'habitatge digne. Per aquells dies, la Plataforma contra el Pla de l'Estació convocava la **Ruta dels Nyaps**, un tour guiat per les "desastroses realitats urbanístiques del barri": des de Joan Peiró, passant pel calaix del Passeig de Sant Antoni o un carrer Burgos afectat pel Calaix de les Vies. O es feien murals contra el desallotjament de Can Vies, multats amb 7.550 euros i que també generarien mobilitzacions. Un mes després, durant la nit del 17 al 18 de desembre, uns anomenats **Grups Autònoms contra l'Especulació** segellaven 51 immobiliàries al barri. El 30 de gener del 2007 els Mossos d'Esquadra havien de suar per a despenjar els habitants de **L'Esbarzer**, a la carretera de la Bordeta, i procedir al desallotjament i enderroc de la casa. Al febrer, veïnat dels carrers Riego, Premià i Eusebi Planas denunciaven les obres del TAV i les seves esquerdes, que també arribaven a Sants després del Prat. Afirmaven: *"no és gens fàcil suportar el soroll ambiental, però fins i tot t'hi acostumes. Tampoc és fàcil suportar la degradació de carrers i voreres, a més de la pols que diàriament, durant les 24 hores del dia, entra a les nostres cases. El pitjor de tot arriba amb els tremolors i les vibracions dels edificis"* (La Burxa núm. 104, febrer 2007).

El mes següent, en resposta a un nou cas de violència immobiliària al barri, s'okupà un tram de casetes baixes del carrer **Miquel Àngel**, d'on els veïns, tots amb rendes baixes, així com l'Esplai Turons, havien estat expulsats per la immobiliària Starline Management, que hi pretenia fer 11 adossats de luxe. Després de llargues pressions, s'havien vist obligats a marxar, trencant així una comunitat que en alguns casos feia 70 anys que es desenvolupava. Al març del 2007 es publicava a la Burxa un **monogràfic sobre l'impacte del Tren d'Alta Velocitat a Sants**, infraestructura que havia estat l'argument per aprovar una reforma del pla general metropolità per a la zona de l'estació de Sants i que comportà l'expropiació d'un centenar d'habitatges de Viriat, Vallespir i Comtes de Bell-Lloc (uns 70% dels quals eren de lloguer), així com tallers i comerços que donaven feina a un centenar de persones. Al mateix Vallespir, es produïa el **desallotjament de Can Punxes**, i a uns centenars de metres més enllà s'iniciaven les denúncies veïnals contra l'anomenada popularment **Torre Malaia**, un edifici d'onze plantes al Passeig Sant Antoni de la constructora SAPIC, ple d'irregularitats i que suposava un nou gratacels per a turistes que destruïa la fesomia del Triangle de Sants. Al maig 2007 s'iniciaven les jornades **Està tot fatal**, una campanya en defensa del territori i contra l'especulació que coordinà accions arreu de les comarques catalanes. A Sants, una vintena d'immobiliàries del barri resultaven atacades inutilitzant-ne els panys i realitzant pintades a les seves façanes. Per la seva banda, l'ABS convocava a un vermut reivindicatiu a la plaça de la Pelleria de la Bordeta, on s'instal·laren paradetes informatives i exposicions, es jugà al **Gran Parxís de l'Especulació** i es feu un mural en una de les parets de la plaça, amb consignes com *"Can Batlló pel barri"*, *"Per un ús social del carrer"*, o *"Defensem els centres socials autogestionats"*. Per aquelles dates, també, l'ABS i 40 entitats engegaven una campanya per a demanar l'absolució d'un veí del barri, detingut il·legalment pels Mossos mentre mirava com es feia una acció a la Fira Construmat de Montjuïc, fet que coincidí en el temps amb un judici a un fotògraf de la Burxa acusat de participar en una acció, dos anys abans, contra la constructora propietària de la Quinkalla. Al juny, La Brega i les **cases okupades del carrer Miquel Àngel** —juntament amb el seus horts comunitaris— eren desallotjades amb un impressionant desplegament policial, format per més de vint furgonetes dels antiavalots dels Mossos d'Esquadra, sense que la majoria de cases haguessin tingut un judici per a decretar-ne el desallotjament. A pocs dies, la matinada del **16 de juliol del 2007**, cap a dos quarts de sis, una trentena de persones de diferents barris aturaven les obres del Tren d'Alta Velocitat a la seva arribada a Sants des de l'Hospitalet de Llobregat. La protesta era *"una crítica a unes obres que resulten molestes i innecessàries i una crítica al model en si del TAV"*. Per fer-ho, s'encadenaren a dalt i a la base de les màquines que hi treba-

Acció a les Rambles en què 6 persones es van despul·lar per reclamar l'absolució de l'Albert, fotògraf de La Burxa repressaliat per fotografiar allò que no interessa mostrar. 2007

Cartell de l'ABS denunciant el cas d'un veí del barri que va ser detingut mentre mirava com es feia una acció a la plaça d'Espanya. 2007

Els mossos d'esquadra despenjant a dos dels activistes que es van penjar a les grues de les obres del TAV. 2007

Capçalera de la manifestació "A Sants, n'estem farts. Diem Prou!". 2007

Cartell genèric de la campanya "Can Vies és del Barri. Aturem la demanda de TMB". 2006

Postal de suport al CSA Can Vies on surten imatges de la manifestació que es va fer l'octubre. 2008

Enganxina de suport als conductors d'autobusos en lluita pels 2 dies! i al CSA CanVies, units per un enemic comú: TMB. 2008

llaven, i es bloquejaren accessos de maquinària pesada a l'alçada de la parada de metro de Santa Eulàlia per la sortida de Riera Blanca. Hi hagué una concentració de suport i un grup de veïns del barri de Santa Eulàlia de l'Hospitalet expressà el seu suport a l'acció amb una cassolada espontània. Arrel d'aquella acció, i en resposta a la denúncia interposada per ADIF (l'empresa encarregada de les obres), es convocaren cassolades a l'entorn de les obres, per a protestar per les molèsties, contra el model elitista de ciutat que arrossega el TAV, així com per exigir la retirada dels carrerons als i les activistes que varen realitzar l'acció. Al cap d'uns mesos, al novembre, i sota el lema **"A Sants n'estem farts. Diguem prou"**, veïns i veïnes del barri, alguns en pijama, van sortir en manifestació i van fer cassolades per a reclamar un nou pla de transport que donés prioritat al restabliment del servei de Rodalies de Renfe, el soterrament de les vies de tren i metro a Sants, la paralització de les obres del TGV, l'enderrocament de la Torre Malaia, la no conversió de l'Estació en un gran centre comercial, i la retirada de la demanda sobre Can Vies. Finalment, totes aquestes exigències varen ser portades a l'Audiència Pública del Districte del 13 de desembre del 2007. El balanç? Moltes resistències per a massa agressions...

Més optimisme destil·là la **victòria judicial** respecte Can Vies del gener del 2008, fruit de molts mesos de campanya però sobretot de les complicitats travades durant la desena d'anys de funcionament del Centre Social. Quan al maig del 2006 es rebé la demanda de desnonament per precari de part dels amos de l'edifici, Transports Metropolitans de Barcelona, ja s'organitzà una resposta immediata: el 10 de juny sortiren 1.000 persones a Sants, i al procés judicial s'hi personaven com a demandats 14 col·lectius que utilitzaven Can Vies. No va ser fins l'any següent, però, que es constituí, al Centre Social de Sants, la **Plataforma Veïnal de suport al CSA Can Vies**, que al llarg dels mesos la formaren més de 40 entitats, i que coordinà els centenars d'adhesions individuals per escrit i els enviaments de prop d'un miler de faxes demanant la retirada de la demanda a les diferents institucions implicades. Durant tot aquell procés, es rebé el suport de centenars de col·lectius de la ciutat, destacant-se -per tenir un enemic comú- el dels **Comitès d'empresa de Metro i Autobusos de Barcelona**, fet que teixiria una aliança amb els treballadors dels transports i les seves lluites posteriors (les vagues del 2007-2008 pels **dos dies de descans**). El propi judici del 24 de gener del 2008 fou una demostració d'energia social, tan a dins de l'Audiència Provincial de Barcelona com al carrer, i gràcies a la tasca jurídica d'advocats i membres de Can Vies, la jutgessa desestimà la demanda interposada per TMB contra el CSA Can Vies. Entre tantes derrotes... Can Vies és del barri.

Durant aquesta darrera etapa, des de l'Assemblea de Barri de Sants s'ha recolzat aquests i altres processos arrelats en la vida quotidiana, en l'organització i el conflicte, i ha intentat vertebrar una realitat que va molt més enllà dels límits estrictes de l'Assemblea: tot aquell entramat de xarxes socials alternatives i quotidianes que fan de Sants un barri digne del seu passat combatiu i llavor d'un futur que escapi a les ànsies devoradores de la metròpoli capitalista. Per això, no cal recordar-ho, caldrà estendre i enfortir les formes d'organització comunitàries, estendre i enfortir el vincle social entre la gent de Sants: entre la que fa anys que hi viu i la que hi arriba de fa poc. I seguir obrint espais de lluita al carrer, que **"la repressió mai ens tallarà les ales"**. I cuidar la comunicació amb la gent d'altres experiències d'autonomia popular a nivell local, en altres barris i altres comarques. I seguir imaginant -i sobretot portar-los a la pràctica- els projectes d'aquesta altra societat en marxa: sigui la ràdio, sigui al voltant de l'autogestió de la salut, siguin les que decidim col·lectivament que volem que siguin. Hem de seguir aprofundint el que hem après durant aquests anys: la reapropiació autogestionada de la política, i de la vida. Hem fet moltes coses, i encara en queden moltíssimes per fer. Hem viscut moltes experiències, i les que queden per venir.

".. fa una dècada, o potser una mica més. Va néixer un col·lectiu, o una suma de col·lectius. Amb unes altres formes de fer política, o amb unes altres maneres de viure el barri. El somni d'un espai comú, o potser fent espai per als somnis comuns..."

ASSEMBLEA DE BARRI DE SANTS

10 anys més revolucionant el barri

(com a mínim)

Sants, maig del 2008

I ara, tot just havent celebrat la victòria judicial del CSA Can Vies ens preparem per afrontar una dècada més (i més) revolucionant el barri... 2008

Cartell de la primera manifestació de "La repressió mai ens tallarà les ales", campanya iniciada arran de la nova política repressiva d'encerclament i "secrest" de les manifestacions al centre de Barcelona. 2007

Cartell de la trobada de col·lectius "Revolucionant el barri" en què es presentà el llibre que tens a les mans. 2008

L'altre mapa de Sants

TEIXINT EL NOSTRE BARRI, TEIXIM EL NOSTRE DESTÍ...

L'any 2007, coincidint amb la celebració dels deu anys d'ABS, es va realitzar un mapa alternatiu del barri, on sortien tots aquells espais dels quals d'una manera o altra s'ha nodrit l'ABS durant aquests anys.

Sense aquests ateneus, centres socials, casals, cooperatives, botigues o bars, no seria possible la realitat social del nostre barri i viceversa.

Perquè és gràcies a aquests espais d'on pengen els petits bolets que units per la hifa que representa l'ABS formen el nostre petit fong que dia a dia va creixent, cercant i creant estructures i realitats estables dins el barri, tant físiques com abstractes.

Fent tangibles els nostres somnis col·lectius

ESPÀIS

- 1 CSA Can Vies
- 2 Centre Social de Sants
- 3 Casal Independentista de Sants “Jaume Compte”
- 4 Espai Obert
- 5 Ateneu Llibertari
- 6 Cal Borinot
- 7 Centre Social Okupat La Farga
- 8 La ciutat invisible
- 9 Terra d'escudella
- 10 Germinal
- 11 Teteria Malea
- 12 La lluna en un cove
- 13 Pim pam Films
- 14 L'hortet de Sants
- 15 La Bauma
- 16 Creación Positiva

Pàgina 10

- [illegible]

ESPAIS SOCIALS, POLÍTICS I CULTURALS

Amb el referent clar dels Ateneus obrers de finals del segle XIX i principis del XX, paral·lelament al desenvolupament de l'Assemblea de Barri, a Sants i també a cavall entre dos segles, sembla haver-se consolidat tota una xarxa de locals i projectes de tota mena que d'alguna manera recuperen aquella tradició associativa.

Casals populars, Centres socials veïnals, Autogestionats, Ocupats –amb c i amb k-, Ateneus, Centres de documentació i arxiu, Espais Oberts, culturals, llocs de trobada, punts d'encontre, nuclis d'agitació, de festa, de lluita, de debat...

Tan sols cal mirar des de la perspectiva d'ocell que permet l'Altre mapa per saber que a Sants existeix una constel·lació anomenada Assemblea de Barri. Aquesta constel·lació tan particular és, sobretot, heterogènia i polièdrica. Cada estel, cada projecte, presenta unes característiques pròpies, podríem dir que úniques. Punts en el mapa, potser petits, però tots necessaris, complementaris. Com el cub de rubik que s'ha pres com a logo, amb milers de combinacions possibles. I que malgrat les diferències, han decidit que el que els aplegava era potencialment molt més potent de cara a construir un marc d'agregació o constel·lació, que aportés alternatives a la forma d'organització social hegemònica que imposa el capitalisme. Altres maneres de fer, de dir i de decidir, que intentessin construir formes de sociabilitat diferents a les dominants: contrarestant l'individualisme per la solidaritat, la competitivitat per la competència, el control per l'autogestió, la dependència per l'autonomia i la delegació per l'acció directa. Espais de construcció política, però també d'assaig de noves formes de socialització que s'han anat creant, defensant, amb suor i esforços però també amb alegria. De fet, és la creació d'aquests espais amb les persones que els conformen el que ha fet viable l'existència i pervivència de l'assemblea de barri tal com és, fent quasi d'òrgans que tot cos necessita per funcionar, establint contrapoders tot teixint xarxa.

És vital defensar els espais aconseguits però també, no cal oblidar-ho, les places, el carrer, les parets, que sempre a contracorrent hem sabut apropiar-nos.

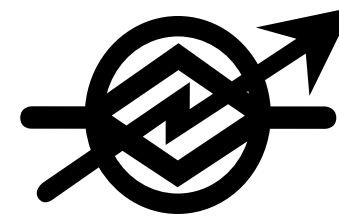

Cal recordar que per a que Barcelona fos la Rosa de Foc abans va haver de ser la ciutat dels ateneus als barris. Qualsevol moviment polític i social necessita llocs on néixer i desenvolupar-se, espai vital per poder portar a terme la seva activitat. I això que potser és tan evident, no resulta tan fàcil. En aquests darrers anys, on la condició de selva immobiliària –pura selecció del més ric- feia gairebé impossible disposar de locals físics adequats degut als preus desorbitats del mercat. On l'administració ha demostrat una vegada i una altra la poca voluntat política de cara a respectar l'autogestió del veïnat, així com la incapacitat per oferir solucions a les carències associatives del barri. La consolidació d'una xarxa de locals socials sòlida i heterogènia però, sobretot, autònoma de l'administració, no ha estat un procés fàcil ni sense dificultats.

El barri ha vist néixer molts locals, uns es mantenen, altres han desaparegut, alguns ens els han pres dolorosament, altres resisteixen heroicament i, per als que ja no existeixen, ens queda la memòria, l'aprenentatge i l'experiència per seguir enfortint els que persisteixen. Per als que encara hi són, oferim aquest capítol on fem un repàs de la trajectòria dels projectes i locals que funcionen actualment i els col·lectius i persones que en formen part.

Centre Social Autogestionat Can Vies

Can Vies és un Centre Social Autogestionat del barri de Sants. És un espai que porta més de deu anys construint un projecte col·lectiu sense subvencions i sense tuteles, demostrant que és possible l'autoorganització i creació d'alternatives reals.

És un indret de difusió i trobada de diversos col·lectius. Ha estat un punt d'encontre per a refer el fil entre diferents generacions d'activistes, teixint pràctiques i relacions comunes i ha estat una escola de participació política assembleària, social i cultural per a centenars de persones, dinamitzant el teixit associatiu del barri.

Al CSA l'òrgan de màxima sobirania és l'assemblea. Es funciona per consens, d'una manera horitzontal, és a dir no jeràrquica, no existeixen caps ni representants i preval la responsabilitat col·lectiva. Com a CSA es participa de l'Assemblea de Barri de Sants (ABS), que és l'assemblea que coordina i fa confluïr els moviments polítics i socials del barri i formem part de diverses campanyes del barri i d'arreu.

adreça
Carrer dels Jocs Florals 40-42

correu electrònic
canvies@gmail.com

pàgina web
www.canvies.barrisants.org

horari kafeta
dimarts, dimecres i dijous
de 19h a 22h
divendres i dissabte
de 20h a 2h

assemblees
Dilluns 20h
Assemblea del CSA
Dimecres 20h
Assemblea de Gestió del CSA

Què i qui som?

A l'edifici de Can Vies hi conviuen dos projectes paral·lels. A la part de dalt de l'edifici hi ha l'espai destinat a vivenda on hi viuen joves del barri. A la part inferior hi ha l'espai públic, un *Centre Social Autogestionat*, on hi participen diverses persones i col·lectius del barri i d'arreu on es treballa des de l'autogestió, per la cultura popular, la recuperació i continuïtat de la memòria històrica i la lluita contra l'especulació.

Es treballa de manera assembleària en un **marc de relacions horitzontals en el qual no hi ha subordinacions de cap tipus**, és a dir, és un espai de debat i autoorganització, on les decisions es prenen entre totes les persones que hi participen i on es distribueixen les responsabilitats que d'aquestes decisions en deriven.

La presa de decisions es realitza a través del consens on les propostes es contrasten, es debaten i es reformulen en front de la votació estructurada de tal manera que no permet dialogar i arribar a punts d'acord sinó que “tomba” propostes per majoria.

Can Vies és un Centre Social Autogestionat justament perquè la gestió diària de l'espai i el regulament d'aquest recau en les persones que l'utilitzen en el seu dia a dia. Tots els diners que generen les activitats de Can Vies van dirigits a assumir les despeses que genera la pròpia activitat política i social del centre social. Per tant, es practica també l'autogestió com a eina de finançament en contraposició de les subvencions que proporcionen les institucions, hipotecant així la llibertat d'acció i de pensament de qui les accepta.

Vista general de la Capella. 2008

Tot aquest procés pretén dur a les persones que hi participen a aprendre a relacionar-se d'una manera autònoma, és a dir, amb capacitat per a desenvolupar-se críticament i coordinada, tot escoltant i sent escoltades, donant i rebent.

Una de les funcions dels centres socials és oferir **infraestructura pels col·lectius de base** per tal que puguin dur a terme els seus projectes i activitats.

Al CSA hi ha dues sales per realitzar activitats diverses: la Kafeta i la Capella. La Kafeta és un espai per a realitzar diverses activitats com xerrades, passis de vídeo, tallers... A més, a la Kafeta els col·lectius tenen la possibilitat d'obrir barra per tal d'autogestionar-se. Igualment, disposem de la Capella per a aquelles activitats que requereixin més espai. A part d'aquests dos espais polivalents en el CSA també disposem de cuina, local d'assaig i diferents sales per fer assemblees.

Com funcionem?

Pel que fa al funcionament quotidià del CSA, durant els primers anys existia una única assemblea del centre social que s'encarregava tant de gestionar l'espai com de fer tasca política a través de campanyes pròpies o externes. Però la tasca de gestionar l'espai comportava un temps que acaparava la major part de l'assemblea. Va ser per aquest motiu que l'Assemblea va decidir desdoblar-se en dos dies diferents i d'aquesta manera agilitzar i optimitzar la feina.

L'Assemblea de gestió es fa els dimecres i és l'eina que permet organitzar l'activitat diària del CSA, aquesta assemblea està formada per tots els col·lectius que utilitzen Can Vies ja que, com es lògic, qui ha de gestionar l'espai és qui l'utilitza.

L'Assemblea de contingut es fa els dilluns i és l'espai que permet treballar en campanyes pròpies i externes on el CSA vol participar, aprofundir en la formació ideològica o planificar l'agitació política que com a CSA es du a terme al barri.

Breu Història

L'any 1997, al barri de Sants, arrel de les okupacions de la Garnatxa (1994-1996) i l'Hamsa (1996-2004) i de tot el “boom” de l'okupació a Barcelona, un grup de gent a títol individual i alguns col·lectius del barri amb necessitats diverses es començaren a reunir al CSO Hamsa per mirar d'apropriar-se d'un espai per a poder desenvolupar un projecte conjunt de centre social autogestionat i vivenda okupada. Posteriorment van decidir treballar el tema de cara al barri abans de l'okupació física de l'edifici realitzant una xerrada al Centre Social de Sants titulada “L'okupació al barri i el moviment veïnal” per mostrar les preocupacions dels joves del barri i així establir relacions amb diferents agents socials actius del barri. I el dissabte 10 de maig es convocà un cercavila antiespeculatiu al parc de l'Espanya Industrial, que va culminar amb l'okupació de l'immoble abandonat 7 anys enrere i en propietat de Transports Metropolitans de Barcelona, del qual el 51% de les accions són propietat de l'Ajuntament, que immediatament després de l'okupació presentà denúncia al jutjat penal de BCN per usurpació.

Després de dues setmanes treballant en la rehabilitació de l'espai, s'inaugura i s'obre al públic l'espai destinat a Centre Social, l'assemblea va créixer considerablement amb la participació de nous col·lectius i nombrosos joves dels diferents instituts del barri. Així, es va començar a donar forma al col·lectiu dinamitzador del Centre Social d'on van sortir iniciatives com ara el col·lectiu La Faràndula, la creació de la Biblioteca i la Distribuïdora de material alternatiu, diferents tallers i la implicació juntament amb altres col·lectius en diversos espais i campanyes a la ciutat.

Concert de rumba a la kafeta durant el sisè aniversari. 2003

Fotografia de la família Canviaire al sopar del 10è aniversari a l'Espai Obert. 2007

L'assemblea es va consolidant i el degoteig d'activitats és continuat, així s'arriba a l'inici de 1998 en què comença la tristament coneguda “Setmana Tràgica”, on aproximadament en deu dies es produeix una onada repressiva contra l'Okupació amb varis desallotjaments seguits. Les ordres de desallotjament que queien sobre el CSA Can Vies i el CSOA Hamsa es van aturar després d'intenses mobilitzacions i campanyes que incidiren en la quotidianitat del barri. En aquest context el Districte de Sants es veu forçat a buscar una interlocució amb les okupacions del barri, aquestes precipitaren la retirada de l'ordre de desallotjament que pesava sobre el CSA Can Vies per part de l'Ajuntament i passat no gaire temps la jutgessa archiva el cas.

D'aquí en endavant l'assemblea és més o menys estable i es manté l'activitat en el Centre Social creant un laboratori fotogràfic, un espai informàtic des d'on sorgeixen diverses iniciatives com el col·lectiu Zitzània que derivaria en el Contra Infos, la distribució del qual es feia des de Can Vies, al poc temps neix La Burxa (periòdic de comunicació popular del barri) que se segueix editant al CSA.

Al mateix temps, l'assemblea de Can Vies segueix participant en mobilitzacions i campanyes més generals dins l'okupació, l'antifeixisme, la lluita contra la precarietat laboral i es potencien iniciatives i espais de trobada i lluita al barri.

Fets força significatius que han adquirit protagonisme en la vida del centre social han estat les mobilitzacions antifeixistes dels 12 d'octubre, en especial l'any 1999, on arran dels forts enfrontaments, el centre social va estar assetjat pels antiavalots durant varies hores, disparant pilotes de goma contra les finestres i bloquejant tots els accessos a l'edifici. Aquests fets van ser utilitzats per la premsa per criminalitzar Can Vies i bona part del teixit social del barri i la ciutat.

Cartells commemoratius de la victòria judicial. Un cop d'alegria gràfica. 2008

Tots aquests fets repressius absorbiren bona part del treball quotidià però no van impedir que sorgissin noves iniciatives a la vegada que es seguí treballant en la “nova” assemblea de barri, que va créixer superant el trencament generacional i establint, així, noves afinitats al barri i amb la qual es van organitzar múltiples activitats i campanyes, com les que es dugueren a terme contra l'Europa del capital.

La kafeta seguia oberta, però el ritme d'activitats es va veure reduït en part per el treball en campanyes externes. Aquesta situació va suposar que l'assemblea fos cada vegada més reduïda i conjuntament amb els empresonaments de companys/es del 2001 i tot el que això comportà va fer que l'assemblea de Can Vies arribés al setembre havent gairebé desaparegut com a tal.

Així, després d'uns mesos d'inactivitat tant pública com interna, fruit de la trobada d'algunes persones que havien participat de l'antiga assemblea, es convoca a gent que li interessava refundar el projecte i a principis d'any es torna a obrir al públic el centre social després de reformar totalment la kafeta i engegar una assemblea amb gent, col·lectius i propostes noves, entre els quals hi ha les Diables de sants i col·lectius de nova creació com Agon (assemblea de joves de Sants) i Construint (col·lectiu de debat i agitació política).

D'ençà de la refundació es va consolidant un grup de treball estable i es van fent forces activitats, xerrades i debats interns que aboquen en la plasmació dels Criteris Bàsics que donen identitat política al CSA.

El 18 d'Abril del 2006, TMB presentà una demanda civil per a iniciar el procés de desnonament per precari. La intenció de l'empresa és

Però en aquest segon procés judicial on s'hi van encausar més de 10 entitats de caire veïnal i social representant el CSA Can Vies tampoc no va ser capaç d'acabar amb la llarga vida d'aquest Centre Social Autogestionat, ja que el 25 de Gener de 2008 es va celebrar el judici entre TMB i les entitats encausades en defensa de Can Vies a la vegada que a l'exterior dels Jutjats de l'Audiència Provincial de BCN es va desenvolupar durant tot el dia una Jornada de Solidaritat amb el CSA amb la participació de centenars de persones i de col·lectius de tot tipus, des de colles de cultura popular a els Comitès d'Empresa tant de metro com de busos de la pròpia empresa TMB passant per grups musicals, teatrals, ateneus... I el 5 de Febrer va sortir la sentència en què “per defecte de forma” no es procedia a seguir el judici i es condemnava TMB a assumir les costes de tot el procés judicial, incloses les despeses dels advocats del CSA.

Cel·lebrant la victòria judicial a l'exterior de Can Vies. 2008

superar el fracàs judicial que li suposà l'any 1998 l'arxivament de la denúncia penal per usurpació. En aquell moment, el recolzament social fou clau per aconseguir aturar aquell procés.

L'encarregat de projectar i executar les obres secundàries que comporta l'arribada del TGV i el Calaix de la Vergonya és l'Ajuntament i, així, inicia el segon procés judicial contra el CSA

Col·lectius i projectes que utilitzen l'espai

La Burxa*

Assemblees

dilluns 20:30h a la sala de la burxa

Contacte

laburxa@barrisants.org
http://barrisants.org/laburxa
Telèfon 934 221 613

La Burxa és un periòdic de comunicació local i popular. D'una banda, les seves pàgines parlen dels problemes que afecten el barri i de les persones i col·lectius que li donen vida. De l'altra, vol ser una eina per difondre aquells temes que no tenen cabuda en els grans mitjans d'informació (perquè són considerats irrelevants o perquè incomoden el poder) i actuar d'altaveu dels moviments socials que actuen dia a dia en el seu entorn. Per això, és un col·lectiu plural i obert, format per persones que treballen de manera voluntària i reflex de les sensibilitats del barri que tenen en comú la lluita per millorar la societat. Econòmicament, el seu objectiu és l'autogestió per garantir que els continguts que hi apareixen no estan controlats per cap grup polític o econòmic. Es finança mitjançant la contribució de l'Assemblea de Barri de Sants, les aportacions voluntàries personals i els diners recollits amb la publicitat i altres activitats. Per últim, és gratuïta per facilitar que tothom pugui tenir-hi accés sense limitacions de cap mena.

Barrisants.org*

BarriSants.org és un portal de notícies a Internet que parla de tota la informació relacionada amb el barri de Sants i el seu entorn. A BarriSants.org també hi ha articles d'opinió, cultura i història, i recull punts de vista que no tenen cabuda a la majoria de mitjans de comunicació comercials.

BarriSants.org va ser creat l'any 2005, prenent com a punt de partida el portal Sants-Antifa.org, que feia prop d'un any que funcionava. Actualment el portal el gestiona una assemblea que s'ocupa dels aspectes tècnics i que determina la línia editorial del mitjà. Els articles i contingut de la pàgina provenen de diversos col·laboradors, així com de 'La Burxa' i la pròpia redacció.

Des de la seva aparició BarriSants.org ha llançat diversos serveis com els especials de la Festa Major de Sants a <http://www.festamajordesants.net/>, on es pot trobar el programa de tots els carrers, la televisió per Internet BarriSants TV, diverses pàgines web per difondre campanyes, i actualment està desenvolupant el portal d'oci i serveis Sants.org.

Col·lectiu Negres Tempestes

Assemblees

dijous 21h a Can vies

Kafetes

diumenges de 19h a 22h

Contacte

negrestempestes.org
negrestempestes@gmail.com

Negres Tempestes és un col·lectiu que es defineix com a llibertari, nascut a mitjans de 2005 amb l'objectiu de promoure el debat sobre l'alliberament nacional dins de l'anarquisme i dels postulats llibertaris dins de l'Esquerra Independentista.

Creiem necessari defensar l'alliberament dels pobles perquè en la concepció que tenim dels Països Catalans no reproduïm ni estats ni fronteres. Entenem l'alliberament dels pobles com a quelcom inseparable de la lluita de classes.

Hem participat de l'organització del Bloc Negre a la manifestació de l'11 de setembre, realitzat xerrades sobre la memòria històrica del moviment anarquista, la reforma laboral, urbanisme, etc.; també organitzem el certamen de contes "La Rosa dels Vents", hem coeditat, amb altres col·lectius, el llibre "Anarquisme i alliberament nacional", participem del CSA Can Vies, del Casal Independentista de Sants i del Casal Popular de Les Corts.

Colla Bastonera de Sants

Assaigs
diumenge 20h a la capella

La Colla Bastonera de Sants neix el Novembre del 2004 arran de les ganes que tenien un grup de joves del barri per a desenvolupar una activitat de recuperació de cultura popular de manera autogestionada en el si del Centre Social Autogestiona Can Vies, que és la seva seu, bressol i espai d'assaig.

L'organització és completament autogestionada, horitzontal i assembleària prescindint de la tradicional figura en el món bastoner del "cap de Colla".

La Colla actualment està formada per una vintena llarga de persones entre balladores i músics, col·labora en diverses jornades i reivindicacions del barri, ha recorregut gran part de les comarques d'arreu dels Països Catalans i fins i tot a fet dues actuacions a Euskal Herria i una a Occitània.

Els assaigs es fan a la capella del CSA Can Vies els diumenges a les 20 hores i s'hi pot apuntar qui vulgui. No cal oblidar que en una colla bastonera és imprescindible la música. Per això és molt important per a nosaltres tenir un **grup propi de músics** totalment integrat dins la colla. Aquest grup format per gralles, tabals i flaviol queden per assajar una hora abans de l'assaig general de la colla

Està Nisnosky?

Trobada
dimarts 21h a Can vies

Som el col·lectiu de teatre Està Nisnosky? I des de fa 3 anys estem els dimarts al vespre al CSA Can Vies fent improvisacions i ara una mica de Radio Teatre.

Fa tres anys un grupet de gent ens vàrem reunir amb ganes d'explorar la nostra expressió teatral. Així que vàrem muntar el taller dels dimarts, obert a qui vulgui venir, per a aprendre entre totes a fer teatre.

Treballem basant-nos en el consens i, per tant, algú de nosaltres proposa un exercici i el fem, o bé entre tots fem una base per a una obra de teatre i després la improvisem. D'aquesta manera hem creat obretes (d'uns 15 minuts) com "*La Morabla no sap on és*", "*Espacios Vacíos*", "*Valium City*" i "*Txin Lu i la ratxola*". Totes de caràcter social.

Ara, com que volem afrontar una obra llarga, estem preparant una obra per a la futura ràdio anomenada "*En un lugar en el mundo*" que properament podreu escoltar.

Local d'assaig

El local d'assaig de Can Vies és un espai autogestionat que permet a uns quants grups, d'estils musicals diversos, obtenir l'espai que necessiten per desenvolupar els seus projectes.

L'espai facilita la continuïtat d'aquests grups, doncs degut a la manca de locals habilitats per a la pràctica musical i als alts preus demanats pels llogaters, molts músics (professionals o amateurs) no troben l'espai adient o no es poden permetre pagar els lloguers.

Però el local d'assaig és quelcom més que aquest espai habilitat per portar a terme la pràctica musical. És un petit laboratori musical on els diversos grups que es troben comparteixen material (instruments i equips) i projectes, coordinant-se de forma habitual, en una assemblea, per decidir horaris i feines per fer al centre social.

Joves per l'Alliberament Gai

Assemblees
quinzenalment dijous 22:30h
Contacte
jag.pccc@gmail.com
www.jag.pccc.cat

El JAG som un grup de joves d'arreu dels Països Catalans que lluitem per l'alliberament sexual i contra el patriarcat, en l'àmbit juvenil. Pensem que la lluita antipatriarcal ha de ser una lluita antisistema i revolucionària: una lluita contra el règim heterosexista, el sexisme i el sistema capitalista.

No volem integrar-nos a una societat a partir de pautes que marca el sistema per tal d'assimilar-nos i controlar-nos (matrimoni gai, parelles estables, estereotips...), sinó canviar-la de soca-rel, reivindicar el dret a la diferència, a la diversitat. Volem abolir els mecanismes de control social, el matrimoni civil, la falsa igualtat social, l'opressió silenciosa vers la diferència.

Volem destruir la regulació, la mercantilització i la institucionalització dels vincles afectius i sexuals, com passa amb el desig homosexual.

L'objectiu és extingir el patriarcat tot creant noves formes de relació i nous processos d'identificació, espais alternatius, per tal que el desig sigui lliure, sense matisos, sense establir rols, comportaments o estereotips. Volem drets individuals. Llitem per ser tal com som, transgredint i enderrocant els esquemes socials dominants: llitem per la revolució sexual als Països Catalans.

Sopadors de Can Vies

Trobada
dimcres 21h a la capella

A principis de 2006 es va reocupar Can Punxes, un bloc de pisos del carrer Vallespir, després d'un any i mig d'abandonament passada la primera okupació.

L'edifici comptava amb un local als baixos, al qual es volia donar un ús social com a sala d'estudi, taller de serigrafia, de costura i laboratori fotogràfic, entre d'altres propostes.

El sopador va néixer de la necessitat de gestionar econòmicament aquest projecte i, així, el 3 de febrer de 2007 va començar l'activitat a la cuina de Can Vies. Després del desallotjament de Can Punxes, dos mesos més tard, els diners es destinen a una caixa de resistència dels moviments socials.

Dimecres rere dimecres (en un inici setmanalment, després quinzenalment) el sopador ha anat aplegant gent a Can Vies en un context familiar, ja que sopar juntes colze a colze enforteix les relacions personals.

El reciclatge al mercat fa possible aquesta activitat, on el menú vegetarià, preus populars i bon ambient són l'especialitat de la casa, el que no pot faltar a la carta.

Guerrilla Travolaka

Guerrilla Travolaka

Assemblees
quinzenalment dijous 22:30h
Contacte
guerrillatravolaka@gmail.com
www.guerrilla-travolaka.blogspot.com

La Guerrilla Travolaka és un grup que lluita contra les pressions de gènere.

Tots/es rebem aquestes pressions en forma de normes —implícites o explícites— que pretenen marcar-nos els límits de les nostres identitats. Aquestes pressions perpetuen l'ordre heteropatriarcal que, basant-se en la dicotomia home-dona, estableix tot un sistema normatiu que reglamenta les relacions, les sexualitats, els desitjos i els cossos.

Des de la Guerrilla Travolaka reivindicuem la capacitat transformadora de la lluita trans a l'hora de combatre la normativitat patriarcal: creiem en la potència transformadora de mostrar-nos, de reivindicar el propi cos i d'exercir el dret d'auto-construir-nos.

Mitjançant la lluita política volem derrotar aquestes pressions que intenten ofegar-nos i humilment proposar de manera ferma una alternativa a l'ordre de gèneres actual.

Jóvens de les Terres de l'Ebre, la lluita pel futur de les nostres comarques

Assamblees
a Can Vies

Contacte
jovensebre@gmail.com
www.jovensebre.org

Durant els quatre anys de lluita contra el Pla Hidrològic va néixer Jóvens en Defensa de l'Ebre. Aquesta lluita va marcar per complet tota una generació d'estudiants. Des dels instituts amb vagues o des de les universitats difonent el que passava a les Terres de l'Ebre, vam lluitar per aturar els transvasaments, al mateix temps que preniem consciència col·lectiva de la força dels moviments socials i de la importància de defensar el propi territori i els recursos naturals.

Des de fa uns mesos, jóvens de diferents pobles vam tornar a organitzar-nos amb l'objectiu de construir un moviment que servís per a fer front a diferents problemàtiques actuals: nuclears, massificació èdica, centrals tèrmiques, especulació urbanística i els transvasaments. Ara, amb el nom de Jóvens de les Terres de l'Ebre hem encetat una nova etapa de lluita en defensa del territori, una lluita en definitiva per fer possible un futur de dignitat als nostres pobles.

Les declaracions sota TORTURA no són cap prova

Assemblea de Suport als Encausats del 4 d'octubre del 2004

Contacte
comissio.tortures@gmail.com

L'Assemblea de Suport als Encausats del 4 d'octubre del 2004 es constitueix poc després de la data que porta el seu nom. Aquell dia, tres joves són detinguts al barri i un més és posat en recerca i captura després del llançament d'uns còctels molotov a la comissaria de la policia nacional espanyola a Sants.

Dos dels joves passaren més de dos mesos a la presó arran dels fets. L'Assemblea ha acompanyat als denunciats al llarg del procediment judicial contra ells que es va allargar fins el 2006, quan els tres joves van resultar absolts dels càrrecs. Posteriorment, es va fer el seguiment de les demandes que els detinguts van interposar contra agents de la policia i de la Brigada Provincial d'Informació per les tortures patides en el decurs de la seva detenció. Aquestes denúncies han culminat en un judici que es va celebrar l'abril del 2008.

Teatraviesas

Contacte
teatraviesas@yahoo.es
http://teatraviesas.blogspot.com

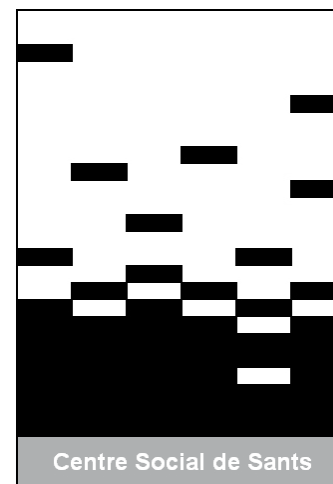
Teatraviesas és un grup independent, autogestionat, sense ànim de lucre i en desenvolupament constant que es dedica a la pràctica i expansió del Teatre dels Oprimits i de les Oprimides (TO). Està conformat per persones unides per un fort compromís amb l'anàlisi, la crítica i la transformació social.

Va començar a gestar-se a finals del 2005 i des d'aquell moment treballa amb el teatre fòrum, teatre de carrer i amb tallers de diferents temàtiques: l'organització interna dels moviments socials, la violència de gènere, l'especulació immobiliària i les problemàtiques que afecten als col·lectius immigrants.

Teatraviesas no té director/a, funciona de manera assembleària. Es reuneix dues vegades a la setmana (dilluns i dijous) en el centre social Can Vies. Els últims projectes destacables són: "Segona Trobada Juvenil de Teatre dels Oprimits" i tallers gratuïts o a preus reduïts per a l'expansió del TO.

Centre Social de Sants

El Centre Social de Sants és l'entitat històricament capdavantera del moviment veïnal i ara està plenament vinculada als moviments socials del barri. Va ser fundat a principis dels anys 70, en plena revifada de la lluita contra la dictadura. Resseguint la història del Centre Social es poden interpretar diferents estadis pels quals ha passat en aquests 30 anys: naixement, politització, fugida de militants cap a càrrecs polítics, indiferència dels nous governants, reorganització als anys 90, noves formes de lluita al voltant de comissions de veïns, confluència amb els nous moviments socials al barri, participació en la creació de l'Assemblea de Barri, en mitjans de comunicació popular, etc.

El Centre Social ha esdevingut un referent en les noves i velles lluites a Sants, passant de ser una Associació de Veïns típica a una infraestructura al servei del barri i un espai de llibertat.

adreça
Carrer d'Olzinelles 30

telèfon
933 311 007

correu electrònic
csocialsants@gmail.com

horari
Obert al públic
de 18h a 21h
de dilluns a divendres

Altres horaris en funció
dels grups i col·lectius

assemblees
En funció de cada
grup o col·lectiu

Què i qui som?

Mural contra el calaix de la vergonya. 2003

El Centre Social de Sants del segle XXI és una organització que aplega diferents grups amb afinitats diverses i que fan servir l'espai com a aixopluc de les seves activitats. La seva tasca, nova fórmula continuadora de l'activitat de l'Associació de Veïns clàssica, es la resposta als nous temps i a les noves formes de la lluita social.

Com funcionem?

El Centre Social s'estructura en tres nivells de vinculació: els socis, els grups i col·lectius, i la junta.

Els socis, en nombre d'uns 500, reben les comunicacions de l'entitat i participen econòmicament en base a una petita quota anual que permet la seva subsistència. Un repte en marxa és aconseguir digitalitzar la base de dades dels socis i captar el major nombre de correus electrònics, amb l'objectiu d'abaratir i dotar de més rapidesa les comunicacions bidireccionals.

Els grups i col·lectius són el veritable braç d'acció del Centre. S'apleguen per afinitats dels seus membres i funcionen de manera autònoma. L'única limitació és l'afinitat ideològica amb el que representa el Centre Social, tot i que no hi ha uns paràmetres establerts. Hi ha des de grups lúdics —com el Silmaril— fins a grups d'activistes veïnals —com la Comissió de Veïns de

El Centre compta amb una secretaria que funciona de 18 a 21 hores de dilluns a divendres, una vestíbul apte per fer reunions, la Sala d'Art —que permet fer activitats físiques o reunions de fins a un màxim d'unes 100 persones— i 5 sales o despatxos —que permeten les reunions o activitats dels grups i col·lectius.

El Centre Social de Sants forma part de l'Assemblea de Barri de Sants, l'àmbit de confluència del gruix dels moviments socials del barri en aquests moments. El Centre Social s'inclou en la xarxa d'espais del barri que un gran nombre de grups i col·lectius utilitzen habitualment per a les seves reunions i activitats, igual que Can Vies o l'Espai Obert.

D'altra banda, el Centre està federat a la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB), de la qual n'és vice-president un dels nostres socis; forma part també del projecte de cogestió de Cotxeres, sempre demanant el pas cap a l'autogestió; i forma part del Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i La Bordeta, del que en va ser co-fundador i a les juntes del qual ha aportat diversos membres.

La Bordeta o la Plataforma pel Soterrament de les Vies i Contra el Pla de l'Estació—, passant per col·lectius d'immigrants, com el de ghanesos o el d'uruguaians. Cal pensar que molts grups d'immigrants tenen al Centre Social el primer espai per a les seves organitzacions. Sovint, però, els grups tenen una projecció temporal limitada i apareixen o desapareixen segons hagin aconseguit els seus objectius. Això, més que un aspecte negatiu, pot ser un indicador del seu dinamisme.

La junta, que englobaria també les tasques de secretaria, permet el funcionament físic del Centre. No està vinculada a les activitats dels grups, però coordina l'ús dels espais i vetlla per evitar mals funcionaments i resoldre els conflictes. La junta, malgrat que per llei ha d'estar conformada per uns càrrecs nominats, és en realitat oberta a tothom qui hi vulgui participar. Cada cop més està substituint les reunions formals per un contacte continu a través del correu electrònic. És la fórmula que permet donar resposta als nous temps i actuar àgilment davant qualsevol necessitat.

Activitats destacades

El Centre Social provoca la creació de nous grups que s'autoorganitzen per treballar les seves inquietuds. Quan un grup de veïns se sent afectat per un problema urbanístic o de qualsevol altra mena, se'ls ofereix assessorament i infraestructures per constituir-se com a col·lectiu i, sovint, en funció de les disponibilitats i afinitats algun membre actiu del Centre s'hi

incorpora per col·laborar en les seves activitats o campanyes. Sovint, en resoldre's el problema el grup es desfà, però queda un pòsit social entre els participants que considerem interessant. De vegades, persones que han format part d'algun d'aquests grups es reenganxen en altres activitats veïnals.

Sota aquesta filosofia han sorgit grups com el dels veïns del carrer de Manzanares o els actualment molt actius del carrer d'Almeria o del carrer de Sant Antoni (Torre Malaia No).

Breu Història

El Centre va constituir-se a l'any 1971 a partir de diverses comissions de veïns, conegudes com Comissions de Barri, que funcionaven a Sants.

L'espai que ocupa actualment, al carrer d'Olzinelles, 30, té història. Formava part de l'herència que una veïna va deixar al servei del barri, i seria gestionat a través d'una fundació. Posteriorment aquesta fundació va dissoldre's i els seus béns van passar a mans de l'església. L'església, gràcies a les gestions del rector de Sant Medir, va ratificar la cessió d'ús del local a favor del Centre Social, amb la condició de que fos una entitat legalitzada.

Cartell reclamant el Vapor Vell. 1979

Aprofitant els convulsos anys 70, el moviment veïnal a Sants va anar agafant empena com a nucli "legal" de l'oposició a la Dictadura. El Centre va esdevenir pal de paller d'aquesta lluita i va llençar diverses campanyes veïnals a partir de l'exposició "Cop d'ull a Sants", on es posaven de manifest les moltes mancances que patia el barri, i va haver de fer front a espantoses propostes urbanístiques, com la del viaducte a la Plaça de Sants. La campanya "Salvem Sants Dia a Dia, ni pas elevat ni museu del tramvia" i la mobilització contra la revisió del Pla Comarcal van ser moments culminants d'aquesta lluita. Després van venir la recuperació de l'Espanya Industrial —en una carambola propiciada per

les tèrboles aigües de la transició—, la de les Cotxeres —on es va aconseguir primer dissenyar l'espai en un procés de participació col·lectiu i després gestionar-lo durant un temps— i la del Vapor Vell —que va suposar la recuperació de la nau de l'antiga fàbrica per allotjar una biblioteca i una escola.

Amb l'arribada de la democràcia, moment pel que es va lluitar tant des del Centre Social, hi va haver un transvasament de militants cap a la política "oficial" i els càrrecs públics. Com si del Dr. Jeckyll es tractés, aquells antics companys van prescindir del moviment del que procedien i van treballar per anorrear-lo. Es governava millor sense gent organitzada per dessota. A principis dels anys 80, el Centre Social va haver de fer la seva particular travessa del desert i, fins i tot, va estar a punt de tancar. Durant la segona meitat de la dècada, però, el Centre es va revitalitzar amb l'arribada de nous grups i col·lectius: el Comitè Anti-Otan de Sants (CAOS), el Grup Ecologista, el Col·lectiu per la Pau, el Grup de Dones Heura, l'Eix Violeta, el Grup de Joves, el Grup d'Acció Pro-Ilogaters (GAP), la Mesa en Defensa de l'Ensenyament Públic...

Assemblea de la Plataforma Cívica per un 12 d'octubre en llibertat. En primer pla, en Pere de la CNT, tot un exemple a seguir de militància fins el dia de la seva mort. 2000

Des de principis dels anys 90, a poc a poc, el Centre Social de Sants va tornar a reconstruir-se, amb la participació tant de vells militants com amb altres de nova incorporació, ara amb molta menys vinculació als partits polítics de la transició. Una mostra de la vitalitat recuperada va ser el gran nombre de grups que van crear-se al Centre o que van allotjar-s'hi: Ajuda Obrera a Bòsnia, Associació Lúdica Joves Silmaril, Associació de Botxes i Jubilats de la Farga, Barcelona Camina, Bruixes i Maduixes, Col·lectiu per la Propagació i l'Afirmació Nacional de Catalunya (CPANC), Escriptors de Grafit, Grup de Dones del Centre Social, Grup de Joves Mandràgora, Grup de Danses el Ventall, Grup Folkloric Alma Peruana, Grup de Músics Joves, Grup de Músics Desconcert, Huacal [Solidaritat amb el Salvador], Mili KK-Sants, Món Verd...

Les coses avui són molt més clares. Aquella fornada de polítics provinents del món associatiu ha estat, pràcticament, escombrada i ens trobem davant de purs tecnòcrates buscavots. No hi ha ni ideologies ni vells coneguts a l'Ajuntament. Ara tot és més clar: ells són el poder i nosaltres, el barri.

Cartell de crítica als plans urbanístics. 1979

Campanyes

En aquests moments, al Centre Social de Sants conviuen des de diversos grups d'immigrants (sol ser el primer espai on poden hostatjar-se al barri) fins a la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL), passant per diferents comissions veïnals compromeses amb la defensa del barri i de la qualitat de vida dels seus habitants: la Comissió de Veïns de la Bordeta —que lluita per la millora del seu barri i la recuperació dels terrenys de Can Batlló—, el Col·lectiu del carrer d'Almeria —que ha denunciat una construcció il·legal als números 7 i 9 del seu carrer—, el col·lectiu Torre Malaia NO, del carrer de Sant Antoni —que s'oposa

Cartell històric del centre reclamant l'Espanya Industrial. 1979

amb fermesa a la construcció d'una torre d'11 plantes— o la Plataforma pel Soterrament de les Vies i Contra el Pla de l'estació— que segueix amb la lluita contra el “calaix de la vergonya” i contra l'ampliació de l'estació de Sants.

Un moment d'explosió recent va ser la tancada a Sant Medir l'any 2005, amb el lema de “Salvem Sants tots els dies, Can Batlló, l'Estació i les vies” que ens vinculava amb l'històric de “Salvem Sants dia a dia...”. En aquesta acció, unes dotzenes de persones del Centre Social i d'altres col·lectius van recloure's durant tres dies a l'església de Sant Medir, en protesta per com s'estaven portant els temes urbanístics per part del Districte. L'acció va anar recollint actes i visites de grups de veïns fins a esdevenir un nou referent en la història de l'entitat.

Objectius

El Centre Social de Sants està format per persones de procedència ideològica diversa, però que sempre han volgut canviar la societat per assolir un nou paradigma més just i igualitari. Així, se situarien en aquell referent que podríem anomenar d'esquerres, des de les políticament correctes fins les incorrectes.

El Centre té una clara vocació de vincular-se amb les entitats, grups, col·lectius i moviments socials del barri que, des de dife-

rents àmbits, treballen per un futur diferent del que ens intenten dissenyar des del poder: des d'assolir millores urbanístiques que puguin incidir en la qualitat de vida del veïnat fins aconseguir transformacions socials en profunditat.

Avui, quan els grans canvis semblen difícils, el Centre Social aspira a ser un node més de les diferents xarxes d'organització del barri i un espai proper al veïnat i on tothom trobi sempre una actitud de suport. Vol ser un espai de llibertat per, sumat a d'altres, anar demostrant que un altre món és possible.

Col·lectius i projectes que utilitzen l'espai

Comissió de Veïns de La Bordeta

Assemblea

dimarts cada quinze dies a les 20h

Contacte

www.bordeta.org

A principis dels anys 90, TMB va decidir suspendre el bus 91 els festius i plantejà l'eliminació de la línia. L'única línia de transport públic a la Bordeta! Arran de les mobilitzacions que van aconseguir aturar TMB, un grup de veïnes i veïns del barri van començar a reunir-se al voltant del Centre Social de Sants i van començar a plantejar a l'Ajuntament accions per resoldre l'etern oblit. Un pla de millora dels carrers antics, una enquesta als veïns per conèixer les mancances, la petició d'un nou ambulatori, la creació dels Camins Escolars, reclamacions sobre millores de transport, la reivindicació de Can Batlló, etc.

De fet, la comissió de Veïns, amb una relació difícil amb els poder públics ha esdevingut el referent veïnal d'aquest barri en els 15 darrers anys.

Plataforma pel Soterrament de les Vies i contra el Pla de l'Estació

Assemblees

dimarts a les 20 hores

Contacte

plataformavies@hotmail.com

El soterrament de la platja de vies del tren i del metro del carrer Antoni de Campany des de la plaça de Sants fins la Riera Blanca i l'oposició a la gegantina ampliació de l'estació de RENFE a Sants, són els dos peus sobre els quals la Plataforma pel Soterrament de les Vies i contra el Pla de l'Estació va començar a treballar des de la seva constitució al gener del 2003.

El cobriment de les vies del tren i del metro amb un calaix de formigó que perpetuarà la manca de comunicacions fàcils entre els barris de Sants i de La Bordeta i l'espai que l'ampliació de l'estació destinarà a equipaments terciaris que afectarà greument la xarxa de petits botiguers, són dues evidències d'un urbanisme dissenyat als despats d'esquena a les necessitats del veïnat i sense una participació ciutadana real.

En l'actualitat la Plataforma treballa en la recerca de fórmules i procediments destinats a assolir la veritable participació i informació del veïnat en els temes d'urbanisme que li afecten directament. Amb aquesta finalitat es reuneix en assemblea tots els dimarts a les 20 hores al Centre Social de Sants.

CAL

Coordinadora d'Associacions per la Llengua catalana

Assemblees

dimarts a les 20:30

La Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL) de Sants, Hostafrancs i la Bordeta es va fundar l'any 1997 al Centre Social de Sants. Forma part d'una xarxa nacional amb més de 30 nuclis arreu del país i més de 700 associats.

La CAL de Sants en l'actualitat està formada uns 50 socis individuals i 10 entitats del barri, amb un nucli actiu d'entre 8 i 10 persones.

La CAL treballa per promoure l'ús social de la llengua catalana en diferents àmbits. Les principals activitats han estat l'edició de dos catàlegs d'establiments normalitzats en català i que atenen normalment en català, amb tirades de 10.000 exemplars; dues edicions de la Festa per la Llengua, amb debats, presentacions de llibres i concerts; l'organització, any darrera any, del Correllengua de Sants, amb la participació de castellers, esplais, corals infantils, diables, gegants..., amb debats i conferències; i el desenvolupament, des de fa quatre anys, del Projecte Parlem de parelles lingüístiques, per ajudar les persones novvingudes en la conversa en català.

TORRE MALAIA NO Associació de veïns de Sant Antoni

Contacte

<http://11plantes.sants.org>

Des de la primavera del 2007 un col·lectiu de veïns treballa en comú per intentar aturar la construcció d'un edifici d'11 plantes en una àrea delimitada entre el passeig Sant Antoni i els carrers Riego i Eusebi Planes. Una obra que signa l'empresa Sapic, considera irregular, a causa d'una modificació de planejament sospitós i una licitació d'obres poc clar.

El col·lectiu, convertit en l'Associació de Veïns de Sant Antoni, ha investigat arxius i ha indagat en com s'ha dut a terme el procés i, assessorats per diversos advocats, ha decidit presentar un contenciós administratiu per via judicial.

A l'espera dels resultats, les obres continuen, i els veïns i veïnes afectades fan diverses accions socials amb la voluntat de fer soroll i donar a conèixer aquesta situació entre veïns de Sants i de la resta de la ciutat de Barcelona.

L'eslògan Torre Malaia NO és en referència al cas de corrupció urbanística de Marbella.

Col·lectiu del carrer d'Almería

El col·lectiu del carrer d'Almería va sorgir arran de la construcció d'un edifici d'habitatges en els números 9 i 11 del carrer d'Almería i en els números 24 i 26 del carrer de Cros. El nou edifici envaeix en dos metres la vorera del carrer d'Almería.

Quan la construcció va fer evident aquesta ocupació, l'estiu de l'any 2005, moltes persones, aïlladament, van anar a advertir-ho al Districte de Sants-Montjuïc, però la resposta era que havien donat així la llicència i que era correcta.

Algunes van acudir al Centre Social de Sants i, des d'allà, es va convocar el veïnat dels voltants de la finca. A la primera assemblea van assistir-hi unes setanta persones i després se'n van fer unes quantes més. Totes van ser molt eficaces perquè s'hi recollia informació, s'aportaven idees d'accions a emprendre i s'hi prenen decisions.

D'aquestes reunions generals en va sorgir un grup molt més reduït que està fent el seguiment del cas des que el mateix Ajuntament el va portar al jutjat contenciós administratiu, i es reuneix esporàdicament.

L'escletxa atenció i prevenció de les violències de gènere

Contacte

lescletxa@hotmail.com
telèfon 615 631 957

L'Escletxa, nascuda l'any 2000, és una entitat formada per dones del barri de Sants sensibilitzades per les violències de gènere.

La seva acció es basa en el treball comunitari i la perspectiva de gènere per avançar en la construcció d'una societat més igualitària. L'entitat té tres línies bàsiques de treball. D'una banda, la informació i atenció (individual i grupal) que ofereix a les dones en situació de violència i a totes les persones interessades o afectades per aquesta problemàtica. Per l'altra, la prevenció mitjançant l'enfortiment i el creixement de la xarxa social sensibilitzada i activitats com tallers, xerrades, jornades i campanyes, sovint en col·laboració amb altres col·lectius del barri. La tercera línia de treball és la recerca, amb l'objectiu d'augmentar el coneixement i millorar la qualitat de les seves intervencions.

Casal Independentista de Sants "Jaume compte"

El Casal independentista de Sants és l'entitat que aglutina l'esquerra independentista del barri i el configuren tant organitzacions i col·lectius com persones a títol individual vinculades a aquest espai polític. Tot i que el projecte ve de més lluny, el casal es va presentar fa 18 anys. Va néixer en una casa del carrer Demòstones. Amb la voluntat de créixer i obrir-se al barri va canviar de seu ara fa 6 anys.

El treball del casal es desenvolupa bàsicament a nivell local, amb la participació en l'Assemblea de barri i la col·laboració amb altres col·lectius, amb l'organització d'actes propis del casal i traslladant les campanyes i reivindicacions nacionals al barri. La feina desenvolupada a nivell comarcal o nacional també ha estat una constant durant la història del casal.

adreça

Carrer de Premià 31

correu electrònic

informaciojaumecompte@hotmail.com

pàgina web

www.barrisants.org/web/jcompte

horari kafeta

divendres
de 19h a 24h

diumenges
de 17h a 22h

assemblees

Dimecres 21h
Assemblea Gestora del Casal

Què i qui som?

El Casal és una associació de base, unitària, reivindicativa i dinàmica, que aglutina les persones independentistes anticapitalistes de Sants, Hostafrancs i la Bordeta i que té l'objectiu de ser una eina eficaç en la lluita per la llibertat dels Països Catalans des d'una perspectiva inequívocament rupturista i emmarcada en la realitat més immediata que l'envolta: la vila de Sants.

El Casal Independentista de Sants “Jaume Compte” (CIS) va néixer l'any 1990 amb l'objectiu de crear un espai polític per a l'independentisme combatiu a la vila de Sants, que disposés d'una infraestructura pròpia per poder donar solucions als problemes més directes del nostre entorn i des d'on poder denunciar amb decisió i fermesa la repressió i opressió que pateix el poble català. En definitiva, un nou espai que projectés la veu d'aquest moviment polític. Actualment, s'hi reuneixen amb periodicitat la **Brigada Catalana “Venceremos”, Endavant, Maulets i l'Assemblea de Joves de Sants**.

Actuació bastonera a l'acte dels 15 anys del Casal. 2005

Un dels aspectes més potents del Casal rau en el fet de ser un **punt de trobada de diverses fornades de militants de l'esquerra independentista** que, havent viscut i militat en diferents moments històrics, aporten una riquesa extraordinària alhora de reflexionar, debatre i actuar davant la realitat existent.

Com funcionem?

Des dels seus inicis, els dimecres és el dia on es reuneix la Gestora, l'òrgan de decisió tècnica i política del Casal. A la Gestora hi pot assistir qualsevol membre de l'associació, sigui a títol individual o en nom d'un col·lectiu. Té un **funcionament assembleari**, és a dir, que tots els assistents compten per igual (en veu i vot) i les decisions es prenen per consens. A la Gestora es tracten les qüestions més immediates relacionades amb activitats organitzades pel propi Casal, per col·lectius del barri, cites importants en l'àmbit dels Països Catalans o bé temes d'actualitat sociopolítica.

A mode de reflexió, d'anàlisi i de debat de la conjuntura política anualment se celebra l'Assemblea General. Qualsevol persona membre de l'associació hi pot participar amb la mateixa veu i vot, independentment del grau d'implicació en el projecte. Al l'Assemblea General es tracten tots aquells assumptes d'una manera més àm-

plia i documentada. Les decisions preses a l'Assemblea General tracen les grans línies de treball que es desenvoluparan a les gestores, setmana rere setmana, durant un any.

A part, i segons les necessitats de l'entitat, es creen **comissions de treball de temàtiques específiques**. Normalment són comissions que desenvolupen al barri campanyes on prèviament el Casal s'ha adherit. N'hi ha d'altres que sorgeixen a petició de membres de l'associació, fruit d'inquietuds personals que són traslladades a la Gestora, que en dóna o no el vist-i-plau. Un exemple d'això ha estat la creació de la **comissió per la cultura popular**, producte de la necessitat i les ganes de potenciar el costumari i les expressions de cultura d'arrel tradicional catalanes.

Periòdicament surt a la llum **L'Insurgent**, la publicació del Casal, la caixa de ressonància de les reivindicacions del moviment polític del qual en forma part i que, alhora, vol servir d'instrument de difusió.

Activitats destacades

Acte 11 de setembre. Des de l'any 2000 i en commemoració de l'11 de setembre de 1714, la setmana prèvia s'organitza un acte polític per reclamar la llibertat arrabassada fa tres segles i per escalfar motors per la diada.

Calçotada. La Calçotada del Casal amb els anys ha esdevingut un acte tradicional a la vila, és una festa reivindicativa que ens acosta al veïnat oferint bons productes de la terra a preus populars, exhibició de cultura popular i un ús no habitual de la plaça de Sants. Agermanament del veïnat.

Sant Joan. Fugint dels possibles vincles religiosos, se cerca la màgia de la nit més curta de l'any, amb un element destacat: el foc. Símbol de fertilitat en collites, bestiar i persones. Des del Casal es reivindica com a festa nacional dels Països Catalans, es fa la revetlla a la plaça Osca, on no hi falta la coca, el cava, la foguera tradicional (encesa amb la flama del Canigó), l'actuació dels diables i bona música.

Sopar del soci – sòcia. Pels voltants de l'hivern és el moment de retrobar-se amb els membres que, per diferents compro-

misos, fa temps que no es veuen, enaltir els sentiments i encoratjar a tothom a que participi de la feina quotidiana.

Jornades contra la precarietat. Pels voltants de maig, s'organitzen unes jornades on es debat, s'informa o es forma sobre diversos aspectes que envolten la precarietat. Han estat presents l'especulació, el món laboral i la immigració.

Tió popular. Com a resposta a l'allau de tradicions anglosaxones que res tenen a veure amb la nostra història, el desembre del 2007 es va dur a terme la primera cagada del tió organitzada pel Casal Independentista. Dut a terme al parc de l'Espanya Industrial, un lloc agradable per a una activitat familiar, es volia fugir del model consumista de festes nadalenques importat en les darreres dècades potenciant valors com la convivència entre el veïnat i la interacció intergeneracional. Cal puntualitzar que des del Casal es considera que, en la seva primera edició, va ser tot un èxit.

Correllengua. Tot i no ser una activitat pròpia del Casal, sorgeix d'un espai molt proper, la CAL, impulsada fa ja anys des del Casal. El Correllengua és el dia (pels voltants d'octubre) en què el barri surt al carrer en defensa de la llengua catalana.

Cartell de la vintena calçotada. 2007

Breu Història

Cartell genèric del Casal. 1991

Es podria dir que el projecte del CIS Jaume Compte es va començar a gestar ara fa uns 21 o 22 anys al si de l'assemblea local del Moviment de Defensa de la Terra (MDT). Era un nucli local de gent força jove i molt activista en què l'agitació era l'element més significatiu de la seva activitat política. Aquella joventut, sentia la necessitat de tenir un espai propi però que, al mateix temps, es pogués compartir amb altres persones que orgànicament no formessin part de l'MDT però fossin ideològicament afins a allò que defensava l'Esquerra Independentista.

El 1990 es feu la presentació pública del CIS, s'edità el primer número de “L'Insurgent” i la Calçotada Popular va passar a ser organitzada pel Casal. De la cinquantena de membres inicials,

només una petita part estaven vinculats a l'MDT. Gent que venia de La Crida, Nacionalistes d'Esquerres, etc., s'hi va vincular.

Eren temps de crisi i enfrontaments al si del món independentista, però de la unitat i la heterogeneïtat de procedències se'n va fer un valor essencial que permeté resistir la llarga travessia del desert. La repressió ha estat una constant dels més de 20 anys de Casal. Ho va ser l'any 92, amb "l'Operació Garzón" i des de llavors són molts els membres del Casal que han patit judicis, condemnes i presó per lluitar per la independència i el socialisme.

Malgrat que la voluntat ha estat sempre la de centrar l'activitat política en l'àmbit local, als inicis, el treball polític es va plantejar des d'una òptica nacional i molt poc local. Els primers deu anys estaran marcats per un fràgil equilibri entre portar les campanyes de l'Esquerra Independentista al barri i tenir una dinàmica pròpia arrelada a l'entorn local.

A finals dels anys noranta i en un context d'eclosió del moviment "okupa" protagonitzat per unes noves generacions que es volen vincular als moviments socials del barri, al Casal es dissenyen noves estratègies d'obertura i sinèrgia sense sectarisme per vincular-se als nous fenòmens socials i associatius que apareixen i amb aquells que sempre havien existit però fins llavors només s'hi tenien contactes puntuals. Els resultats van ser ràpids i espectaculars, el Casal en pocs anys va contribuir decisivament a la creació d'una xarxa

sòlida i transversal que a hores d'ara uneix espais d'oci reivindicatiu, associacions de cultura popular i moviments veïnals.

El Casal aconsegueix ser un referent respectat per tots aquests sectors i amb un relleu generacional al seu si amb l'entrada de força gent jove vinculada al nou independentisme de la PUA (Plaforma per la Unitat d'Acció) i de Maulets que s'uneixen a la ja existent assemblea local dels i les JIR (Joves Independentistes Revolucionaris/es) que permetrà entrar al segle XXI amb un nou local i veure superada la frontera del centenar d'associats.

El CIS no ha restat aliè als diversos canvis estructurals patits a l'Esquerra Independentista. Així, l'any 1999 amb la reunificació de les JIR i Maulets, els dos nuclis juvenils del Casal es van fusionar per crear l'assemblea local de Maulets, el jovent independentista revolucionari; al juliol del 2000, el nucli local de la PUA es transforma en el comitè local de la nova organització Endavant (Organització Socialista d'Alliberament Nacional); finalment, l'any 2002, neix un nou col·lectiu, l'Assemblea de Joves Independentistes de Sants, que més tard serà l'Assemblea de Joves de Sants, que forma part de la Coordinadora d'Assemblees de Joves de l'Esquerra Independentista (CAJEI).

El Casal va celebrar els seus 15 anys d'existència amb un acte massiu a les Cotxeres de Sants on van ser convidats tots els col·lectius del barri que han col·laborat amb el Casal i n'han donat suport.

L'any 2004, Barcelona es vestia de Fòrum i l'Ajuntament intentà convèncer la ciutadania amb les mentides de sempre: que Barcelona seria un referent mundial de civisme i pau. Des del Casal es contribuï a desemmascarar el discurs oficial i les operacions especulatives que hi havia darrera d'aquest esdeveniment, recolzant les mobilitzacions de protesta.

Amb altres col·lectius del barri es va participar a nivell local de la campanya "No a la Constitució Europea" que en un acte aglutinà centenars de persones a les Cotxeres de Sants.

Davant de l'evident esgotament del model de les autonomies i com a resposta a les reformulacions dels estatuts del País Valencià, Illes i Principat, el novembre del 2005 s'engega la Campanya Unitària per l'Autodeterminació, creant un nucli local a Sants amb seu al CIS.

Col·lectius i projectes que utilitzen l'espai

Endavant

Contacte
sants@endavant.org

Endavant (OSAN) és una organització política de l'esquerra independentista que té com a objectiu la independència i el socialisme als Països Catalans. Des de la seva fundació l'any 2000, mantenim amb certa estabilitat i compromís l'assemblea del nucli local de Sants. Part de la nostra militància, però, ja provenia d'altres experiències tals com la PUA, les JIR, o les JERC, per tant, entre els companys hi ha experiències de lluita de 15 anys.

L'assemblea local, té 3 objectius: el treball unitari de l'esquerra independentista mitjançant el Casal Independentista, el treball unitari anticapitalista dins l'ABS, i propagar a nivell local els principis de l'organització.

No obstant, la major part de la militància no només dedica els seus esforços a l'organització, sinó que també formem part d'altres realitats de lluita política tan diversa com els mitjans de comunicació, la defensa dels presos i represaliades, municipalisme, etc. Si vols contactar amb nosaltres ho pots fer mitjançant el correu o passant-te per la nostra seu social, el Casal Independentista

Maulets

Assemblees
dilluns a les 21h
Contacte
sants@maulets.org

Maulets va néixer el desembre de 1988 en una assemblea prefundacional en la qual es va decidir estructurar tot el jovent independentista i revolucionari dels Països Catalans al voltant d'una organització que mobilitzés el jovent i sota un nom que, a banda de ser un homenatge als llauradors del País Valencià del 1700, significava i significa el compromís de lluita del jovent per la llibertat dels Països Catalans i per la justícia social.

Onze anys després, Maulets i les JIR s'uneixen per formar Maulets, el jovent independentista i revolucionari.

Des de principis dels anys noranta sempre ha existit un nucli de militants, de qualsevol d'aquestes organitzacions, treballant al barri de Sants, amb el propòsit de conscienciar i agitar els sectors juvenils, traslladant campanyes nacionals a l'àmbit del barri, impulsant campanyes locals pròpies o bé treballant colze a colze amb altres col·lectius locals. Més enllà, prenem com a marc nacional de lluita els Països Catalans, la unitat territorial dels quals és inqüestionable.

Assemblea de Joves de Sants

Assemblees
dimarts a les 21h
Contacte
sants@cajei.cat
<http://aj-sants.blogspot.com>

L'Assemblea de Joves de Sants (AJJS) som un col·lectiu que formem part de la Coordinadora d'Assemblees de Joves de l'Esquerra Independentista (CAJEI). Ens organitzem per donar resposta a les problemàtiques que afecten el jovent de Sants, tals com la manca d'espais culturals i d'oci per a joves, l'especulació que trenca el model de barri associatiu, sostenible i solidari que volem, el difícil accés a l'habitatge o el sexisme, entre d'altres.

L'AJJS treballem tant a nivell de Sants com a nivell de Països Catalans. El que podem oferir al jovent santsenc és la possibilitat de formar-se políticament i personal de manera col·lectiva i difondre les nostres campanyes, que es basen tant en assenyalar i rebutjar les actituds xenòfobes, sexistes i feixistes com en denunciar l'especulació i la presència de símbols opressors als nostres carrers i ajuntaments.

Creiem que la lluita en l'àmbit local és la bàsica i imprescindible per a la construcció d'uns Països Catalans lliures de l'opressió nacional i social actuals.

Campanyes

Hi va haver una implicació molt forta contra la Barcelona Olímpica. Es va fer una crítica frontal al model especulatiu de ciutat que suposava i l'espanyolització que s'hi amagava darrera.

En motiu de la boda del jugador d'handbol del FC Barcelona amb la princesa de l'estat Espanyol l'any 1997, s'organitzà diversos actes de rebuig cap a la "Pesta Borbònica", sent el Casal una de les entitats impulsores.

L'any 2001, l'exèrcit espanyol va decidir commemorar "el día de la Fuerzas Armadas" a Barcelona. Altre cop el Casal formà part dels actes de rebuig i de les mobilitzacions en defensa de la pau.

Brigada Catalana Venceremos

Assemblees

diumenge cada 15 dies a les 17h

Pàgina web

www.brigadescatalanes.org

La Brigada Catalana Venceremos és l'organització de solidaritat amb la Revolució Cubana de l'Esquerra Independentista. És una organització internacionalista que concreta el seu treball polític en la defensa i difusió del procés revolucionari encetat el 1959 pel poble cubà. La Brigada va iniciar les seves activitats l'any 1995.

Com a col·lectiu internacionalista, la Brigada centra el seu treball en difondre als Països Catalans la realitat política i social cubana. Durant els seus anys de vida, la Brigada ha fet centenars de xerrades, exposicions, presentacions de llibres i actes al llarg de tot el nostre territori. Així mateix, produeix periòdicament textos de formació i articles de premsa per tal d'aprofundir en el coneixement del procés revolucionari cubà. Una formació que es veu completada amb un viatge que es realitza tot els anys i durant el qual també es fa difusió de la realitat política i social dels Països Catalans. Al mateix temps, la Brigada financia projectes de cooperació a l'illa.

Espai Obert

Col·lectius socials d'autogestió i acció quotidiana.

Rebutgem el pensament únic.

Ens rebel·lem contra aquest model social que exclou la majoria de la societat.

Busquem altres camins per trencar l'aïllament i la impotència individual i col·lectiva.

adreça

carrer de Violant
d'Hongria 71, 1er

telèfon

934 112 188

correu electrònic

espaiobert@moviments.net

pàgina web

www.sindominio.net/espaiobert/

horari

de dilluns a divendres
de 18h a 22h

assemblea

Dimarts 20h
Coordinadora de l'Espai Obert

Què i qui som?

És un projecte on col·lectius i individualitats ens dotem d'una infraestructura que ens permet treballar en els diferents àmbits per la transformació social, al mateix temps que intentem respondre a les nostres necessitats actuals de comunicació, reunió, manifestacions artístiques, lluites socials, etc.

L'esmentada infraestructura evoluciona i creix segons els temps i les necessitats: hem passat -ja fa temps- de l'època del ciclostil i el muntatge d'originals a mà a la de la cibernètica i llum, so, teatre, cuina... acompanyen aquests canvis.

A l'Espai Obert tenen cabuda tots aquells projectes i activitats que comparteixen els objectius expressats i el tarannà de transformació social en clau de recerca de la llibertat i de les revolucions quotidianes.

Com funcionem?

El seu esperit i forma d'organització són llibertaris i s'articula mitjançant l'assemblea general i assemblees setmanals de funcionament. L'arrenjament inicial i periòdic del local l'han dut i el duen a terme els seus membres (amb molt benvingudes ajudes d'altres companys i companyes) i és una condició de funcionament que els diferents col·lectius s'impliquin en el dia a dia del local.

Mural a l'antic Espai Obert al Poblesec.

Distribució del Contra-infos un dimarts a l'antic Espai Obert al Poblesec.

Assemblea a l'antic Espai Obert al Poblesec.

Com ens financem?

El local, base de la nostra estructura organitzativa, on els col·lectius han ajustat l'espai propi per a donar més preponderància al de tots, és de lloguer i es manté mitjançant les quotes dels 140 socis/es i dels col·lectius que el conformen, així com d'activitats que, tot i essent lúdiques, tenen contingut ideològic.

Orígens del projecte

Un grup de col·lectius i individualitats, sobretot del barri però també de la resta de la ciutat, vam obrir les portes del primer local al Poble Sec, al Paral·lel confluència amb el carrer Blasco de Garay, amb la idea de cercar espais antagònics al model socio-urbà que sen's imposa i visibilitzar noves formes de 'fer les coses'. Dotze anys d'existència i resistència en el que fins la nostra arribada havia estat una escola.

Els col·lectius i individualitats que van tenir la idea en principi venien d'una llarga singladura ideològica, i van tenir la sort de trobar una sèrie de sinergies amb grups i persones de les noves generacions. No sense problemes i ajustaments, hem arribat a un funcionament que podríem definir com 'al compàs'.

Grup de treball de l'ABS durant la trimestral de desembre 2007

Per l'Espai Obert han passat les campanyes d'antiglobalització (vam ser el centre de premsa i comunicació durant les mobilitzacions contra la trobada del Banc Mundial l'any 2001 i davant la cimera de caps d'Estat europeus l'any següent) i d'altres i hem participat i col·laborat en qualsevol de les qüestions que han posat en peu de guerra ideològica aquesta ciutat; sense oblidar que la cultura, en totes les seves acepcions, que no deixa al vent la poesia però tampoc oblida la gastronomia i, molt menys, l'educació. Estem oberts (i mai millor dit) a tota aquella expressió cultural que ens mena a la llibertat.

Diem això perquè l'assoliment de la llibertat, en totes les seves expressions, és també un dels objectius de l'Espai Obert

Assemblea trimestral de l'ABS 2007

des del seu inici, per tant, cerquem el primer pas, que podríem anomenar com a **Municipalisme Llibertari** i que significa que els ciutadans han de cercar la seva forma d'autoorganització i d'enfrontament amb uns poders propers i que els 'toquen' en el seu entorn habitual, la vida quotidiana.

Per la llibertat del grup i de l'individu... hi serem!

L'any 2005 vam fer el trasllat fins a la nova ubicació, a **caball dels barris de Sants i Les Corts**. Nova ubicació i el mateix esperit. Durant sis mesos vam estar en obres i el **Nadal del 2005 obriem les portes**. Des d'aleshores hem seguit amb les dinàmiques pròpies que arrossegàvem amb els nostres anys d'història, però també **hem incorporat el treball al barri** i la implicació en el nou context social i veïnal. Esperem la participació de tots aquells que vulguin lluitar per canviar aquesta i qualsevol societat opressiva i mancada de llibertats.

Dinar de la trimestral de desembre de l'ABS 2007

Col·lectius i projectes que utilitzen l'espai

Polémica

Assemblees
dijous 20h

Revista llibertària fundada el 1980.

Durant tota la seva trajectòria ha mantingut un caràcter obert, sense exclusivisme ni dogmatisme de cap classe. Això li ha permès comptar amb col·laboradors com Félix Carrasquer, Víctor Alba, Antonio Téllez, Frank Mintz, Octavio Alberola, Ramón Alvarez, Diego Abad de Santillán, José Peirats, Felipe Alaiz, Ramón J. Sender, Fernando Savater i un llarg etc.

El fet que mai no hagi estat vinculada a cap tipus d'organització, grup o sindicat ha fet que la seva font de finançament hagin estat els seus lectors i subscriptors, sense subvencions de cap tipus.

La revista reflecteix idees llibertàries des d'una posició oberta i sense reconèixer veritats absolutes ni doctrines oficials, entenent allò "llibertari" com la recerca de respostes i no com l'afirmació de principis.

Vol ser rigorosa sense sacrificar l'objectivitat a la propaganda, ni l'anàlisi a la comoditat del tòpic ja conegut. I compromesa amb la realitat política i social, amb les lluites per la llibertat i a favor d'una societat justa i solidària.

Grup de Consum Crític de L'Espai Obert

Permanències

Dijous de 20:00 a 22:00h

Donada la reflexió que allò que és quotidià és polític i tenit en compte que l'arrelament de les conviccions es demostren en el nostre comportament diari, han sorgit molt grups de consum crític.

El grup de consum crític que hi ha a l'Espai Obert va néixer el 2006 i en l'actualitat el conformem prop de 30 unitats de consum. Aquestes unitats poden estar formades per una o més persones, que fan la seva comanda en comú.

L'òrgan de decisió del grup és l'assemblea, que té una periodicitat mensual. En aquestes assemblees, a més a més de prendre les decisions necessàries per al correcte funcionament, criteris de compra, etc., es distribueixen les tasques que cal fer: comandes setmanals, recerca de noves proveïdores, calendari dels torns de permanència, etc.

L'objectiu és tenir un accés, el més directe possible, als productes que necessitem, bàsicament alimentaris, eliminant intermediaris. Però tenint cura de la forma i sistema de producció, tot buscant els models de gestió més respectuosos amb l'entorn i les persones.

Associació de Treballadors de l'Espectacle de Catalunya

Assemblea

dimecres 17h, cada 15 dies

Contacte

www.atecat.com

Som un grup de tècnics de l'espectacle dels quals, la gran majoria de nosaltres, treballem eventualment en diferents empreses donant-nos d'alta i de baixa el mateix dia, entrant d'aquesta manera en un marc d'intermitència laboral. Sensibles a la situació de dispersió que genera aquest context i després de compartir milers de converses en bolos, amb conflictes de gènere, intrusisme laboral, formació continuada, etc., hem vist necessari crear aquest espai en què podem reunir-nos per compartir informació, projectes, inquietuds..., amb la finalitat de conèixe'ns i començar a treballar junts. La nostra intenció és crear una associació sindical autònoma i independent gestionada pels propis treballadors del sector, donant-nos d'aquesta manera més llibertat a l'hora de prendre decisions i de manifestar els nostres desacords. Ens hem constituït com una associació sindical autònoma i independent amb la intenció de treballar en tres eixos (sindical, formatiu i solidari). El fet que l'associació estigui constituïda com a sindical ens permet obtenir més competències legals a l'hora de gestionar qualsevol tipus de problema laboral, d'exigir un conveni col·lectiu, etc.

Santsonalliu Ràdio

Assemblees

dijous a les 18h

Contacte

radio@barrisants.org

Va ser durant la primavera del 2007 quan un grup de gent, propera a l'Assemblea de Barri de Sants, comença a plantejar-se la possibilitat d'impulsar un nou format comunicatiu que, a més a més de tractar qüestions pròpies de la contrainformació, generés i donés veu a iniciatives de caire cultural i social diferents.

Davant el predomini aclaparador del format escrit, aquest grup es deixa seduir pel format radiofònic. Comença a teixir-se el projecte de Ràdio dels Moviments Socials de Sants. Una ràdio lliure, oberta a les veus del barri. Una altra manera de sobrevolar les realitats de Sants, de sentir i participar, de sintonitzar les nostres inquietuds i locutar les nostres idees.

Amb el suport total de l'ABS, i acompanyat per l'Espai Obert, s'inicia la construcció de l'estudi, que portarà temps i no pocs esforços.

Una campanya promocional que convida a participar del projecte, tant en la cerca del nom com en els tallers dels quals sortirà la programació inaugural de la ràdio, suposa la primera presa de contacte entre la gent del col·lectiu i totes aquelles persones que desitgen participar del projecte.

Ateneu Llibertari

“L'Ateneu Llibertari de Sants és un espai dedicat a difondre la cultura llibertària, així com per a propiciar el debat i el coneixement crític. Es tracta d'un local social de caràcter llibertari o anarquista”

adreça

Carrer Maria Victòria 10

correu electrònic

lateneu@gmail.com

pàgina web

www.ateneullibertari.info

horari

de dilluns a divendres
de 19h a 22h [+ o -]

assemblees

Segon i quart dijous de cada mes

Què i qui som?

L'Ateneu Llibertari de Sants és un espai dedicat a difondre la cultura llibertària, així com per a propiciar el debat i el coneixement crític. La gent que compon l'ateneu ve de diversos llocs, majoritàriament de fora de Barcelona. En principi l'Ateneu s'orientava més cap a l'estructuració del moviment llibertari a nivell de Barcelona i global, tot i que ara també tracta d'orientar-se cap al propi barri. No són gaire gent, no obstant són gent molt activa en nombroses lluites i col·lectius.

Cartell de la xerrada "Construcción de ciudad y ciudadanía". 2007

Com funcionem?

L'Ateneu es regeix per una assemblea, que se celebra cada dues setmanes. Les assemblees són de caràcter obert cap a gent externa que vulgui proposar qualsevol activitat o simplement conèixer la gent que ja hi participa.

Activitats destacades

Fins ara una de les activitats principals ha sigut el **"Cabaret Poètic"**, dut a terme pel Grup León Felipe. Es tractava d'una "jam session" de poesia, conta-contes i cantautors. Aquesta activitat estava destinada a difondre la poesia entre aquella gent que normalment no escolta o no té contacte amb la poesia o el pensament poètic.

No es pot oblidar que aquest ateneu ha fomentat el debat en tot moment proposant jornades de debat internes o bé participant al **Febrer Lliberari**. A més, hi tenen lloc **Tallers d'Història** en els que es debat sobre la història des d'un punt de vista llibertari. Cada cert temps hi tenen lloc interessants **xerrades o presentacions** de cert nivell.

A més de tot això també hi ha tallers relacionats amb la **informàtica i el software lliure**. Una de les activitats destacades d'aquest ateneu són els **tallers de disseny gràfic, disseny web i maneig de GNU/Linux** entre d'altres. Per completar aquestes activitats l'ateneu està obert habitualment, oferint un **servei d'internet gratuït**.

Cartell del taller "Introducció bàsica al disseny gràfic amb eines lliures". 2007

Breu Història

La història de l'ateneuisme llibertari al barri de Sants es remunta a principis de segle amb la creació de l'Ateneu Racionalista Obrer de Sants el 1914, l'Ateneu Enciclopèdic "Sempre Avant" el 1930, i l'Ateneu Llibertari de Sants el 1931. Aquests ateneus van fer de ponts entre la cultura obrera i popular i la clara voluntat de transformació social de la societat capitalista. Es van trobar amb la necessitat d'educar i culturitzar a les masses obreres de l'època i van servir de nuclis de difusió de la cultura llibertària al barri.

El 1976 es va obrir un nou ateneu llibertari a Sants enmig d'una realitat social diferent i canviant. Així, la mobilització veïnal va ser un dels eixos de partida dels ateneus. Els components d'aquest moviment participaven a les lluites del barri, tot i que no se sentien còmodes en unes associacions de veïns habitualment mediatitzades pel PSUC. L'Ateneu Llibertari de Sants va durar fins el 1982.

L'actual Ateneu Llibertari de Sants comença el seu camí el 2006 quan un grup de joves i no tan joves inserts en el moviment llibertari de la ciutat decideix instal·lar-se al barri de Sants. El col·lectiu es va trobar amb un barri immers en varies lluites veïnals i socials, tot i que en aquests dos anys principalment s'ha centrat en el moviment llibertari metropolità.

Campanyes

L'Ateneu ha format part del grup organitzador del **Febrer Llibertari** de l'any 2007 i del 2008. El Febrer Llibertari són unes jornades llibertàries organitzades per diversos col·lectius llibertaris del barri. En aquestes jornades tenen lloc xerrades de tot tipus, debats, documentals, etc. Normalment tenen una durada d'un mes.

L'Ateneu, a més, ha participat en **diferents campanyes contra les eleccions**, així com en campanyes més orientades cap al moviment llibertari. Va ser el **centre de reunió de la gent que lluita contra la Societat General d'Autors i Editors (SGAE)** i el lloc on es va crear **Albedrío**, que és una campanya contra aquesta institució i a favor de la cultura lliure.

Cartell dels "30 anys de les Jornades Llibertàries". 2007

Cartell del "Febrer Llibertari. 11 jornades de cultura llibertària a Sants". 2008

També ha servit per a promoure **campanyes per varis conflictes laborals**.

L'Ateneu participarà en la organització de la **Mostra del Llibre Anarquista del 2008**, que tindrà lloc a Sants.

Objectius

Un dels principals objectius actuals de l'Ateneu és **convertir-se en un ateneu de barri en què hi participi la gent del barri**. Els anys viscuts a Sants han fet canviar la forma de veure el barri, dels components de l'ateneu, vinculant-se progressivament a la idiosincràsia pròpia del barri. Es tracta de convertir-se en un autèntic ateneu de Sants, de canviar aquesta connotació geogràfica i donar-li un sentit més sentimental.

Tampoc no s'oblida l'objectiu bàsic de qualsevol ateneu, que és **seguir promovent la cultura i el coneixement** per sí mateixos, ja que són on es troba l'alliberació de l'ésser humà. Seguiran mantenint la seva **implicació en el moviment llibertari més global**.

No obstant com a objectiu més immediat tenen la **consolidació del hacklab** com a espai de creació i intercanvi de coneixements informàtics i de software lliure.

Els projectes que en formen part

Actualment l'espai es divideix en dues parts:

Un *hacklab* anomenat **Hackeckah**, que ve de l'antic CSOA l'Òpera de L'Hospitalet, que és l'àrea informàtica de l'ateneu on es difon el software lliure i la informàtica en general mitjançant tallers i cursos. Els ordinadors estan disponibles diversos dies a la setmana perquè qualsevol es pugui connectar a Internet de forma gratuïta.

L'altre espai és obert i compta amb una **teteria, zona de lectura, jocs de taula, escenari, etc.** En aquest espai hi ha la **biblioteca** i és on tenen lloc les xerrades, passis de vídeo, debats, tallers, etc. També s'hi poden celebrar assemblees, en aquest espai.

Cal Borinot

Cal Borinot va néixer de la necessitat dels Castellers de Sants de tenir un local social on reunir-se i poder organitzar actes per enriquir la vida social de la colla i enfortir la relació amb el barri. A partir de la seva inauguració a principis de l'any 2005 el local ha estat una eina de creixement molt important per a la colla i també ha estat l'origen d'iniciatives relacionades amb la vida del barri, d'entre les que destaca significativament la participació activa a la Festa Major de Sants com a organitzadors de la festa al tram del carrer Vallespir on està Cal Borinot. Com a entitat compromesa amb el barri, els Castellers de Sants participen en tot allò que fa referència a la vida a Sants, fent-se ressò de les iniciatives promogudes per altres agrupacions del barri a través de Cal Borinot i prenent part activa en actes de cultura popular i de carrer.

adreça
Carrer de Vallespir 28

telèfon i fax
609 442 495 // 932 964 126

correu electrònic
borinots@borinots.cat

pàgina web
www.borinots.cat

horari
dimarts i divendres
de 18h a 21h i després de l'assaig
dijous
20h a 21h

horari assaig
Dimarts
de 18:45h a 20h taller de canalla
de 20h a 22h tots

Divendres
21.30h a 24.00h totes

Què i qui som?

Cal Borinot és el local social dels Castellers de Sants però tothom hi és benvingut, tant si es vol participar en qualsevol acte que s'hi organitzi com si es vol fer servir d'"altaveu" d'alguna acció o activitat del barri.

Com funcionem?

La gestió de Cal Borinot recau en un grup de castellers que formen part de la candidatura que està al capdavant de la colla. Aquest "equip de local" vetlla pel bon funcionament de Cal Borinot, pel seu manteniment i treballen conjuntament amb la resta de la colla per dinamitzar les activitats que s'hi celebren durant l'any.

Cal Borinot no té un horari fix i depèn molt de les activitats que s'hi organitzen. La temporada castellera -que podríem dir que té dues parts; una primera de març a juliol; aproxi-

madament, i una segona part que va de finals d'agost a principis de desembre- és la que marca els horaris més es- tables d'obertura de Cal Borinot.

Durant la temporada castellera, doncs, Cal Borinot obre els dimarts després de l'assaig i divendres abans i després de l'assaig.

Els dijous està obert de les 19:30 hores fins les 21 hores, horari en el que es reuneix la Junta del Colla. Les reunions de Junta són obertes a tots els membres de la colla i també a aquelles perso- nes que, tot i no ser de la colla, volen presentar algun projecte pel que demanen la col·laboració dels castellers.

Activitats destacades

Cal Borinot està pensat, com a local social, perquè en facin ús sobretot els Castellers de Sants, però també organitza altres ac- tivitats obertes al barri en general i altres agrupacions.

Durant l'any Cal Borinot organitza diferents activitats, algunes de periodicitat anual i altres més puntuals, que responen al moment i la demanda de la gent. Alguns d'aquests actes més periòdics serien:

Abans i després dels assajos es pot prendre quelcom a preus populars i fer petar la xerrada... Sobretot de temes castellers!

Tastets temàtics, un divendres al mes a Cal Borinot es fa una "festa temàtica" on els propis castellers hi porten al- guns plats tradicionals.

Revetlles de Cap d'Any i de Sant Joan, amb entrada lliure i preus populars.

Castanyada, amb panellats fets per la canalla de la colla i cas- tanyes, moniatos i vi dolç com marca la tradició.

Festa Major de Sants, amb activitats infantils, concerts, boti- farrada popular, un pilar caminant, concurs de cartes, mostra d'artesanía, ball de gralles...

Cal Borinot també alberga una **petita "botigueta" de material borinot**, ober- ta sempre que el local és obert.

Centre de documentació "La ciutat invisible"

El Centre de Documentació de "La ciutat invisible" obre les seves portes l'any 2001 amb el nom d'Arran. La di- visió d'aquell projecte es materialitza en el trasllat a un nou local, al carrer Riego, on també s'ubica l'actual coo- perativa. La història del CD ve determinada per la voluntat d'assegurar el lliure accés a papers, revistes i documents que, d'altra banda, creiem, seria impossible consultar. Material procedent de Kases i Centres Social Okupats, do- cuments de presons i particulars han anat configurant la seva actual estructura. Els eixos bàsics sobre els que es sustenta l'activitat son:

- 1.- La consolidació d'un fons documental** format per revistes i publicacions periòdiques, dossiers temàtics i manuscrits
- 2.- L'ajut i suport a la recerca i estudi sobre els mo- viments socials.**
- 3.- La digitalització de cartells i enganxines** repre- sentatius de la memòria gràfica de la dissidèn- cia política.

El CD és obert a qualsevol mena de col·laboració i integra- ció de persones o col·lectius interessats en els seus pro- pòsits: l'arxiu i difusió del material dipositat.

adreça
Carrer de Riego 35

telèfon
932 989 947

correu electrònic
gltrevino66@gmail.com

horari
dilluns i dimecres
de 10 a 12h
dimarts i dijous
de 17 a 20h

Una aproximació al centre de documentació

És estrany repensar el passat més immediat per datar o constatar un fet com és la creació del Centre de Documentació (CD). Els que hi som o hi vam estar a l'inici no érem autoritats –ministres, consellers, regidors, etc-. No es va posar cap primera pedra amb *TVRes* com a testimoni, ni un clau d'or, ni es va enterrar un cilindre a sota de l'actual Terra d'Escudella amb els principis fundacionals, una cançó en diferents idiomes i la foto dels presents. Potser després de tirar ciment al terra o espatllant uns quants “taladros” amb les pedres de la paret, allà pel **desembre del 2000**, crec que es va aprendre alguna cosa mirant la plaça Osca amb gent atrafegada, nens jugant i furgonetes i cotxes mal aparcats. En tot cas la vida batejava dins i davant nostre, plens de pols i...

Però un altre pensa que tot va començar més tard, a principis del 2006 quan Mercè Grenzner va veure un cartell, fet a mà, al carrer Riego “*local en traspaso, razón aquí*”.

I també va començar tot a un altre lloc, a una casa okupada per cinc noies a prop de Badal: La Fresca. Xerrant, sota un llimoner, i prenent te, cervesa, “pintxos” i tapes els divendres a la tarda: una taula de càmping, una nevera atrotinada i una petita caixa on, al marge de diners, es van guardar els somnis que ens han seguit els últims anys, dos locals oberts, molts metres de baldes, parets pintades, papers i memòria no escrita de moltes hores llegint, classificant i remenant papers, fotografies o cartells.

Però, quin va ser el començament? Volem fites per mirar de no confondre'ns o per dir “he fet això, hem fet allò”. Fem veure que fem alguna cosa, que tenim una raó o fins i tot un horitzó que mostrem com un àlbum de fotos on la vida va restar congelada per un instant. No creiem, doncs, en les fites, ni en els actes inaugurals, ni en les raons massa rebuscades per justificar l'inici d'una cosa i el CD no va tenir (crec) per nosaltres, ni una data ni un text fundacional, ni es va fer una foto de la primera reunió com aquelles de l'oest, amb les pistoles i la pell d'unes quantes bestioles als peus. Es clar que a Sants tret de la pell d'algun polític o d'alguna rata no podríem trobar gaires personatges per a la foto.

Treballant amb l'arxiu informàtic del Centre de Documentació. 2008

En tot cas, a la creació del Centre de Documentació, primer de l'Arran i després de **La ciutat invisible**, han estat i estem gent molt diversa: Mercè, Uve, Juan, Toni, Eli, Guille, Alba, Esther, Ivan, Elba, Joan, Elena, Hernan, Marc, la Teteria Malea en ple, els fusters –potser oblidem noms, però no per mala intenció- i fins i tot la Brusca un gos “pataner” que abans a l'Arran i ara a “la ciutat” ens ha alliberat d'alguna bestiola poc recomanable com a sòcia de papers i revistes.

Cal preguntar o, com a la pel·lícula, “trucar, sempre, dues vegades”, i la Mercè ho va fer, per curiositat, al veure el cartell de traspàs a la drogueria del carrer Riego. Volia mantenir el CD obert dintre del barri i es volia compartir l'espai amb la gent que teníem afinitat: l'Elena i el Joan de serigrafia, l'Ivan i l'Elba de la llibreria i el Toni, l'Eli i l'Uve amb qui ja es compartien anys de treball en comú. Es va tornar a pintar, a traslladar vàries tones de revistes, papers i ferros de mecano, a tirar ciment a la paret i a comprar ordinadors... Al maig del 2005 La Ciutat Invisible, sense més xarxa que les ganes de treballar als diferents projectes, obria portes, fèiem una festa al carrer. Tot semblava funcionar força bé.

El més complicat per un petit centre de documentació és obrir portes regularment i obtenir uns ingressos bàsics que permetin la seva viabilitat. A l'espai de la Ciutat Invisible hem salvat els dos obstacles amb un nucli de socis i sòcies que aporten mensualment petites quantitats que sufraguen les despeses del local, així com també la col·laboració de la gent de la cooperativa que permet, en l'horari de la botiga, accedir als arxius del CD sense limitacions. Per tal de donar una cobertura legal a la documentació s'ha creat i registrat l'Associació Cultural de la Ciutat Invisible i, sobretot, hem treballat per mantenir i donar continuïtat a un projecte que creiem és útil i vàlid.

La documentació

Què tenim i com ho tenim, per què s'han fet servir els documents i arxius, qui treballa al CD o quines limitacions tenim?

Actualment treballem introduint dades o completant l'arxiu fotogràfic l'Eli Manzano, el Toni Gonzalez, l'Uve i el Guillermo Lorenzo. Col·laboren de forma regular Daniel Pont (Arxiu de la COPEL), César Lorenzo (Historiador-investigador) i els membres de la Cooperativa amb qui compartim local.

La documentació la podem trobar classificada en 4 grans apartats, parcialment informatitzats i pendants de penjar a la pàgina web del CD:

L'arxiu de revistes del Centre de Documentació. 2008

Arxiu de revistes i publicacions: són unes 6000 revistes datades entre 1974 i l'actualitat. La preferència per la selecció de material ha estat la seva no difusió en àmbits comercials. Podem trobar la col·lecció de “*Ajoblanco*”, “*El Viejo Topo*” i números de la revista “*Ozono*” (una de les primeres publicacions ecologistes de la transició). Disposem de la col·lecció sencera del “*Punto y Hora*”, “*Kale Gorria*”, “*Hika*” o “*Ardibeltza*” –publicacions representatives de diferents orientacions polítiques del País Basc-. D'àmbit llibertari es pot consultar “*La Lletra A*”, “*Ekintza Zuzena*”, la Revista “*ORTO*”, “*Anarquia*” (A Corunya), “*Al Margen*” (de l'Ateneu Llibertari de València), “*AlBesos*”, “*Anta*” (Terrassa), “*El Pèsol Negre*” (Berguedà), totes les publicacions del col·lectiu Etcètera o la d'altres desapareguts que van deixar la seva petjada en publicacions com “*Askatasuna*”, “*Bicicleta*” o “*Jake Libertario*”. D'àmbits internacionals i generalistes disposem de la col·lecció de “*El Temps*”, “*Le Monde Diplomatic*” o la revista “*Nación Arabe*”, de Catalunya la revista “*Illacrua*”, “*La Burxa*”, el setmanari “*La Directa*” o el “*Masala*” entre d'altres. Per últim, dintre d'aquest apartat, s'hauria de destacar un arxiu de fanzines polítics procedents de tot l'estat conformat per unes 400 publicacions indexades i classificades.

Arxiu temàtic: està pendent d'una classificació exhaustiva, però es pot consultar directament el material produït pels diferents col·lectius: Antipatriarcal (Arxiu del Col·lectiu les Tenses); okupació, amb revistes, documents i publicacions de kases okupades i Centres socials actius o no (Hamsa, Kasa de la Muntanya, Can Vies, Laboratorio –Madrid-, Cinema Princesa; antifeixisme [amb material sobre els 12 d'octubre dels últims anys]; presons

i l'arxiu de COPEL; moviment veïnal amb documents i publicacions de diferents barris de la ciutat; moviment llibertari amb material procedent d'ateneus desapareguts o en funcionament.

Arxiu d'imatges i cartells: És un dels projectes més laboriosos i ambiciosos del CD. Es disposa d'un **fons de cartells** fotografiats un a un a l'estudi de Can Vies i classificats per dates i temàtiques: antimilitarisme, antiglobalització, moviment llibertari, antifeixisme, okupació, moviment veïnal, memòria històrica (bàsicament referida a la transició), feminisme/antipatriarcal, alliberament nacional, ecologia, etc. L'actual fons de lliure consulta al CD consta de 2000 cartells datats entre 1976 i l'actualitat. Igualment disposem d'un **arxiu d'enganxines**, unes 3000, digitalitzat. La raó de la tasca és per una banda, fer accessible un material d'impossible consulta i, per una altra, l'edició d'un llibre que reculli la memòria gràfica dels moviments socials a Catalunya, àmbit majoritari de procedència dels cartells i enganxines. Paral·lelament disposem d'un **fons molt important de fotografies** testimoni de desallotjaments de cases okupades, manifestacions i actes reivindicatius que poden utilitzar-se per completar qualsevol treball de recerca o exposició sobre els diferents moviments i lluites desenvolupades als carrers del barri i de la ciutat (manifestacions anti-TAV, desallotjament de l'Hamsa i actes a favor de Can Vies, etc)

Biblioteca i audiovisual: amb servei de consulta i préstec de tot el material, uns 400 llibres amb temàtiques centrades en l'estudi dels moviments socials: autonomia obrera, moviments antipresons, pensament llibertari, etc. Accessible en l'horari comercial de la llibreria.

Hauriem de dir més coses, afegir persones i records per completar el calidoscopi que tot projecte compta. És podria afegir un llistat de publicacions i treballs que hem fet i han fet, d'actes on s'ha participat, de jornades i paradetes obertes a Torrelavega, Sants, Berga, Manresa o Granada, però ja no podem afegir a la Mercè Grenzner que va morir el gener de 2006. El que s'ha fet —bé o malament— ha estat en bona part per la seva empena, el que seguim fent encara té la seva empena i el nostre record, el Centre de Documentació de la Ciutat Invisible és obert per tothom.

Centre Social Okupat La Farga

El Centre Social La Farga és un espai autogestionat okupat el 27 de maig de l'any passat (2007) al carrer Rossend Arús núm 36-38, situat davant la plaça La Farga de Sants. Són dos els edificis expropiats on existeix, a més de l'espai de centre social, una altra zona que fa la funció de vivenda, juntament amb un solar, ara convertit en hort. A més hi ha habilitades una sala on es realitza serigrafia i una altra on hi ha la tenda gratis.

En tant a persones, "La Farga" no és defineix com a col·lectiu sinó com a conglomerat d'individualitats i grups diversos que es reuneixen i/o utilitzen l'espai per a fer-hi diferents projectes, debats o bé l'utilitzen per a realitzar activitats per a finançar campanyes socials, polítiques o culturals (autogestió).

adreça

Carrer de Rossend Arús 36-38

correu electrònic

csolafarga@yahoo.es

horari

dijous pizzeries
a partir de les 21h

diumenges menjadors
a partir de les 14h

Assemblees

Cada dos dilluns 21h
Assemblea oberta a propostes

Dimecres 20:30 h
Assemblea de Suport
a les persones preses

Com funcionem?

La Farga s'articula mitjançant una assemblea que es fa cada dos dilluns a les 21 hores del vespre al centre social. L'assemblea de La Farga actualment està **oberta a tot tipus de col·lectius i individuals antiautoritàries** que necessitin l'espai per a desenvolupar-hi tallers o demès projectes.

Activitats destacades

Oferim un bon ventall d'activitats que es realitzen de forma regular cada setmana:

La Pizzeria Di Giovanni: s'obre cada dijous a partir de les 21h del vespre. Hi podràs trobar pizzes veganes (100% vegetarianes) per 3 euros, a més de distribuïdores amb material de difusió de les idees d'alliberament animal i de la Terra, anticarcelària, antiautoritàries, etc. El nom de la Pizzeria fou escollit per a retre homenatge al conegut anarquista expropiador Severino Di Giovanni.

Menjadors vegans: es realitzen durant el cap de setmana, abans es feien els dissabtes i actualment es fan els diumenges. Hi pot assistir tothom qui ho vulgui, on podrà menjar lliure d'explotació animal per un euro el plat.

Cinema Social La Palomitera: s'engega cada diumenge després del menjador. Es pot degustar crispets acabades de fer gratuïtes mentre es mira una pel·lícula suculent.

Treball a l'hort agroecològica: les persones que tenen una parcel·la a l'hort organitzen sovint jornades de rehabilitació. L'hort està obert a noves ampliacions i a noves i a nous usuaris.

Assemblea de suport a presos i preses de Barcelona: aquest grup es reuneix al Centre Social per a portar a terme campanyes i iniciatives per l'abolició de les presons. Una de les seves iniciatives és buscar afinitat amb diferents preses socials per a denunciar la situació que pateixen entre barrots.

A més a més, la Farga s'hi realitzen i s'hi han realitzat tot tipus d'activitats puntuals com **intercanvi de material** (cd's, llibres, pel·lícules), **tallers de sabó, de pa, de ioga, de judo o d'arts gràfiques, campionats de ping pong, passis de documentals, taller de cartes a les persones preses, taller d'anticoncepció natural, concerts per Radio Bronka, xerrades contra la repressió psíquica a Itàlia, recital poètic i un llarg etcètera.**

Breu Història

La finalitat del projecte de Centre social ve donada per la necessitat de tenir un espai on certes individualitats i grups se sentin com a propi, per a còmodament poder organitzar-hi activitats de transmetre uns valors comuns; aquests són, sobretot, l'antiespecisme, l'antiautoritarisme, l'expropiació, l'anticapitalisme, la lluita contra les presons, l'ecologia, l'antipatriarcat i l'antisexisme. També ve donada per la necessitat d'un espai on poder finançar a través de l'autogestió distribuïdores de difusió, diaris, la solidaritat amb companys amb penes o multes produïdes com a conseqüència de la guerra social o demès projectes afins.

Campanyes

A més a més a la Farga s'han desenvolupat **campanyes i jornades contra l'experimentació amb animals, pels mitjans de comunicació lliures, contra les presons, contra els transgènics i contra el patriarcat.**

ESPAIS ECONOMIA COMPROMESA

Per què parlem d'economia compromesa:

En els orígens del concepte, economia (*eco nomos*) feia referència a les lleis amb les que cadascú es gestionava la pròpia llar. Si entenem el barri com casa nostra, i el que és vol i s'intenta, és transformar les actuals condicions i relacions de producció d'aquest context particular, podem comprendre perquè alguns dels seus habitants han preferit engegar iniciatives econòmiques autònomes i autogestionàries, tot i les dificultats, que no incorporar-se a un mercat laboral precaritzat.

És amb aquest afany de construcció d'alternatives, emulant la tradició antiga de les col·lectivititzacions dels nostre avis o les cooperatives dels besavis, des d'on cal entendre la configuració de tota una xarxa, més o menys informal, de projectes econòmics durant aquests anys. Al mateix temps que es desenvolupava l'Assemblea de Barri i proliferaven els centres socials com una alternativa política a la gestió municipal, es cercava impulsar alternatives que exploressin altres àmbits.

I amb la mateixa heterogeneïtat definitòria que caracteritza els diferents espais socials del barri, algunes persones s'organitzaren per poder construir, en diferents gradacions, una esfera econòmica paral·lela, en l'intent de construir unes relacions socials i econòmiques més justes.

Perquè tot i la varietat, si en alguna cosa coincideixen tots els projectes, és en el fet de compartir un mateix anhel i compromís, pur combustible pel motor de la revolta, que impulsa a construir cada vegada més, i a crear i plantar projectes com a llavors d'alternatives.

Portant a la pràctica l'autogestió:

Tota economia es podria dividir en tres àmbits, producció, distribució i consum, i és en aquests tres àmbits i en les regles del seu funcionament, que

...Es prefereix fer el treball amb les pròpies mans, construir des de baix malgrat la carència de recursos, que no sota el control estricte de la cadena de producció de la multinacional de torn. Es prefereix cooperar i no competir, tot i haver d'assumir certes contradiccions, al no poder fugir del tot d'algunes de les dinàmiques del mercat. Es prefereix treballar dignament en col·lectiu i decidir en assemblea, que engrandir les files de l'exèrcit d'autòmats que fitxen cada matí sota l'atenta vigilància de l'amo. I si. Potser, també és formarà part de la tribu dels ni mileuristes, subalterns- dels- que- toquen-pasta-cada-dia, però almenys, es farà amb dignitat i en tot cas en perjudici propi i no via explotació o gràcies a l'apropiació de la plusvàlua d'altri.

cal cercar les alternatives de les que parlem. Al barri, potser per les seves qualitats post-industrials, i pels canvis macroeconòmics que s'han produït, com ara, la terciarització de l'economia, s'hi han desenvolupat sobretot experiències en torn a la distribució i el consum, tot i que alguna experiència hi ha en el sentit de la producció.

En l'àmbit de la producció, però sobretot en el de la distribució, han aparegut diverses tipologies de projectes: cooperatives autogestionàries, que aposten per transformar les relacions i l'organització de la producció i dels serveis que ofereixen, com: el videoclub **Pim Pam Films**, i la seva selecció especial de material audiovisual crític en tots els formats; la teteria **Malea** amb els seus productes casolans, una àmplia varietat de tèss-infusions, i un racó per la canalla; o **La ciutat invisible**, amb la llibreria- distribuïdora de material crític i la producció d'una línia pròpia de catàleg de samarretes que il·lustra tot un imaginari combatiu. També hi ha bar- restaurants que aposten per fomentar i cuidar la gastronomia catalana i la trobada vora una taula, a l'hora que s'intenta impactar en l'imaginari recuperant la cultura popular, com el **Terra d'Escudella**.

També dins aquest apartat hi ha lloc per a projectes, que si bé potser funcionar més com un comerç "tradicional", han esdevingut clau per ampliar els punts d'informació i difusió de campanyes concretes, i propostes de tot tipus, com el bar **La Bauma**, que també disposa d'un rocòdrom en el seu interior, o la floristeria **La lluna en un cove**, que a part del seu destacat i conegut art floral, ha mantingut durant molts anys un punt d'informació sobre els plans urbanístics que més han impactat el barri en els últims temps: l'arribada de l'AVE amb el famós calaix de la vergonya i l'ampliació de l'Estació.

A més, en els últims anys estan apareixent propostes interessants i creatives com la que es proposa des de **L'hortet de Sants**, un projecte que es basa en el foment de l'autocultiu de certes plantes medicinals, estil *growshop* però amb consciència.

Pel que fa a l'àmbit del consum, al barri hi podem trobar, des de fa molts anys, persones que s'apleguen en cooperatives per poder autogestionar-se una nutrició amb productes biològics i de qualitat, posant en qüestió l'hegemonia de certes pautes de consum -el cas pioner de **Germinal** o amb noves experiències com el **Grup de Consum crític de l'Espai Obert**- una forma cada dia més estesa d'organització del consum, que proporciona els mitjans per reivindicar una sobirania alimentària que no interessin als *lobbys* que dominen la cadena alimentària mundial.

Terra d'escudella alimentant les consciències

adreça
Carrer de Premià 20

contacte
Telèfon 934 221 613
info@tdk.cat
www.tdk.cat

horari
De dilluns a dijous
de 9h a 24h
Divendres
de 9h a 1h
Dissabte
de 17 a 1h

El Terra d'Escudella és una de les continuacions de la desapareguda **Associació Cultural Arran**. De l'experiència d'aquell antic projecte, que aglutinava diferents sensibilitats del barri en un espai comú i polivalent, en van sorgir noves iniciatives que, seguint camins diferents, s'han consolidat amb força al barri.

Així doncs, el Terra d'Escudella no partia de zero quan va obrir les seves portes el ja llunyà desembre del 2005. Amb un equip format per les persones que portaven el bar de l'Arran i dues noves incorporacions, l'objectiu principal era millorar i professionalitzar la tasca duta a terme fins llavors. El Terra d'Escudella és avui un **bar restaurant** que funciona a ple rendiment oferint alguna cosa més que àpats i begudes: el que dóna caràcter a aquest espai i l'omple de vida és la seva **intensa imbricació en el teixit associatiu del barri**.

En aquest sentit, el Terra d'Escudella, que es declara «**rotundament d'esquerres, manifestament combatiu i fermament compromès amb l'alliberament nacional**», treballa diàriament en dues direccions. D'una banda, aposta per recuperar i atansar a la gent la tradició culinària dels Països Catalans, profundament unida a la història, a la cultura i, també, a les lluites per la llibertat d'aquest territori. Rescatant plats oblidats, recreant i actualitzant antigues receptes, potenciant les begudes de la terra, però també rememorant diades, festivitats i celebracions populars tot omplint-les de contingut d'una manera didàctica. La seva oferta és variada i comprèn tota la franja horària: s'hi pot esmorzar a partir de les 9 del matí, s'hi pot dinar amb un menú casolà i apte per a totes les butxaques i, a la nit, tant s'hi poden degustar entrepans, amanides i taules d'embotits, com els suculents plats de la carta, acompanyats d'una sòlida oferta de vins catalans.

D'altra banda, vol aportar el seu granet de sorra en la **transformació i la dinamització del seu entorn immediat, el barri**. Des de les limitacions que imposa el fet de ser un negoci (el qual, per tant, ha de ser rendible), el Terra d'Escudella té una clara vocació de servei.

No només és un espai on conflueixen persones de diferents àmbits, poblacions i col·lectius (raó per la qual és un punt de difusió i intercanvi d'idees, campanyes, publicacions i mil projectes de tot tipus), sinó que **intenta donar suport i implicar-se en totes les iniciatives transformadores que es duen a terme al barri**. Hi ha moltes maneres de fer-ho: recollint firmes, venent material de col·lectius i entrades d'actes i concerts, adherint-se a campanyes, guardant i penjant cartells, emmagatzemant i distribuint La Burxa (a més d'altres publicacions de comunicació popular o contrainformació), posant a l'abast la infraestructura necessària per fer menjars populars, penjant exposicions... El fet que el local estigui obert 16 hores diàries i que hi hagi un constant anar i venir de gent també ho fa possible.

Un últim aspecte se suma a tot el que s'ha dit. El Terra d'Escudella vol ser un espai obert i acollidor per tal de fer arribar al màxim de gent possible les lluites quotidianes que es desenvolupen al barri i arreu dels Països Catalans. El fet d'oferir productes de qualitat i a preus assequibles, en un entorn en certa manera convencional, permet que travessin la porta persones que potser no entrarien en un local d'altres característiques. **Aquesta és una bona manera de superar barreres i fer arribar al màxim de gent possible una altra realitat, la realitat del Sants lliure i combatiu.**

La ciutat invisible cooperativa autogestionària

adreça

Carrer de Riego 35

contacte

Telèfon 932 989 947

www.laciutatinvisible.org
botiga@laciutatinvisible.org
info@laciutatinvisible.org

horari

De dilluns a dissabte

de 10h a 14h

i de 17h a 21h

La Ciutat Invisible SCCL obre les seves portes al carrer Riego el juliol del 2005 en el marc del naixement de diverses cooperatives autogestionades al barri. El projecte sorgeix després de la dissolució de l'Associació Cultural Arran i com a fruit de la unió de dues de les iniciatives que allà s'hi trobaven, la distribuïdora de material crític i el taller de serigrafia tèxtil.

Al local comercial, el projecte laboral cooperatiu comparteix local amb el Centre de Documentació dels Moviments Socials, constituint el projecte global de La Ciutat Invisible, implantant la noció de doble projecte en el que es combina un espai destinat a una activitat productiva i un altre de caràcter social. Tanmateix, La Ciutat Invisible no només combina aquestes dues funcions a l'espai, sinó també en la pròpia activitat que desenvolupa.

Entrant a l'espai de la botiga, s'hi pot trobar una àmplia bibliografia especialitzada al voltant de la crítica social en moltes de les seves vessants: des de l'assaig que aborda les noves estratègies de l'imperi mundial del capital fins les atinades i esmolades paraules de Galeano, passant per seccions dedicades als feminismes, la salut i cura personal, la lluita pel territori, per l'alliberament nacional, les metròpolis o la història crítica. També es pot trobar material per als i per a les més petites o alternatives als productes convencionals per la retenció de la menstruació, així com una selecció de documentals i pel·lícules de caràcter crític.

Aquest espai dedicat als llibres cohabita la botiga amb el dedicat a la roba urbana. Un dels projectes que conté La Ciutat Invisible és la producció de samarretes i altres tèxtils amb dissenys propis que pretenen recollir part de

l'imaginari col·lectiu dels i les integrants de la cooperativa i de la nostra realitat quotidiana. També s'hi pot trobar material d'altres projectes similars d'arreu i material de suport a col·lectius o a lluites que s'estan duent a terme. Entenent que l'autogestió s'ha de difondre, el projecte facilita també mitjans per a que col·lectius d'arreu puguin editar el seu propi material i distribuir-lo.

El contingut social i polític del projecte, més enllà del propi contingut del material que s'hi pot trobar, s'afiança amb un espai de treball per aquelles persones que consulten el material del centre de documentació o requereixen de mitjans informàtics. Alhora, La Ciutat Invisible participa en l'organització d'activitats que persegueixen la difusió del pensament, la reflexió, la cultura o les pràctiques alternatives. És per això que s'organitzen periòdicament presentacions de llibres i debats posteriors, es participa a la Mostra del Llibre Anarquista al barri i es promouen trobades o seminaris formatius pels membres dels moviments socials.

Germinal cooperativa de consum

adreça

Carrer de Rossend Arús 47

horari

Dimecres i dijous

de 20 a 22 h

contacte

Telèfon 932 966 959

Germinal és un col·lectiu de persones que pretenen transformar la societat tot transformant la seva pròpia manera de consumir.

Germinal s'organitza com a cooperativa de consumidors i funciona de manera assembleària i autogestionada. Tots els seus socis participen tant en la presa de decisions com en les tasques de gestió. S'hi compren productes d'alimentació, higiene o papereria directament als productors i basant-se en criteris no només econòmics sinó sobretot socials i mediambientals (organització del treball en règim de cooperativa, cultiu ecològic, producció propera i de poc impacte, etc).

Un centre de germinal funciona com un petit supermercat gestionat pels propis consumidors. Els seus socis decideixen democràticament a qui volen i a qui no volen comprar els productes que necessiten. D'aquesta manera no es limiten a una oferta realitzada únicament amb criteris empresarials i posen de manifest la contradicció del sistema liberal i el seu suposat dret d'elecció. El consumidor organitzat pretén no ser còmplice de l'explotació social o del territori i al mateix temps vol exercir un control actiu i directe sobre la qualitat i la salut dels seus aliments.

El model de consum de Germinal es confronta amb l'actual dinàmica de concentració de les grans empreses de distribució que cada dia imposen les seves regles amb més força amb l'únic criteri d'augmentar els seus beneficis i en detriment dels interessos tan dels productors com dels consumidors. La participació a Germinal és sempre voluntària i mai remunerada i els beneficis que es generen, quan se'n generen, és dediquen a finançar altres projectes autogestionats d'interès social.

A més a més germinal també ofereix una bona oportunitat per treballar col·lectivament els hàbits de consum i alimentació. Una cooperativa de consumidors també serveix per aprendre a satisfer les pròpies necessitats d'una manera més reflexiva i menys impulsiva, més humana i menys mercantil i sobretot d'una manera més divertida i més enriquidora.

Germinal-Sants fou creada el 1993 i esdevingué la primera cooperativa de consum responsable de Barcelona. Durant aquest 15 anys ha participat en la creació de tres altres centres Germinal a Rubí, Sarrià i Farró i ben aviat s'obrirà un cinquè centre al barri de Poblesec. Paral·lelament ha col·laborat durant aquests 15 anys en la creació d'altres grups de consum més o menys similars a Germinal i avui ja són aproximadament uns 30 els grups que funcionen a l'àrea metropolitana de Barcelona i uns altres 40 a la resta dels Països Catalans. En aquests moments, a casa nostra el moviment del consum responsable i transformador està vivint una fortíssima expansió i tot i ser molt divers i plural està iniciant un procés per aprofundir en la cooperació a un segon nivell, entre diferents grups de consumidors i productors i no només dins de cada grup.

Actualment Germinal Sants, conscient de la necessitat de combinar el consum responsable amb altres formes de lluita, està realitzant un esforç per col·laborar més i millor amb altres col·lectius del barri i participar més activament en l'Assemblea del barri de Sants.

Teteria Malea cooperativa autogestionària

adreça	horari
Carrer de Riego 16	dimarts de 15h a 23h
contacte	dimecres i dijous de 10h a 23h
telèfo 933 312 030	divendres de 10h a 1h
	dissabte de 15h a 1h
	diumenge de 15h a 23h

La Teteria Malea és una **cooperativa autogestionària** nascuda al barri de Sants l'any 2005, formada per tres persones provinents dels moviments socials que vam trobar en el model cooperatiu una solució coherent, una forma d'aplicar tot l'aprenentatge assembleari, horitzontal i rebel que durant anys hem anat incorporant des de la nostra militància en col·lectius de base revolucionària.

Malea és un lloc acollidor, que convida a estar-se una bona estona i així s'ha convertit en un **espai de convivència i interacció de diferents sensibilitats, procedències i edats**. Això permet que la gent del barri s'informi, s'interessi i participi de les lluites que al barri es van donant.

Els productes que oferim són **artesanals, ecològics i pensats per gaudir-los amb tranquil·litat**. Intentem fomentar una **forma de vida i de consum pausada, reflexionada i crítica**.

La lluna en un cove

adreça	horari
Carrer de Vallespir 16	De dilluns a divendres de 10:30h a 14h i de 17h a 20h
contacte	
Telèfon 934 902 983	Dissabtes de 10:30h a 14h

La floristeria la vàrem iniciar tres persones el desembre de 1980, ara ha fet 28 anys, amb el desig de trobar una feina que ens agradés i amb la **voluntat de alliberar-nos d'un treball rutinari i sense ningú que ens dictés què havíem de fer**. Passat poc temps, dues d'aquestes persones van deixar el projecte i va continuar una sola persona fins el dia d'avui.

Disposem d'un petit espai amb **publicacions alternatives** com ara La Burxa i d'altres, amb la finalitat de fer arribar als veïns altres realitats del barri.

Amb l'arribada de l'AVE a Sants i amb l'excusa de la remodelació de l'estació i voltants, han quedat afectats d'expropiació alguns edificis del carrer Vallespir, entre ells la floristeria.

Resistirem.

L'hortet de Sants

adreça	horari
Carrer de Guadiana 30	De dilluns a divendres de 10:30h a 14:30h i de 17h a 21h
contacte	
telèfon 933 315 136 687 448 422	Dissabtes de 10:30h a 14h i de 17h a 20:30h
hortetdesants@hotmail.com	

El gener del 2007 s'amplià la llista de comerços compromesos de Sants amb l'Hortet, un nou projecte amb objectius i destinataris diversos. La major part de la botiga s'ha dedicat al que es coneix popularment com a *grow-shop*, i s'hi pot trobar **tot el necessari pel cultiu de cànnabis**: llavors, fertilitzants biològics, equips pel cultiu d'interior i un **bon assessorament que us permetrà l'autoabastiment sense necessitat d'acudir al mercat negre** i evitant, alhora, l'enriquiment de les màfies i perjudicis per a la vostra salut derivats d'adulteracions. A més, l'Hortet ofereix varietat d'objectes de regal relacionats amb l'anomenada "cultura cannàbica", una **secció d'espais i material agitativu divers per a facilitar-ne l'accés als col·lectius reivindicatius** i una altra de malabars, apostant així per la recuperació dels jocs tradicionals.

Pim Pam Films

adreça	horari
Carrer de Valladolid 25	De dimarts a diumenge de 17h a 22h
contacte	
Telèfon 933 300 729	
www.pimpamfilms.com	

Pim Pam Films pretén ser un videoclub diferent a on.... "No, no, començar així no queda bé".

Som un projecte d'auto-ocupació que... "Uf, pitjor encara".

Em quedo mirant el paper, el boli... el boli, el paper... i no sé per on començar. No és senzill descriure un projecte de tres anys i mig en "x" caràcters. A més, com es mesura això en un foli? Potser podria fer-ho en milers de flaixos, flaixos de tres col·legues animant-se, espantant-se davant d'esbojarrades idees de no tornar a tenir "jef@s" (i/o especimens similars). Flaixos d'anades i vingudes, de canvis i interrogants i, sobretot, flaixos de cinema... Cine fantàstic, cine independent, asiàtic, gai, llatinoamericà o francès, clàssic o d'estrena, eròticfestiu...

Taverna La Bauma

adreça

Carrer de Vallespir 23

contacte

Telèfon 934 911 946

horari

De dilluns a divendres
de 8h a 24h
i de 17h a 20h

Dissabtes
de 19h a 1h

Es tracta d'un d'aquells bars que quan hi entres ja veus que hi ha un caliu especial. Hi pots trobar cartells, plafó informatiu, fliers i octavetes de les lluites socials que es desenvolupen a Sants.

Participa dels cercaquintos i les activitats que es fan durant la festa major alternativa. Els darrers dos anys, han participat molt activament en la realització de la festa major al carrer Vallespir de baix juntament amb Cal Borinot (Castellers de Sants).

Un negoci familiar amb sensibilitat pel que passa al seu barri. S'hi pot passar a fer una canya, una tapeta o encarregar un sopar més elaborat. Obre de dilluns a divendres de 8 del matí a la mitjanit i dissabtes de 7 de la tarda fins a la 1 de la matinada. Els diumenges descansen.

Futurs possibles

Les conclusions del mosaic escrit i editat que tens a les mans – que, com el cub de rubik, requereix de l'encaix de peces de tots colors per a realitzar-se- podrien ser moltes i en moltes direccions, algunes es perden en les boires dels futurs possibles...

Si que podem avançar-ne d'altres. Les que aparegueren a la Trobada de Col·lectius que vam fer a Sants el 25 de maig de 2008: "Revolucionant el(s) barri(s)". Una fira encaminada a mostrar esbossos de l'altra societat en marxa, que ens agradaria que fos anual a partir d'ara, i que serví per a presentar aquest testimoni col·lectiu de més d'una dècada de construcció de contrapoder popular a Sants. Al llarg de les intervencions que es feren en les assemblees celebrades, es constatà la importància que té i que tindrà el propi llibre per a totes aquelles persones que de forma individual o col·lectiva han participat en aquests anys de lluita. Potser aquest material és un pas més en aquesta construcció sense fi, en tant que hem posat sobre paper un nosaltres, obert i disposat a transformar-se, que moltes vegades ens és difícil de concretar o explicitar. Després d'editar el llibret, i sobretot durant el seu procés

d'elaboració, podrem dir(-nos) qui és i qui pot ser aquest nosaltres porós, quina és part de la seva narració, els seus bagatges, les seves pràctiques, treballs quotidians i voluntats de futur.

Aquest material ens ha permès veure què és el que hem tingut ganes de fer en aquests anys. Això ens porta de forma irremeiable a pensar i preguntar-nos sobre quin ha de ser el futur pel que volem caminar plegades. De la trobada de col·lectius en sortia la voluntat de compartir amb totes aquelles lluites que es senten germanes del procés de l'Assemblea de Barri de Sants l'experiència que ha suposat per nosaltres l'edició d'aquest material i animar a tots aquests espais a emprendre projectes similars, per la riquesa d'aquest moment d'autoinstitució política. Més enllà d'aquests projectes particulars, constatem la voluntat no només per part de l'ABS, també d'altres barris, de seguir avançant en les idees i les pràctiques que ens portin a generar espais d'autogestió en cada vegada més àmbits de la vida.

Un procés que ja hem començat i que esperem no deixar d'estendre. Creant experiències de cooperació social: polítiques, laborals, en el consum i, perquè no, en l'educació, la salut o l'habitatge. Obrint moments d'alliberament i plenitud. Cuidant els propis processos col·lectius perquè siguin horitzontals i on les desigualtats de gènere siguin erradicades. Refermant les relacions comunitàries a través de la festa i la cultura popular. Ajudant-nos davant la violència immobiliària i urbanística que fueteja un barri en reestructuració. Recolzant-nos front una precarització que s'intensificarà. Fent emergir el conflicte per a transformar d'arrel les causes que generen opressió i malestar. No rebutgem el capitalisme per gust ideològic, el rebutgem per ser nociu i enverinador de persones i relacions socials.

Volem viure...

... i seguir treballant plegades per construir espais i situacions insubmises als poders institucionals o de mercat; recordant aquelles persones que no han pogut celebrar aquesta dècada amb nosaltres; desitjant seguir avançant sense fi cap als futurs possibles, doncs tot està per aprendre, per fer i per guanyar.

Continuarà...